

KASIM '98 SOSYALİST SİYASİ DERGİ FİYATI: 400.000 TL (KDV dahil)

31

- ▶ KOMÜNİST PARTİ VE PARTİ KOMİTELERİ ÜZERİNE
- ▶ EMPERYALİZM VE KRİZ
- ▶ GÜNEY-DOĞU ASYA'DAN GELEN KRİZ DALGASI VE EMPERYALİZM GÜDÜMLÜ "GELİŞİM"İN İFLASI
- ▶ EMPERYALİZM, BALKANLAR VE KOSOVA SORUNU
- ▶ GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ORTA KARADENİZ'DE DEVRİMCİ ÇALIŞMALAR

FAŞİZME, EMPERYALİZME, FEODALİZME, ŞOVENİZME VE HER TÜRDEN GERİCİLİĞE KARŞI

PARTİZAN

PARTİZAN

İÇİNDEKİLER

Komünist Parti ve Parti Komiteleri Üzerine	3
Emperyalizm ve Kriz	51
Güney-Doğu Asya'dan Gelen Kriz Dalgası ve Emperyalizm Güdümlü "Gelişim" in İflası	69
Emperyalizm, Balkanlar ve Kosova Sorunu	79
Geçmişten Günümüze Orta Karadeniz'de Devrimci Çalışmalar	93

UMUT YAYIMCILIK VE BASIM SANAYİ LTD. ŞTİ

YÖNETİM YERİ: SOFULAR MAH. HORHOR CAD. TEYYARECİ ORHAN SOK. TEMİZ APT. NO: 8 D:5
AKSARAY/İSTANBUL. TEL: (0212) 521 34 30, 531 48 53 FAKS: (0212)621 61 33

SAHİBİ VE YAZIŞLARI MÜDÜRÜ: CELAL ASLANDOĞAN

TEKNİK HAZIRLIK: NEHİRLER REKLAM AJANSI TEL: (0212) 531 47 07

BASKI: CEYLAN MATBAACILIK TEL: (0212) 284 37 21

B Ü R Ö L A R

▶ KARTAL: HAMAM SOK. DEMİRLİ İŞHANI NO: 57/14 KARTAL, TELEFAKS: (0216) 306 16 02

▶ ANKARA: NECATİBEY CAD. NO: 66/4 MALTEPE, TELEFAKS: (0312) 230 16 33

▶ İZMİR: GAZİOSMANPAŞA BULVARI, KOÇAŞ İŞHANI NO: 87, DAİRE:318 KONAK,
TELEFAKS: (0232) 441 93 09

▶ MALATYA: NASUHİ CAD., DERME İLKOKULU KARŞISI, DERYA APT., NO: 22/6
TELEFAKS: (0422) 325 78 13

▶ BURSA: GÜMÜŞÇEKEN CAD. ERKMEK İŞHANI, NO:7/21, HEYKEL, TEL: (0224) 224 09 98

▶ AVRUPA MERKEZ BÜRO: HAGEDORN STR: 35, 47169 DUISBURG-DEUTSCHLAND
TEL: 0049 203 40 30 79 FAKS: 0049 203 40 60 924

Parti Komitelerinin Çalışma Tarzı

Açıklama: 28, 29 ve 30. sayılarımızda yayınladığımız "Komünist Parti ve Parti komiteleri üzerine" başlıklı yazıların devamını yayınlıyoruz.

Parti komitelerinin illegal örgütlenmesi, illegal çalışma ilkeleri ve Parti'yi koruma bilinci

Teorik hattın üzerine geliştirilmeyen politik hat kendi niteliğine denk düşen bir örgütsel hat yaratamaz. Örgüt bir temel teorik hat üzerine gelişen, politik bir aygıttır. Politik bir güç ve otoritedir. Bunun esas gücü ise teorik-ideolojik hattan gelir.

"Komünistler, ilkelerini uyguladıklarında, hiç bir zaman tek bir savaş kaybetmemişlerdir, savaşları sadece ilkelerini uygulamadıkları zaman kaybetmişlerdir." (Gonzalo)

parti bilinci, örgütlenme ve savaşma bilinci, Parti komiteleri ve işleyiş ilkeleri üzerinde bundan önceki bölümlerde çeşitli biçimlerde durduk. Bu bölümde esas olarak Komünist Partisi'nin illegal örgütlenme zorunluluğu, illegal çalışma ilkeleri ve Partiyi korumanın ne demek olduğu, bunun nasıl uygulanacağı, uygulanması gerektiği üzerinde duracağız.

Gonzalo'dan bir aktarmayla konuya girdik. Aktarmada sözü edilen "ilkeler" sorunu temel bir sorundur. Parti'nin, savaşın, ideolojinin gelişmesi, geliştirilmesi, korunması ve hedefe varılmasında, amacın sürdürülmesinde olmazsa olmaz öneme sahiptir. Her Partinin, her savaşın, her ideolojinin kendini gerçekleştirme, yeniden üretme, amacına varması için bir dizi temel ve tali vazgeçilmez anlayışlara, kurallara sahip olması gerekir. Herhangi bir amaç, hedef,

düzen için ilkeler zorunlu temeldir. İlkeleri bilinmeyen bir düzenin ne tür bir düzen olduğu anlaşılabilir. İlkeleri olmayan veya dejenere edilmiş bir anlayışın; bir Parti'nin, komitenin, kadro ve militanın nerede ne yapacağı, nereye gideceği, neyi üreteceği, nasıl üreteceği, düşmana karşı nasıl savaşacağı, duruşunun nasıl olacağı, nasıl direneceği pek anlaşılabilir.

İlkeler Komünist Partisi'nin örgütlenmesinin, çalışma tarzının, savaşmasının temelidir. Bu anlamda ilkeler ne pahasına olursa olsun uygulamak, korumak zorunludur. İlkeler uygulanmayınca, ilkesizlikler baş gösterince, Komünist Parti giderek amacından uzaklaşır, ilkeler, belirlenen amaç ve hedeflere uygun tarzda uygulanmayınca, dejenere edilince Komünist Parti sıradanlaşır. Sıradanlaşan parti yenilgi üzerine yenilgi yaşar. Gonzalo yolunun da belirttiği gibi komünistlerin yenilgilerinin esas nedeni kendi ilkesizlikleridir. Sadece düşman karşısındaki askeri-örgütsel yenilgilerden bahsetmediğini anlamamız gerekir. Askeri örgütsel yenilgilerin yanında ideolojik- politik yenilgilerin temelinde de proletaryanın bilimsel ideolojisi olan Marksizm Leninizm Maoizm ilkelerinin ya yeterince uygulanmaması veya dejenere edilmesi yatmaktadır. Her türlü sapmanın, gerilemenin, darlaşmanın temellerine baktığımızda sürecin her aşamasında bir dizi ilkesizlikler görürüz. İçi boşaltılmış, özünden koparılmış ilkeleri uygulama veya savunma çabası boş, amaçsız bir çabadır. Sahte bir çabadır. Yanıltıcıdır.

Komünist Parti'nin örgütlenme, çalışma, savaşma ilkelerinin her biri her ayrıntısını tamamen proleter bir öze dolu olarak, doldurulmak zorundadır. Proletaryanın bilimsel ideolojisinden yoksunlaştırılmış, özü boşaltılmış bir ilke zaten ilke olmaktan çıkarılmıştır. Biçimsel bir burjuva kural haline getirilmiştir. Biçimsel kuralların esiri olmuş bir anlayışın proleter bilimden, proleter ideolojiden bahsetmesi ise aldatıcıdır. Sahtedir. Bu anlamda ilkeleri gerçek özünden arındırarak, onları sadece kurallara indirgeyen anlayış, sınıf savaşımına yön veren proletaryanın bilimsel ideolojisinden bir şey anlamıyor demektir. İlkeler ideolojidir, siyasettir, örgüttür, proleter ahlak, proleter kültürdür, Komünist Partisi'nin yaşam ve savaşma tarzıdır. Kurallar ise buna bağlı, bunun içinde olan, bunu bütünleyen etmenlerdir. Buna bağlı ve bütünleyen etmenlerin ele alınış tarzı aslında ilkelerin ele alınışını ve uygulanışını belirler. Bu anlamda kuralların sınıf savaşımında önemini kavranmaması, uygulanmaması, içinin boşaltılmasının sistemleştirilmesi, ilkesizliklerin başgöstermesi, yozlaşmaların başgöstermesi, sapmaların başgöstermesi demektir. Yenilgilerin, yıkımların önünün açılması demektir. Bu yaşam ve savaşımın her alanında böyledir. İster Parti'de, ister komitede, isterse de bireyde olsun zaman ve mekân ayrımı taşımaksızın hemen her alanda bu kanun böyle işler. Biçimsel farklılıklar elbette

olur. Bazı bireylerde, bazı mekânlarda, bazı zamanlarda, bazı komitelerde farklı farklı özellikler gösterse de sonuçta her ilkesizlik Komünist Partisi'ni sınıf savaşımından gerçek özünden, amaçlarından uzaklaştırır. Zaaflı hale gelen Komünist Partisi düşmanlarından ağır darbeler yemeye açık hale gelir.

İlkeleri uygulamamak, onları dejenere etmek, dejenere edilmesine izin vermek Parti içindeki burjuva ideolojisiyle uzlaşmak, onun büyümesine, gelişmesine izin vermek demektir. Düşman parti içindeki bu ideolojik uzantıları aracılığıyla ona askeri, örgütsel darbeler vuracağı gibi, ideolojik dejenerasyonu, siyasal sapkınlıkları büyüterek de darbe vurabilir. Tasfiyecilik esasta böyle geliştirilmekte ve bu yolla gerçekleştirilmektedir. Parti ilkelerini uygulamayan, kavramayan ve dejenere eden bir anlayışın proleter ideolojiden beslendiğini söyleyebilir miyiz? Hayır. Aksine, bu anlayış parti içindeki düşman ideolojidir. Bu ideoloji burjuva-feodal ideolojidir. Gıdasını proleter ideolojiden değil, burjuva-feodal ideolojiden almaktadır. Buna olanak sağlayan zemin ise hiç şüphesiz ki Partideki ilkesiz zemin üzerinde geliştirilen yaşam ve çalışma tarzıdır. Hiç şüphesiz bu burjuva-feodal ideolojiyi parti varetmiyor. Ya da partideki ilkesiz zemin bunları yaratmıyor. Bu burjuva-feodal ideolojiyi toplumda varolan gerici sınıfların toplum üzerindeki egemenliğinin toplumun çeşitli kesimlerinden partiye gelen bireylerin partiye taşınmasıyla mümkün olmaktadır. Ancak sorun bu değildir. Sorun partiye taşınan bu düşman ideolojiye karşı mücadelenin sürekliliği ve vazgeçilmezliğidir. Bu ideolojik mücadelenin yaşamsal düzeydeki öneminin görülmesi ve buna uygun davranılması sorundur. Burjuva-feodal ideoloji partideki ilkesizlikler sonucu partiye kolayca taşınabilir, ilkesizlikler sonucu yaşayabilir ve büyüyebilir. Parti aygıtını işlemez hale getirebilir, parti aygıtını felç edebilir. Sorunun esas yanı burasıdır. Burjuva-feodal ideoloji bu sınıflar tamamen ortadan kaldırılmadığı sürece vardır, varolacaktır. Bu tamamen komünistlerin iradesinin dışındadır. Dolayısıyla varoldukça da partiye yansımaları olacaktır. Çeşitli biçimlerde partiye taşınacaktır. Bu kaçınılmaz bir durumdur. Ancak bu kaçınılmaz durumu komünistler meşrulaştıramazlar. Onun kaçınılmazlığı, objektif varlığı ayrı, onun parti içinde yaşatılmasına izin vermek ve onu meşrulaştırmak çok ayrı bir sorundur. Bunlar birbirine karıştırılmamalıdır. Bunların birbirine karıştırılması basit bir hata veya eksiklik olarak görülemez, görülmemelidir. Zira bu tamamen ideolojik bir sorundur. Proleter ideoloji ile burjuva ideoloji arasındaki ayrımın ve karşıtlığın berraklaşmaması sonucudur. Ki burjuva-feodal ideolojiden gıdasını alan anlayış ve davranışlar meşru görülür. Bu düşman ideoloji ile birarada yaşamının koşulları yaratılır ve bundan rahatsızlık duyulmaz.

İşte düşman ideolojisinin Parti içinde yaşamasına olanak sağlayan, gelişmesinin ve büyümesinin zemini olan anlayış böyle bir anlayıştır. Bu anlayış ilkesizdir, şekilsizdir, hedefsizdir, amaçsızdır. Bu anlayış proleter ideolojiyle beslenip gerekli donanımına kavuşmamıştır. Dolayısıyla bu anlayış Partinin, devrimin ve savaşın ilkelerini proleter devrimci tarzda değil, halkçı devrimci tarzda ele almaktır. Bu tarz yaşamın tüm alanlarındaki sorunlara aynı biçimde yaklaşır. Bu tarzın temel özelliği kendiliğindenci olmasıdır. Kendiliğindencilik parti ilkeleri üzerindeki etkisini incelediğimizde tam bir tasfiyeciliğe dönüştüğünü görebiliriz anlayabiliriz. Kendiliğindencilik Parti ilkelerini yaşamın gidişatına bırakır. Parti yaşamı ve çalışma tarzı, pratik hattının sistemleşmesini, kurumlaşmasını partinin politik bir güç haline gelmesini engeller. Kendiliğinden gidiş bir sağa, bir sola vurur. Çoğunlukla da durağan olur. Sağdan bir seyir izler. Sağdan bataklığa gömüleceğini anlayışça ya teslim olur bataklığa veya rotayı tam tersine hızla sola çevirir. Solda da kendiliğindencilik uçurum beklemektedir. Uçurumdan uçup parçalanmaktan da kurtulamaz kendiliğindencilik. Yani kendiliğindencilik sağ tasfiyeciliğin üzerinde büyüyeceği, büyüdüğü zemindir.

Kendiliğindencilik Komünist Parti'nin niteliğinin bozulması ve her türlü küçük burjuva anlayışın büyümesini (ideolojik-politik-örgütsel, askeri, ahlaki, kültürel vb.) burjuva hastalık ve sapma yeşerir. Bu zemin üzerinde yaşanan her hastalık ve sapma kaçınılmaz olarak partinin saflığını bozar. Parti'nin etkili proleter ideolojisine su katarak onun etki gücünü yumuşatır, zaafa uğratar.

İdeolojide, siyasette, örgütte kendiliğindencilik, ideolojide liberalizmi, siyasette sağ ve sol sapmayı, tikanıklığı, örgütte ise menşevizmi geliştirir ve büyütür. Böyle bir örgüt birakalım sınıf savaşımına önderlik etmeyi, varlığını dahi koruyamaz. Sosyal pratik tarafından oradan oraya savrulur ve giderek tasfiye olur. Düzen içi bir akım haline gelir.

Komünist Partisi ilkelerinin liberalizasyonu tek bir biçimde olmaz. İlkel tek bir noktadan yozlaştırılmaz. Bunun onlarca-yüzlerce biçimi vardır. Açık ve kaba yapıldığı gibi çok ince ve sinsî bir tarzda yapıldığını, parti ilkelerimizi, çalışma tarzımızı, yaşam tarzımızı incelediğimizde görebilir anlayabiliriz. Uluslararası komünist hareketin bu konularda zengin deneyimleri vardır. Bunları incelemeliyiz. İncelediğimizde partimizin tarihiyle ciddi benzerlikler taşıdığı görülecektir.

Liberalizm parti ilkeleri açısından, proleter devrimci yaşam açısından, bolşevik örgütlenme ve çalışma tarzı açısından, proletaryanın bilimsel ideolojisi Marksizm-Leninizm-Maoizm açısından en büyük tehlikedir. Liberalizm basit bir örgütsel sorun, pratik sorun olmadığı, tam aksine ideolojik

bir sorun olduğu için çok önemlidir. Partide sağcılığın, çürümüşlüğü ve her türlü ideolojik dejenerasyonun anasıdır liberalizm. Sadece ideolojik dejenerasyon değil, örgütsel çürümenin ve laçkalaşmanın, menşevizmin ideolojik temeli de liberalizm ve ekonomizmdir.

Partinin, sınıf savaşının liberal tarzda yorumlanması ve revize edilmesi sadece devrim öncesi süreçlerde komünist partilerin sorunu olmamıştır. Devrim sonrası ve sosyalizmin inşası süreçlerinde de revizyonizmin bir biçimi olan liberalizm komünist ve devrimci partileri yolundan saptırarak, emperyalist burjuvaziyle “barış içinde birarada yaşam” a götürmüştür. **Liberalizm revizyonizmin parti içindeki köşe taşlarından birini oluşturur.** SBKP, ÇKP, AEP, VİP vb. partilerde geriye dönüşlerin incelenmesi bize ilkelerin revize edilmesini liberalizasyonu başlatan tasfiyeci süreç hakkında daha kapsamlı veriler sunmaktadır.

Proletarya Partisi'ne baktığımızda liberalizmin damgasının vurduğu dönemlerde yaşanan yozlaşma Partinin ilkelerini ayaklar altına almıştır. Parti adeta sıradanlaştırılmıştır. Bu sıradanlaştırılmış dönemlerde parti sınıf savaşında ciddi varlık gösterememiştir.

1992'de partinin DABK oportünizmiyle birleşmesinde liberalizmin önemli bir etkisi olmuştur. Nitekim bu birlik 2. OPK tarafından haklı olarak oportünist ilan edildi. DABK oportünizmiyle yapılan birlik ve birliğin sürdürülüşünde, DABK oportünizmiyle ilkesizce uzlaşmanın temelinde ideolojinin, siyasetin ve örgütün liberal tarzda yorumlanması vardır. “Barış içinde birarada yaşama” anlayışının etkileri vardır. İdeolojik mücadele yerine esasta ideolojik uzlaşma egemen olmuştur. Yer yer sürdürülen mücadele ise yaşanan sorunların ideolojik nedenlerinden çok, politik ve örgütsel sonuçlarına yönelik olmuştur. Bu ise planlı, programlı, amaçlı değil daha çok kendiliğinden sürmüştür. Bazı parçalarda ideolojik mücadele verilirken, diğer pek çok parçada (alanda) ise ideolojik uzlaşma çeşitli biçimlerde egemen olmuştur. Bu kendiliğindencilik, DABK oportünizmiyle birleşince Komünist Parti adeta sıradanlaştırılmış oldu. Her türlü düşüncenin ve ideolojik akımın birarada yaşadığı, her türlü sapmanın beslendiği bir dönem haline almıştır. Komünistlerin bu süreçteki mücadelesi ise gerek kavrayışsızlıktan, gerek mevcut ideolojik hastalıklardan etkilenmelerinden, gerekse de DABK oportünizmine damgasını vuran ve önderlik eden sol-sekter darbeci kliğin (ki daha sonra bu kliğin başını çekenlerin düşman ajanı olduğu açığa çıktı) iflah olmazlığı karşısında yeterince etkili olamadı. Çürüme ve yozlaşma devam etti.

Süreç adeta proletarya ideolojisinin ve parti ilkelerinin ayaklar altına alındığı bir süreç oldu. Darbe ise bu sürecin sonucudur. Düşmanın partiyi

tasfiye etme pratiğidir. Ancak herşey darbeyle sınırlandırılmaz, darbeyle açıklanamaz. Esas mesele; darbenin, oluşma, gelişimine beslenmesine zemin hazırlayan liberalizm ve bundan kaynaklı hastalıklardır. Bu hastalıklar darbe sonrasında da devam etti. Liberalizm sağ oportünizmi ve menşevizmi öylesine besledi ki parti adeta varlık-yokluk sorunuyla karşı karşıya geldi.

İlkesizlikler partiyi en büyük ideolojik-politik-örgütsel tasfiyecilik süreciyle karşı karşıya getirdi. Düşman iç ve dış saldırılarla bu tasfiyecilik sürecini süreklileştirmeye, derinleştirmeye ve kendi lehine sonuçlandırmaya çalışıyordu. Parti adeta kuşatma altına alınmıştı. Parti içinde ilkesizliklere, dejenerasyona sınıf işbirlikçiliğine karşı mücadele veren, Partiyi yeniden ilkeleri üzerinde ayağa kaldırmaya çalışanlarla, bu sürecin devamında bir sakınca görmeyen, bununla beraber yaşayıp tasfiyeciliği, ilkesizliği derinleştirenler arasındaki iç ideolojik mücadele şiddetlenmişti. Bu mücadelenin en keskin yaşandığı dönemlerde düşman bizzat müdahale ederek komünist kadro ve militanları engelliyor, tutukluyorken, tasfiyeciliğin, dejenerasyonun ve sağ oportünizmin temsilcilerinin elini kolunu sallayarak gezmesine izin veriliyordu. Bu tesadüfi bir şey miydi? Kesinlikle hayır. Aksine bilinçli, planlı düşman politikalarından biriydi. İlerde buna değineceğimiz için geçiyoruz.

Parti bu ilkesizlikler sürecine 2. OPK ile esasta son verdi. Ancak sorunlar, ideolojik hastalıklar bir anda bitti mi? Hayır. Bitmez. Zira bunlar bir anda oluşmadı, bir anda da çözülmez. Mao'nun dediği gibi "nehir bir gecede donmaz, dolayısıyla bir gecede de çözülmez"di.

Yaşanan bu ilkesizlikler süreci Partinin tüm yaşamını, çalışma tarzını etkilemişti. Düşünüş tarzını, politika üretme tarzını, örgütlenme tarzını, savaşma tarzını oldukça etkileyen bu süreçten çıkış için özgül politikalar üretmek, özel olarak yoğunlaşmak gerekiyordu. Partiyi ilkeleri üzerinde yeniden ayağa dikmek hedefli olarak belirlenen bu yeni sürecin özgül adı ise "Partiyi Yeniden İnşa Etme" süreciydi.

Yeniden İnşa basit bir sorun değildir Komünist Partisi için. Hemen belirtmek gerekir ki, Yeniden İnşa'dan bahsederken onu ne sadece örgütsel yana indirgeyerek darlaştırmaya, ne de hiçbir şey yokmuşçasına parti sıfırdan başlıyormuşçasına yanlış anlayışlara sapmamak ve buna prim vermemek gerekir. Yeniden İnşa ideolojik-politik-örgütsel boyutları olan bir süreçtir. Bunun için de örgütsel yanı daha ağırlıklı ve ön planda olmakla beraber ideolojik ve politik yanı ise örgütsel çarpıklıkların temelidir. Hiçbir örgütsel sorun, hiçbir örgütsel ilkenin yozlaştırılması, çığnenmesi ideolojik-politik yaklaşımdan bağımsız olarak ele alınıp çözülemez. Bu mutlak böyledir

biçiminde mekanik bir anlayışa sahip olmamakla beraber sürecin özgünlüğüne baktığımızda ideolojik dejenerasyonun yansımaları sonucu ortaya çıkan örgütsel menşevizmi daha rahat görebilir anlayabiliriz.

Yazının bu bölümü tek başına Yeniden İnşa sürecini anlatmak amaçlı değil. Ancak gerek bundan önceki bölümlerde, gerekse bu bölüm, gerekse de bundan sonraki bölümlerin her birinin özgünlüğünde ortaya konulan anlayış Yeniden İnşa'nın parçalarıdır. Bu parçalar diyalektik tarzda ele alınıp birleştirildiğinde partinin Yeniden İnşası kavramı vücut bulabilir. Aksi yaklaşımlar sorunun özünün kavranmamasıdır. Sorunların parça bütün diyalektiklerinden koparılmasıdır. Bu anti-bilimsel tarz ise, hem sorunları kavramayı, hem de üstesinden gelmeyi engeller. O halde yapılması gereken şu olmalıdır: Bütünün süreçten etkilenmesi ve parçaların sürecin bütünü içindeki şekillenmesini analiz ederek parçadan hareketle bütünde senteze varmak (bu formül basitten karmaşığa, küçükten büyüğe, parçadan bütüne diyalektik materyalist yöntemin formülüdür) şeklinde olmalıdır. Daha özgün adlandırma ile tüme varım mantığının işletilmesi. Tersine de olabilir. Bütünden parçaya (tümünden gelim) da mantık işletilebilir. Ancak bizim bütün parça ilişkisi ve bütünün mevcut durumu gözönünde bulundurulduğunda her iki yöntemin de kullanılması, ancak bunun içinde tüme varımın ön plana çıkarılmasının objektif zemini olması bakımından daha etkili olacağı görülmelidir. Bu sorunların bütünden parçaya ya da merkezden yerele doğru çözülmeyeceği, çözülemeyeceği anlamına gelmez. Sözgelimi bu yazı dizisi sorunları parçada ele alırken ve çözümlerken aynı zamanda bütünü ele almakta, bütün içindeki yeri ve önemini ortaya koymaktadır. Dizinin tamamlanması ise bütün sorunlarının ve çözümlerinin ortaya çıkmasını sağlamış olacaktır.

Bu bölüm bütün içindeki yeri ve önemi doğru kavrandığında anlaşılabilir. Diğer bölümlerle ilişkisi doğru kurulduğunda özüksenebilir. Bu bölümde özellikle ilkelere vurgu yapılmasının özel anlamı buradan gelir. İlkelerin bir bütünüdür. Hiçbir ilke diğerinden daha az önemsiz değildir. Önemsiz olsaydı zaten ilke olmazdı. Bütünü oluşturan ilkelerin diyalektik birliğidir. Yoksa hiçbir ilke kendi başına anlamlı değildir. Bu anlamda da bütünü oluşturan onlarca ilke içerisinde bir tanesine uyulmadığı ve onun gerekleri yerine getirilmediği durumda bütün yaranır, diğer ilkeler yaranır, büyük zarar görür. Sözgelimi demokratik merkezîyetçilik ilkesi laçkalaştırılıp, yozlaştırıldığında disiplin ve demokrasi proleter özünü yitirir. Disiplin ve demokrasi anlayışı yozlaşınca, illegalite ilkesi büyük yara alır ve dejenere olur. Illegalite dejenere olunca Parti, yani bütün, düşmanın tüm saldırılarına açık hale gelir. Parti büyük bir yenilgi ve tasfiyeciliğin girdabına soku-
lur. Bolşevik parti anlayışı yerine menşevizm hakim hale gelir. Bu bir ör-

nek. Bu bir mantık yürütüş. Bu olumsuzlukların, yanlışlıkların, ilkesizliklerin büyümesinin izlenmesi ve incelenmesidir. Her ilkesizlik önüne geçilmediği takdirde mutlaka bütünü ve diğer parçaları yaralar ve tasfiye sürecine götürür. Bu, çelişkinin ve gelişmenin yasağıdır. Ancak ilkesizliklere zamanında, doğru tarzda müdahale edildiğinde düzeltilmeyecek şeyler olmadığı görülmeli ve buna uygun davranılmalıdır. Sorun doğru tarzda analiz etme ve doğru tarzda müdahale etme sorunudur. Sadece ilkesizlikleri görme veya belirleme sorunu değil.

Diğer bütün ilkeler gibi illegalite ilkesi de, Proletarya Partisi'nin temel ilkelerinden biridir. Diğerlerinden ne daha önemli ne de daha önemsizdir.

İllegalite sadece bazı gizlilik kurallarına uyulması değildir. İllegalite partinin örgütlenme, çalışma, yaşama, savaşma ve korunma tarzıdır. Bununla beraber partinin korunması sadece illegalite ile sağlanamayacağına da kavranması gerekir. Korunma derken yalnızca düşmanın askeri-fiziki darbelerine karşı korumak olarak anlaşılırsa bu meseleyi çok basitleştirmek olur. Korumadan anlaşılması gereken ideolojik-politik-örgütsel bütündür. İllegalite bu bütün içinde kavrandığı takdirde anlamını bulur. Bu anlamda illegalite sorunu Parti açısından ideolojik-politik-örgütsel boyutları olan ve tamamen bu ana hattın oluşmasında ve gerçekleşmesinde vazgeçilmez bir ilkedir.

Partinin illegal örgütlenmesi, illegal çalışma tarzı ve Partinin düşman saldırıları karşısındaki güvenliği sorunu nasıl ele alınmalıdır?

Bu soruya tek yanlı, yüzeysel yanıt vermek ilkesel düzeyde yanlışların ortaya çıkmasına neden olacaktır. Bunu engellemek için sınıf savaşının bütünü ve bu bütün içinde partinin rolü. Partinin rolünü oynayabilmesi için illegal örgütlenme ve çalışma ilkelerinin önemini kavranması ve uygulanması gerekir.

Ülkemizde Proletarya Partisi, emperyalizmin uşağı komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarının faşist diktatörlüğünü halk savaşı yoluyla yıkarak demokratik halk iktidarını, sosyalizm ve nihai olarak da insanlığın altın çağı olan komünizmi yaratmayı hedeflemektedir. Kökünü kazımak için mücadeleye atıldığımız mevcut sistemin sahipleri, doğaldır ki bizim kökümüzü kazımak için elinden gelen her türlü yöntem ve araca başvuracaklardır. Ancak biz biliyoruz ki onların her türlü saldırısı ve hilekârlığı

sonlarının gelmesini önleyemez. Zira emperyalist haydutlar ve yerli uşakları dünya proletaryası ve ezilen halkları karşısında bir avuç sömürücüdür. Sömürücülerin sistemi kaçınılmaz bir biçimde derin ve köklü ekonomik-siyasi krizler üretmekte, çürümekte, kendi içlerinde derin çatışmalar yaşamakta, kendini temelden, yeniden üretememektedir. Tarihsel ve toplumsal olarak gerici olan bu sisteme karşı, tarihin en devrimci sınıfı olan proletaryanın ideolojisi ışığında şekillenen bilimsel MLM teorinin sahipleri olan proleter partiler dünyanın ezilen, sömürülen, katliama maruz kalan milyonlarını ayağa kaldıracak potansiyele sahiptirler ve bu potansiyeli gereğince kullanıp ezilen milyonları ayağa kaldırdıklarında bunun karşısında durabilecek hiçbir güç yoktur. İşte bu yüzdendir ki, Başkan Mao bizlere düşmanı stratejik olarak küçümsememizi öğütler. Emperyalizm ve yerli uşaklarının kağıttan kaplan oluşları ve tüm direnmelerine rağmen yok olmaya mahkum oluşları da buradan gelir.

Genelde emperyalist-kapitalist sistemde, özelde ülkemizde komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarının yönetim aygıtı olan faşist TC'ye karşı yürüttüğümüz mücadelede güçlerin dengesi stratejik olarak böyle değerlendirilip kavranmasına karşın savaşın bugünkü aşamasında dengeler daha farklıdır. Bu farklılığı önemle kavramak, sınıf savaşının kanunlarını kavramaktır. Genelde tüm dünya gericiliği, özelde ise faşist TC her türden karşı-devrimci örgütlenmeleri, orduları, polisleri, gizli istihbarat örgütleri, kontrgerillaları, "sivil" faşist güçleri, korucuları vb. vb. ile bize, tüm dünya komünistlerine devrimcilerine, ulusal kurtuluşçularına ve halklara karşı iktidarlarını korumak için, muazzam olanaklarla en azgın saldırıları, en ciddi yöntemleri kullanarak kesintisiz bir savaş yürütmektedir. Emperyalistler ve uşakları dünya halklarını vahşice sömürmeleri sayesinde elde ettikleri muazzam zenginliklerini korumaları ve büyümeleri için kullandıkları iktidarlarını korumak amacıyla her türlü örgütlenmeye girmekten, sınırsız kaynaklar ayırmaktan, halklara yönelik en azgın şiddeti uygulamaktan asla çekinmezler ve çekinmemişlerdir. Çünkü onlar sınıf çıkarlarının, güçlü ve zayıf yanlarının bilincindedirler. Binlerce yıldır süren sınıf mücadelesinde tüm gerici iktidar ve sınıfların deneyim ve birikimlerine vakıftırlar. Buradan gereken dersleri çıkarmış ve kendi deneyim ve birikimleri ile onları kat kat zenginleştirmişlerdir.

Sözgelimi emperyalistlerin ekonomik kuruluşları, örgütleri IMF ve Dünya Bankası, politik kurumları BM, askeri kuruluşları NATO vb. merkezi örgütlerin yanısıra bölgesel ve yerel örgütlenmeleri sıradan örgütlenmeler değildir. Bunlar emperyalist-kapitalist sistemin egemenliğini sürdürme-

nin mekanizmalarıdır. Bu ortak örgütlenmelerin yanısıra, tek tek emperyalist ülkelerdeki örgütlenmeler ve bunlara bağlı olarak yarı-sömürge ve sömürge ülkelerdeki örgütlenmeler sistemlerinin korunması ve devamı için sistemlerine yönelen her hareket ise bu emperyalist ve faşist aygıtlar tarafından kaldırılmakta, kaldırılmak istenmektedir. Bunun başarılıp başarılammaması ise tamamen başkaldıran güçlerin niteliğine, örgütlenme, çalışma ve savaşma tarzına bağlıdır.

Özellikle 2. emperyalist paylaşım savaşından sonra emperyalizmin konumlanması esas olarak uluslararası proleter güçlere ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı bir konumlanıştır. İdeolojik-politik-askeri vb. temel alanlarda stratejik politikalar üretmiş ve bunlara uygun örgütlenmeler yaratmıştır.

Emperyalizm şunu bilince çıkarmıştır; devrimci ve komünist güçlere karşı eski tarz savaş yöntemleriyle başarıya ulaşamayacağını, böyle devam edilirse sonlarının daha yakın olacağını anlamışlardır. Bu durumdan hareketle kendi politikalarını ve devrimci-komünist güçlerin politikalarını analiz etmiş ve yeni bir savaş stratejisi geliştirmişlerdir. Bu savaş stratejisi başta İngiliz emperyalizminin savaş laboratuvarlarından üretilmiş, çeşitli sömürge ve yarı-sömürgelerde uygulanmış, giderek emperyalizmin merkezi savaş stratejisi haline getirilmiş olan ve emperyalistlerce adlandırılan Düşük Yoğunluklu Savaş Stratejisidir. Bu stratejinin esas ete kemiğe bürünmesi, başkan Mao önderliğinde geliştirilmiş ve Çin'de karşı-devrimin politik iktidarını yerle bir eden ve zafere ulaşan proletaryanın savaş stratejisi haline gelen Halk Savaşı Stratejisi'nin emperyalizm ve yerli uşakları tarafından sonuçlarının görülmesiyle mümkün oldu. Tamamen Halk Savaşı stratejisine karşı geliştirilen bu karşı-devrimci strateji dünyanın pek çok ülkesinde proleter ve ulusal hareketlerin silahlı biçimlerine karşı vahşice uygulandı.

Emperyalizm, proletaryanın savaş stratejisine karşı geliştirdiği bu karşı-devrimci stratejisine uygun olarak güçlerini de örgütledi. Gerek merkezi düzeyde, gerek bölgesel düzeyde gerekse de tek tek uşak ülkelerde tamamen bu stratejinin öngördüğü politik, ideolojik, askeri ihtiyaçlara göre şekillendi. NATO bünyesinde oluşturulan Gladio'dan tutun da, çeşitli ülkelerde karşı-devrimci kontra örgütlenmelerine, çeşitli sivil toplum örgütlerinden tutun da istihbarat örgütlenmelerine kadar, yeni askeri, ekonomik örgütlenmelere kadar hepsi Düşük Yoğunluklu Savaş Stratejisinin ihtiyaçlarına göre şekillendirilmiştir.

Ancak sorunun önemli bir yanını gözden kaçırmamak açısından şuna özel vurgu yapmakta yarar var: DYSS (Düşük Yoğunluklu Savaş Stratejisi)

ne örgütlenmek sadece NATO bünyesindeki Gladio vb. olarak açığa çıkarılmak zorunda olunan dar örgütlenmeler değildir. Aynı zamanda devlet örgütlenmelerinde özellikle faşist devlet örgütlenmelerinde bu savaş stratejisinin temel gereksinimleri belirleyicidir. Ekonomik-politik, askeri, psikolojik alanlarda tamamen bu ihtiyaca göre örgütlenmiş bir devlet mekanizması -savaş mekanizması- ortaya çıkarılmıştır. Gladio ve Türkiye'deki adıyla kontrgerilla bu stratejik politika ve örgütlenme içinde acil "vurucu güç" işlevine sahiptir. "Devlet içinde devlet" olarak adlandırılması ise tamamen burjuva bir düşüncedir. Ya da TC devletinin burjuva-demokratik normlara göre örgütlendiğini sanan, emperyalizm ve onun savaş stratejisi DYS'den bir şey anlamayan bir düşüncenin bir ürünüdür. Bu düşünce, elbette burjuva parlamentosunu, hükümetini, yargı sistemini bağımsız, en azından kısmi bağımsız ya da kısmi demokratik olduğu sonucuna da varıyor. Belki böyle ifade etmez. Ancak mantık silsilesi esasta budur. İkiriclidir. Bir yanı sıra devletin faşist niteliğini ifade eder. Öbür taraftan bu faşist devlet modeli nasıl bir biçim aldı? Özellikle 2. emperyalist paylaşım savaşından sonra emperyalizme bağımlı yarı-sömürgelerde hangi tarzda örgütlendi? Bu sorulara yanıt verilmediği, genel ve yüzeysel faşizm belirlemesiyle geçildiği taktirde devletin niteliği tam olarak kavranamaz, kavratılamaz.

Emperyalizm ve faşizm meselesi başlıbaşına bir mesele. Ancak konumuz açısından önemli ve konumuzla direkt bağlantılıdır. Küçük-burjuva düşünüş tarzı bunu anlayamaz. Doğru bağlantısını kuramaz. Oysa emperyalizm ve faşist devlet örgütlenmesinin özü kavranmadan, devrimcilik-komünistlik adına bir tek doğru adım atılamaz. Sınıf savaşımı kavranamaz ve buna göre bir savaşma ve örgütlenme tarzı belirlenemez. Devrimin yolu ve niteliği esasta emperyalizm ve faşist devlet yapısıyla direkt ilintili olması nedeniyle Komünist Partisi bunu incelemeye ve kendini buna göre şekillendirmeye zorunludur.

Emperyalizmin ve faşizmin stratejik olarak zayıf ancak taktik olarak bizden daha güçlü olduğunu anlayamazsak parti örgütlenmesini buna göre şekillendiremez, askeri çizgiyi buna göre belirleyemez, ideolojik mücadeleyi buna göre yaygınlaştırıp derinleştiremeyiz. Düşmanımı doğru tanımayan, onun stratejik ve taktik gücünü ve yeteneğini kavrayamayan, onun güçlü ve zayıf yanını anlayamayan hiçbir güç başarıya ulaşamaz. Bunu öncelikli ve esaslı biçimde kavramadan da partiyi illegal tarzda örgütlemek, partinin illegal çalışma tarzını oturtmak ve geliştirmek, partiyi her tür düşman saldırılarından korumak ve karşı saldırılar örgütlemek, başarılar kazanmak mümkün olmaz.

Partinin esas görevi sınıf savaşımına kurmaylık etmektir. Yani Halk Savaşı'na göre örgütlediği güçlerini savaştırmaktır. Ancak Halk Savaşı'na göre örgütlenmiş, kurumlaşmış bir Parti Halk Savaşı Stratejisi'ni başarılı uygulayabilir, zafer-kazanabilir. Savaş körü körüne bir kahramanlık olayı değildir. Bilimsel, ideolojik, politik, örgütsel bir meseledir. Her şeyden önce de kitlelerin örgütlenmesi ve savaştırılması meselesidir.

Parti tüm bu görevlerini yerine getirirken, kendini tamamen savaşa göre şekillendirmek durumundadır. Bu niteliğe kavuşan bir parti yenilmez ve yıkılmaz olur.

Savaşta düşman güçlerini etkisizleştirmeyi hedeflerken, kendi güçlerini korumayı, önderliğini korumayı, kitleleri korumayı esas alır. Kendini korumasını bilmeyen, beceremeyen bir savaş örgütü düşmanın küçük saldırıları karşısında bile büyük yenilgiler, büyük yıkımlar yaşamaya mahkum olur. Kendini korumasını beceremeyen bir parti ne düşmanı yenilgiye uğratabilir, ne de kitleleri düşman saldırısı karşısında koruyabilir. Böyle bir partiye kitleler güven duymaz. Güven duymadıkları için sahiplenmez ve savaşa katılmazlar.

Sınıf savaşımında partinin temel belirleyiciliğinin önemi neyse, savaşın pratiğinde partiyi her türlü saldırıdan korumanın belirleyiciliği de odur. Bu hiçbir tartışma kabul etmez derecede açık ve nettir.

Önemli mesele ve üzerinde tartışılması gereken nokta ve sınıf savaşımının her taktik aşamasında farklı biçimler alabilecek "partiyi koruma"nın ne demek olduğu ve nasıl olacağı sorunudur.

Parti'nin korunmasının sadece düşman saldırılarından korunması ve bunda "güvenlik" sorununa indirgenmesi eksik bir anlayıştır. Tek yanlılığın bir sonucudur. Partiyi korumanın ideolojik, politik, örgütsel, askeri, kültürel, ahlaki vb. vb. tüm ilkelerinin korunması demektir. Bunların korunması ise tüm bu ilkelerin uygulanması ve yaşamda yeniden üretilmesidir. Yani savaş pratiğinde cisimleşen ilkeler her türlü karşı saldırı karşısında yenilmez, yıkılmaz bir niteliğe bürünür. Yenilmez, yıkılmaz hale getirilmiş, parti ilkeleri, her türlü ideolojik-politik karşı saldırıya karşı kendini koruyabilme ve karşıdakini mahkum edebilme gücüne kavuşur. Aynı biçimde örgütsel ve askeri ilkelerin kavranması demek Bolşevik bir örgütlenme ve çalışma tarzına bu örgütlenme ve çalışma tarzının her aşamasına hükmettiği bir askeri hattın uygulanması ve bunun yeniden üretilmesi demektir. Bunlara göre örgütlenme ve savaşıması demektir.

Salt "güvenlik" için mi güvenlik istiyoruz? Partinin, düşman karşısında korunması bireylerin korunması veya savaştırılması mıdır? Parti bütün il-

kelerini korurken bunlar arasında kadrolarını ve savaşçılarını da korumayı, kitleleri de korumayı esas alır. Ancak bu koruma kimsenin burnunun kanamaması, kimsenin şehit düşmemesi, kimsenin esir düşmemesi değildir. Böyle bir kavrayış sınıf savaşının, düşmanın, Partinin, Ordunun, doğru kavranmamasının ürünüdür. Sınıf savaşımı çok acımasız, çok şiddetli bir yıkma ve yeniden inşa sorunudur. Ölme-öldürme ve yaşatma-yaşama sorunudur. Bu savaşta çok ağır bedeller ödenecek nice yoldaş düşmanın eline geçecek, partinin nice hücresi, alanı darbelenecek, nice değer yitirilecek, nice yoldaş şehit düşecek, kitlesel katliamlarla halkımız katledilecek, sürülecek, kamplara doldurulacak, yenilgiler ve acılar içinde savaş sürecek. Ve savaş sürdükçe, parti büyüdükçe bu sorunlar da büyüyecektir. Bugün yüzlerle ifade edilen şehitler yarın binlerle, onbinlerle ifade edilecektir. Bu savaşın doğasıdır. Bunu anlamak ve kavramak gerekir.

Demek ki sorun, yani Partinin korunması sorunu sadece bir güvenlik sorunu veya güvenlik için güvenlik sorunu değildir. Tamamen bütünlüklü ilkelerin korunması sorunudur. "Kimsenin burnu kanamasın" ekseninde bir yaklaşım geri ve anti-MLM bir yaklaşımdır. Parti'nin varlık nedeni, varoluş amacı sınıf savaşımı olduğuna göre, Halk Savaşı yoluyla kitleleri örgütlemek ve savaştırmak olduğuna göre, Demokratik Halk İktidarını kurmak, sosyalizme ve komünizme varmak olduğuna göre bu yönelimin önünde engel olabilecek, bunun pratiğiyle çelişebilecek, buna hizmet etmeyecek bunu aksatacak, engelleyecek bir "koruma" anlayışımız olamaz/olmamalıdır. Partiyi korumak, hedeften, amaçtan sapmış bir örgüt anlayışı, bir savaş anlayışı yaratmak ve bunu meşrulaştırmak değildir, hedefe kilitlenmiş, amaçları doğrultusunda savaşan örgütü yaratmak ve korumaktır. Korumadan anlamamız gereken budur.

Bir partinin düşman saldırısı karşısında korunmak için nelere ihtiyacı vardır? İdeolojik-politik-askeri hattı doğru olmayan bir partinin ve bu hattı doğru tarzda uygulayabilecek mekanizmalara sahip olmayan bir partinin düşman saldırılarını boşa çıkarması mümkün olur mu? Çalışma tarzı, örgütlenme tarzı, kadro politikası, kurumlaşma anlayışı, uzmanlaşma, disiplin anlayışı, kitleleri örgütleme ve savaşırma anlayışı yanlış olan veya bu ilkeleri yozlaştırılmış bir partinin düşman saldırılarını boşa çıkarması ve kendini koruyarak düşmana darbeler vurması mümkün olur mu? Olmaz. O halde partinin düşman saldırıları karşısında korunmasından anlamamız gereken devrimi gerçekleştirebilecek olan partinin yaratılmasıdır. Her yönüyle sınıf savaşına göre örgütlenmiş ve buna uygun savaşan bir partinin ancak kendini sürekli koruyabileceğini anlamak lazım. Doğru bir ideolojik-politik

hattı doğru bir örgütsel hatta uygulamak, kitleleri örgütlemek ve savaştırmak ve sınıf mücadelesine önderlik etmekte olan bir partinin kendini koruması sorunu, esasta çözülmüş, güvenlik sorunu en asgari tehlike durumuna indirgenmiş olur. Zira böylesine bir partiye düşman ne denli saldırırsa saldırırsın, darbelerse darbelesin devrimi gerçekleştirmesini engelleyemez. Böyle bir partiyi hiçbir polisiye önlem durduramaz ve engelleyemez. Ancak bu yolda devamlı yürümeyen bir parti ise her dönem büyük yenilgiler ve yıkımlar yaşamaktan kurtulamaz.

Anlaşıldığı gibi partinin devrime önderlik edebilmesi ve devrimi gerçekleştirebilmesi için gereken ilkelerle partinin güvenliği ve korunması için gereken ilkeler esasta bir ve aynıdır. Partinin güvenliği ve korunması için yapılması savaşın sürdürülmesi ve devrimin gerçekleştirilmesi için yapılması gerekenlerden koparmak kesinlikle mümkün değildir ve olamaz.

Partinin güvenliği ve korunması elbette stratejik bir sorundur. Basit, gü-nübürlük ele alınacak bir mesele değildir. Devrim sürecinin başlıca ilkele-rinden biridir. koruma ilkeleri ve güvenlik kuralları bir bütündür. Ancak bu ilke ve kuralları üzerinde yükseldikleri özden koparırsak ya da yanlış bir öze doldurursak, yani güvenlik için uyulması gereken ilke ve kuralları doğru bir ideolojik-politik-örgütsel hattu uygulamak, kitlelerle bütünleşmek ve kitleleri savaştırmak ve sınıf savaşına önderlik etmek anlayışlarından, devrime hizmet etme perspektifinden kopuk sihirli formüller olarak ele alma ya da bu perspektifle çelişen yanlış anlayışlarla doldurmak, doğru bir ideolojik-politik-örgütsel hattan kopma, kitlelerden kopma, sınıf savaşın-dan kopma anlayışıyla yanlış, dejenere edilmiş ilke ve kurallar yaratma yo-luna girersek hem devrim mücadelesine, hem de partinin güvenliğine zarar vermiş oluruz. Bu nedenledir ki, sınıf savaşının kanunları kavranmalı, par-tiyi koruma ve güvenliği sağlama sorununu da bu kanunlar içinde temel il-keler olarak anlamalı ve kavramalıyız.

Partinin sınıf savaşında güvenliğinin sağlanması ve ilkelerin her türlü düşman saldırıları karşısında korunması salt mevcudu korumak değildir. Böyle bir anlayışlar ne parti korunabilir ne de sınıf savaşımı büyütülebilir ne de böyle bir mevcudun niteliği komünist parti niteliğiyle örtüşebilir. Partinin düşman saldırıları karşısında korunması anlayışı, sınıf savaşındaki görevlerini yerine getirme anlayışı ve pratiğinin kavranmasıdır. Salt biri -mevcudu- korumak değil, biri on, onu yüz yapacak mekanizmaların ko-runması, sürekliliğin sağlanmasıdır. Kaçınılmaz olarak verilecek kayıpla-rın, alınacak yenilgilerin hızla telafi edilmesi ve kat kat fazlasıyla karşıla-nacağı mekanizmaların yaratılması, çalıştırılması, süreklileştirilmesi ve ko-

runmasıdır.

Bu bölümü özetlersek;

“Kural şudur, parti işleri yapılmak zorundadır ve mümkün olan en az tehlikeyle ya da hatta mümkünse tehlikesiz ama yapılmak zorundadır.” (Komüntern Belgeleri 1-sf. 112)

Evet Parti işleri yapılmak, savaş sürdürülmek zorundadır. Ama nasıl? Burada kilit soru “nasıl” sorusudur. Buna verilecek yanıt, sürdürülen savaşın MLM ilkelere göre mi yoksa kendiliğinden mi? Nasıl sorusuna doğru yanıt verilmezse ve bu soru sürekli sorulmazsa orada zaten yozlaşma vardır. Yozlaşmanın olduğu yerde yapılan işler esas olarak bu yozluğun damgasını taşıdığı içindir ki, onlar “parti işi” olmaktan çıkmış, çıkarılmış sadece “iş” haline getirilmiştir.

Sürdürülen her faaliyet; yapılan her iş; atılan her adım parti ilkele-riyle yapılmak zorundadır. Yapılan her işte, atılan her adımda, parti ilkeleleri korunmak, parti ideolojisi berraklaşmak, partinin örgütsel işleyişi, hukuku korunmak, proleter devrimci ahlak normlarına uygun olmak, halkın çıkarlarına zarar vermemek, kitlelerin örgütlenmesi ve savaşırılması perspektifini karartamayacak, partinin tüm maddi manevi değerlerini, olanaklarını korumak, yoldaşlık ilişkilerine korumak ve geliştirmekte cisimleşmeyen bir faaliyetin Komünist Parti faaliyeti olmayacağı, dolayısıyla Partiyi ideolojik-politik-askeri olarak düşman karşısında koruyamayacağını belirlemek gerekir. Bu normlara uygun sürdürülmeyen faaliyetin, yapılan işlerin, atılan adımların içinin boş olduğu “Parti işi” olmaktan çıktığı tespit edilerek şiddetle mahkum edilmeli ve edilmesi sağlanmalıdır. Böyle bir faaliyet anlayışı komünistlerin anlayışı olamaz. Ancak komünistler dışında herkesin anlayışı olabilir. Bu anlayışla bırakalım Partinin güvenlik sorununu çözümlenmek ve Partiyi korumak, aksine Partinin düşmana teslim edilmesinin yolları açılmış ve bunun koşulları hazırlanmış olur. Bu niyet sorunu değildir. Objektif olarak düşmana hizmettir.

Sınıf savaşımında Partinin temel teorik hattı korunup sürekli yeniden üretilmedikçe, Partinin siyasal hattı geliştirilip yaşamda güç haline getirilmedikçe, ideolojik-politik hattına denk düşen bir örgütsel hat inşa edilip bu sağlıklı işleyen bir mekanizma haline getirilmedikçe ve tüm bunların ışığında doğru ve yetkin bir önderlik anlayışı, doğru ve sağlıklı işleyen bir kurumlaşma, komiteleşme ve kadrolaşma anlayışı, doğru bir devrimci kitle çizgisi, doğru bir örgütlenme ve eylem, askeri örgütlenme ve savaşma çizgisi, doğru bir kitle örgütlenme ve savaşırma çizgisi oturtulmadıkça Parti-

nin korunması ve güvenlik sorununun esasta çözülmesi de mümkün olmaz. Partinin korunması ve güvenlik sorunundan anlamamız gereken bu temel ilkelerin kavranması ve uygulanmasıdır. Konunun başından beri örgütlenme ve savaşıma ilkelerini işliyoruz. Ve meselenin temeli bu ilkelerin kavranması ve yaşamda buna uygun davranılmasıdır. Biliriz ki, basit gibi görünen ilkesizlikler büyük eylemlerin engellenmesine, büyük örgütlenmelerin parçalanmasına, düşman karşısında ağır darbeler yenmesine neden olabiliyor. O halde her sorunda temel mantığımız şudur: İlkeler bir bütündür. Bir-birinden koparılamaz. İlkelerin önemlisi, önemsizi yoktur. İlkeler savaş kanunlarının partide cisimleşmesinin biçimleridir, örgütlenmenin ve savaşın kurallarıdır aynı zamanda.

Emperyalizm ve faşizmin Partiye yönelik saldırılarının hedef ve amacını doğru kavramalıyız!

Düşmanın asıl hedefini ve amacını doğru kavramadan düşmanın saldırılarından korunmanın mümkün olamayacağını anlamak gerek. Keza düşmanın niteliğini bilmeden de düşmana kapsamlı saldırılar planlamak ve bu saldırılarla nitelikli darbeler vurmaya beklemek akıllıca bir beklenti olmaz. Düşmana karşı parti güvenliğinin ne demek olduğunu ve bunun nasıl sağlanacağı üzerinde çalışıp kafa yorarken, bu çalışmanın esas yanlarından biri de düşmanın kendini nasıl koruduğunu ve partiye nasıl saldırdığını, nasıl saldıracağını derinlemesine ve kapsamlı olarak analiz etmek, vazgeçilmez bir görev olarak kabul görmelidir. Zira partinin güvenlik sorunu ve korunması düşmanın savunma ve saldırı taktiklerinin incelenmesi ve karşı taktik politikalar üretilmesi üzerinden şekillendirilerek güçlendirilir, pekiştirilir.

Düşmanı tanımayan, onun taktiklerini, hilelerini, savaş oyunlarını hesaba katmayan, düşmanın her politik-askeri adımını kollamayan bir savunma, koruma, iki adım ötesini göremeyen kör bir savunma ve koruma olacaktır. Kör bir savunma ve koruma anlayışı ve pratiği ise başarılı olamayacağı gibi düşmanın istediği rotaya gitmesi de kaçınılmaz olur.

Düşmanın asıl hedefi Partiyi yoketmektir. Amacı ise sömürü ve zulme dayanan saltanat sistemini devam ettirmek ve dikensiz gül bahçesi yaratmaktır. Peki bu mümkün müdür? Düşman bunu başarabilir mi? Mümkün değil, başaramaz! Bunun mümkün olmadığı dünyada ve ülkemizde defalarca kanıtlanmıştır. Düşman hedeflerine ulaşamamıştır. Bunun en yakın örneği 12 Eylül Askeri Faşist Cuntası dönemidir. Her gün onlarcasını kat-

lettiği, binlercesini gözaltına alıp işkenceden geçirip öldürmediğini zindanlara tıktığı dönemlerde, “kökünü kazıdık”, “bir daha belini doğrultamaz, belini kırdık” dediği dönemlerde bile bunu başaramamıştır. Hedefine ulaşamamıştır. Ağır darbeler vurduğu doğrudur. Ancak gerek Parti gerekse devrimci örgütler bu ağır darbelerin pek çoğunu kendi ilkesizliklerinden yanlış politikalarından ötürü almışlardır. Bazılarının bu ağır darbelerden sonra sınıf mücadelesi arenasından silinmesi, bazılarının da radikal devrimci arenadan, reformist arenaya savrulmasında elbette düşmanın topyekün saldırılarının rolü büyüktür. Bunu anlamadan yaşananları doğru tarzda açıklamak mümkün olmaz. Anlamak gerekir ki düşmanın saldırıları ne kısa vadeli, ne de sadece askeri-örgütsel boyutludur. Emperyalizmin, komprador kapitalizmin ve feodalizmin ideolojik, politik, askeri saldırıları dünyada ve Türkiye’de proletaryaya ve emekçi halklara yönelik çok boyutlu saldırılardır. Dünya çapında modern revizyonizmin açıktan emperyalist-kapitalist sistemle bütünleşmesi ve topyekün başlatılan tasfiyecilik süreci hiç şüphesiz ki bazı devrimci örgütleri vuran en büyük ve etkili silah oldu düşmanın elinde. Düşman bu etkili ideolojik silahla radikal devrimci güçlerin pek çoğunu (Latin Amerika’da Türkiye’de) yasalılık ve reformizmin zeminine çekebildi. Bu aslında sözkonusu radikal devrimci güçlerin beslendiği ideolojik kaynağın da modern revizyonizm olduğunu, modern revizyonizmdeki entegrasyonun bir sonucu olduğunu bir kez daha gösterdi ve MLM’lerin bu yöndeki teorilerini de bir kez daha kanıtlamış oldu.

Emperyalizm ve uşakları egemen azınlık, devrimcileri, komünistleri sadece silahla, işkenceyle, zindanla vurmuyor. İdeolojiyle, siyasetle, kültürle, ekonomiyle de vuruyor. Bunun kendisi zaten Düşük Yoğunluklu Savaş Stratejisi’nin taktik aşamalarının uygulanmasıdır. Bu politika fiili saldırıların, kökleri halkın bağrında olduğu için yok edilemeyeceği anlaşılan devrimci-komünistlerin illegal örgütlenmeden ve silahlı mücadeleden reformizme ve yasalılığa savrulmaları için, ideolojik bombardımanlarla eşgüdümlü ve yeni bir tarzla yürütülmesi idi. Fiili saldırıların yeni yönelimi, her açık bulduğu yerde operasyonlara girişmek yerine daha uzun vadeli, sabırlı ve planlı bir çalışma yürüterek doğrudan devrimci örgütlerin ve partinin merkezine ve temel örgütlenmelerine darbeler vurmak biçimindedir. Düşman böylelikle hedefi daraltmakta, bitiremeyeceğini anladığı tabanı birer devrim okulu olan cezaevlerine kendi eliyle koymak yerine bu taban üzerinden adım adım merkezlere ulaşmayı tercih etmektedir. Aynı zamanda da doğrudan infazlar ve “kayıp” politikalarına uygun bir biçimde başvurarak “silahlı mücadeleden uzak durun” mesajını vermektedir. Tüm bunlar düşmanın devrimci ve komünistleri fiili saldırılarla bitiremeyeceğini

anlamasıyla girdiği ideolojik olarak ehlileştirilmek, bunu sağlayamadığı koşullarda merkezi önderlikleri darbeleyerek örgütsel kaos, karamsarlık, güvensizlik, denetimsizlik işine çekerek önderliksiz biçimde kısır döngüye hapsederek içten içe eritmek çürütmek ve böylelikle tasfiye etme politikasının pratiğe dökülmesi halidir. Düşmanın bu politikalarının etkisiyle önderliksiz bırakılan parti kendiliğinden bir hatta düşerek liberalizmin ve menşevizmin batağında tasfiyecilik sürecine girmiş olacak. Böylelikle mücadele kaçkınılığı yoğunlaşırken parti adım adım savaş partisi olmaktan çıkacak, sistem içi bir parti haline gelecek. Yasalcılık veya reformizm böyle egemen olacak. Ya da yasalcılık olmasa bile silahlı bürokratism, silahlı reformizm böyle egemen hale gelecek. İşte düşmanın en büyük hedefi bir komünist partiyi ilkelerinden sıyrarak bu güzergaha çekmesidir. Bu güzergaha çekilmiş bir parti bolşevik olmaktan çıkarılmış ve Menşevikleştirilmiş olur. Düşman Menşevik bir örgüt haline getirdiği Bolşevik Partiden zerre kadar korkmaz. Zaman zaman onun bazı yanlarını, aşırı uçlarını törpülemeye çalışır. Bu kurulmuş bir statüko olur. Bunun bozulması düşmanın işine gelmez. Aksine Menşevik bir statü gelişen diri güçleri düşmana ihtiyaç kalmadan kendi içinde ezer ve boğar. Eğer böyle bir statü parçalanırsa gelişen diri güçler yeni bir oluşuma ve yönelime girebilirler ki bu da düşmanın işine gelmez. Düşman bu statükoyu koruyarak ideolojik olarak teslim almayı, silahlı mücadeleden, Bolşevik Parti modelinden uzaklaştırmayı ve bu statüko korunarak özde reformist bir hatta çekmeyi hedeflemektedir.

Komünistlerin başlıca öğretmenlerinden biri de düşmandır. Bu öğretmenin taktik politikalarını iyi izlemek yetisine kavuşmuş bir parti düşmanı daha iyi tanıma ve onun politikalarını boşa çıkarırken karşı politikalar üretmede üstünlüğü kimseye kaptırmamış olur. Bu üstün politikalarla düşmanı izleyebilir, vurabilir, imha edebilir. Bu üstün politikalarla, düşmanın hedeflerine yönelimi önceden görülebilir, önlem alınabilir, hedefler boşa çıkarılabilir.

Tüm bunların özeti, Halk Savaşı stratejisine ve taktiklerine uygun bir parti örgütlenmesi, gerilla savaşını sürdürecektir bir ordu örgütlenmesi ve kitlelerin örgütlenip Halk Savaşı perspektifiyle savaştırılması pratiğinde ısrar edilip bu pratik sıçramalı bir tarzda büyütüldüğünde düşmanın tüm hedefleri, planlı amaçları boşa çıkarılmış olacaktır. Bu hedef ve planların boşa çıkartılmasıyla devrimin, partinin büyümesinin olanakları da büyümüş olacaktır. Unutmamak gerekir ki yıkılma ve yok olma korkusuyla egemen sınıflar-düşman-devlet aygıtlarını sürekli olarak yenilemekte ve güçlendirmektedir. Tam bir savaş aygıtı biçiminde örgütlenen devlet sadece askeri savaş

değil, ekonomik, kültürel, psikolojik, esas olarak da ideolojik savaş yürütmektedir. İdeolojik savaşla hedeflediği şeyin Partiyi çizgisinden saptırmak ve sistem içine çekmek ve orada hapsetmektir. **Düşmanın en büyük saldırı ve darbe noktası ideolojik darbeye** yarattığı yenilgidir. Örgütsel darbelerden kurtulmak ve örgütsel yenilenme savaşçı bir parti açısından çok sorun olmayabilir. Ancak ideolojik olarak çizgisinden saptırılmış bir parti savunma dinamiğini ve yeteneğini yitirir. İşte en büyük yenilgi ve düşman açısından da en büyük zafer budur.

Düşman, Proletarya Partisi'ne karşı sürdürdüğü savaşta, devlet örgütlenmesini esas olarak proletaryanın savaş stratejisi olan Halk Savaşı Stratejisi'nin karşıtı olan karşı-devrimci DYSS'ne göre yapmaktadır. Bu anlamda komünistler önderliğinde sürdürülen Halk Savaşı Stratejisi'ni boşa çıkarmak ve partiyi yok etme hedefinde düşman için hiçbir yol, hiçbir araç çok kötü ve çok çirkin değildir. O, hedefine varmak için her türlü yolu mübah görür.

Parti komitelerinin illegal örgütlenmesi, çalışma ilkeleri ve Partiyi koruma bilincini zayıflatan ideolojik-politik-örgütsel hastalıkları doğru teşhis etmek ve bunları tedavi etmek görevi temel görevlerden biridir. Bu görev yerine getirilmeden devrim imkansızdır

Daha önceki bölümlerde ısrarla üzerinde durduğumuz yan şurasıdır: Bir sorunu, olguyu bütünlüklü olarak ele almak ve onu oluşturan parçaları da bu bütün içinde yerli yerine oturtarak çözümlenektir. Veya çözümlenmekle birlikte olguyu işlevlendirmektir. Bu önemli bir noktadır. Bu temel yaklaşım ışığında sorunu ele aldığımızda nedenleri doğru analiz edebilir ve doğru sonuçlara varabiliriz.

Komünist partinin güvenliği ve koruma sorununu ele alırken ideolojik-politik-örgütsel bütünlüğü koruyarak ve esas sorunun da kapsayıcı ve belirleyici olanın da ideolojik yan olduğunu vurguladık. Düşmanın bile Komünist Parti açısından ideolojinin önemini görerek buna uygun politikalar üreterek, saldırılar geliştirerek partiyi ideolojik hattından uzaklaştırmak ve kasa sürüklemek için ne tür çabalar sarf ettiğine özel olarak dikkat çektik. Bu anlamda parti ve komitelerinin örgütlenme, çalışma, işleyiş, denetim,

disiplin, kolektivizm vb. ilkeler bir partiyi komünist parti yapacak onun tüm ilkelerinden farklı olmayan illegalite ilkesi ve partiyi koruma anlayışının nasıl ele alındığı ve nasıl uygulandığı, sorunun tamamen esasta, özünde ideolojik bir sorun olduğu önemle görülmeli ve kavranmalıdır. Bu nedenle partinin güvenlik zaaflarını doğuran ilkesizliklerin nedenini başka yerde aramak anlamsızdır, yanıltır. Başlıca ilkelerimiz kavranmaz ve buna uygun çelikten bir disiplin kurulmaz ve süreklilik sağlanamazsa elbette orada ilkesizlikler egemen olur. Bu ilkesizliklerin pratik sonuçları ise partinin düşman saldırılarına ve darbelerine açık hale getirilmesidir. Bundan ötürüdür ki ilkesizliklere neden olan ideolojik-politik-örgütsel hastalıkların kapsamlı teşhisi ve bu hastalıkların panzehiri olan komünist partinin gıdasını aldığı proletaryanın bilimsel ideolojisi MLM ideolojinin kavranması ve parti yaşamında cisimleştirilmesi zorunludur. Bu zorunluluk gereğince yerine getirilmeden, yani partinin başlıca ideolojik-politik-örgütsel ilkeleri katı bir biçimde uygulanmadan partinin güvenliğinin sağlanması, düşman saldırılarının karşısında korunması ve illegalite ilkesinin de layığıyla uygulanması düşünülemez. Bunun dışında öne sürülen her gerekçe ve üretilen her anlayış yanıltır. Sorunun özü görülmeli, özü anlaşılmalı ve böyle davranılmalıdır. Partinin düşman saldırıları karşısındaki güvenlik zaaflarının ideolojik-politik-örgütsel kökenleri nelerdir? Bu soruya objektif ve doğru yanıt verebilmek için olgulardan hareket etmek, olguyu analiz ederek gerçeğe varmak durumundayız. Olgu nedir? Düşünüş ve pratiğimizdir. Düşünüşü ve pratiği tüm yönleriyle sorguladığımızda gerçeği görebilir, dolayısıyla bunu değiştirebiliriz.

Yaşanan ve mutlaka ortadan kaldırılması gereken başlıca zaaflar şu konularda görülmektedir:

a) Parti önderliğinin misyonu, inşası, kurumsallaşması ve korunması, b) Asgari kurumsallaşma, hazırlık, önlem alma gereklerini yerine getirmeden hemen sonuçlar almayı isteyen şekillenmemiz, c) Partinin parti çizgisine zıt biçimde büyük kentlerde, hatta tek bir alanda konumlanması, d) Günübürlük, dar-pratikçi, kendiliğindenci çalışma tarzı, e) Nicel ve nitel olarak kadro yetersizliği, birçok görevin az sayıda kadroya yığılması, f) Partinin kitle tabanı ve çalışma bölgelerinin sabitliği ve ilişkilerin laçkalığı, deşifreyonu, yenilenmemesi, genişletilememesi, g) Yoğun olarak taşınan burjuva zaaflar ve liberalizmin sonucu olarak yapılan ilkesizlikler, h) Örgütsel ayrışmalar ve operasyonlar sonucu oluşan yoğun deşifreyon, i) Yaşananlardan ders çıkarma, pratiğe uygulama, örgütsel denetim ve yaptırım konularında kendiliğindencilik ve liberalizm, j) Parti içi eğitimin öneminin kavranmaması ve

parti örgütünün eğitilerek her sürece ve alana uygun insan tipi yetiştirememek, partiyi ve savaşı kadro ve militanlarda içselleştirememek.

A) Parti önderliğinin misyonu, kurumsallaşması ve korunması sorunlarında önderliği sıradanlaştıran şekillenmemiz

Sınıf savaşımında ve Komünist Partide önderlik kilit meseledir. Önderliğin "kilit" olma niteliği ve özelliği kavranmadan ve bunu pratikte yaratmadan, kalıcılaştırmadan sınıf savaşımı bir adım ileri taşınamaz. Sınıf savaşımına adımını atan her parti ve örgütün ilk yaptığı, yapması gereken şeyin önderliğini oluşturmak olduğunu biliriz, söyleriz. Bu zorunludur ve olmazsa olmazdır.

Savaş örgütsüz yürütülemez, örgüt önderliksiz büyütülemez. Önderlik bir kurumdur. Savaşı ve partiyi yöneten kurmaydır. Partinin büyümesi ve sınıf savaşımında misyonunu oynayabilmesi için programına, ideolojisine, politik-örgütsel hattına, stratejik hedeflerini niteliğine denk düşen bir parti önderliği anlayışı ve tarzı yaratmak zorundadır. Bu anlamda bu nitelikte önderliğin yaratılması partinin sorunudur. Ancak, partinin gelişmesi, büyümesi ise önderlik gelişiminin, büyümesinin bir sonucu olmak zorundadır. Burada tavuk mu yumurtadan çıkar, yumurta mı tavuktan çıkar biçiminde bir tartışma yürütmek anlamsızdır. Partinin gelişmesinde, büyümesinde, düşmana karşı korunmasında önderlik anlayışı ve tarzının belirleyiciliği tartışma götürmez bir gerçektir. Parti yaşamının ve çalışma alanlarının tümünde önderliğin damgası, önderliğin otoritesi sağlanır. Ancak parti bu önderlik kurumunun tarzını ve yasalarını açık ve berrak biçimde belirler ve bunu ilkesel düzeyde ele alır, oturtursa böyle bir önderlik yaratılabilir. Önderlik birey veya bireyler meselesi değildir. Belirleyici olan birey değil, bütün boyutlarıyla parti yasalarıyla belirlenmiş önderlik kurumudur. Birey bu kurumun misyonunu kendinde cisimleştirdikçe önderlik gerçek işlevine kavuşabilir.

Devrime ve partiye önderlik, bir yönetim, üretim ve otorite olma sanatıdır. önderlik MLM biliminin en rafine olduğu kurumdur. Aynı zamanda önderlik MLM bilimiyle örgüte, kitlelere, topluma ve düşmana hükmetme sanatıdır. MLM bilimini partiye hakim kılma, devrimi büyütme, her türlü anti-MLM anlayış ve akıma karşı yenilmez, sarsılmaz kale olma beceri ve kapasitesidir. Yetkinleşmiş bir planlama, sevk etme sanatıdır önderlik. Muazzam derecede bütünleşmiş bir kolektif savaş aygıtının beynidir önderlik.

Güçlü bir ideolojik-politik-örgütsel iradedir. Kolektifleşmeyen, savaşım tarzını sistematize edemeyen, örgütün en küçük parçasından en büyük parçasına kadar hükmetmeyen, kendi savaş tarzını, insan tipini, kitle çizgisini sistemleştiremeyen bir önderlik tarzı her zaman bireyselleşmenin, sıradanlaşmanın zeminine sahiptir. Bu zeminde yaşayan ve bu zeminden beslenen bir önderlik anlayışı her zaman parti örgütünün başında değil, sadece içinde olur. Yani gerilere düşer. Sıradanlaşır. Misyonunu yitirir, kurumsallaşmayı bitirir ve düşmanın ideolojik-politik-askeri saldırılarına açık hale getirir.

Önderlik her şeyde, her yerde kilit mesele midir? Evet. Peki bu önderlik hangi özelliklere, hangi niteliklere sahip olmalı ve böyle bir önderlik nasıl yaratılacak ve nasıl korunacaktır?

Bugün en önemli sorun budur. Önümüzde duran bu sorunu doğru yanıtlayıp bu doğru yanıtları yaşamda somutlamak başlıca ve kilit görevdir. Dün ve bugün yaşadıklarımız, gelecekte de yaşayacağımız en temel sorun önderlik, önderliğin korunması, önderliğin kurumsallaşması, konularında yaşadığımız eksiklikler, yanlışlıklardır. Bu konulardaki yanlış anlayış ve zaaf lar sonucu parti önderlikleri sürekli sıradanlaştırılmıştır. Önderliği sıradanlaştıran şekillenme adeta bir tarz haline gelmiş ve Parti buna mahkum edilmiştir.

Tarihimize baktığımızda önderlik hangi özellikleri, hangi nitelikleri taşımalıdır, nasıl yaratılmalı, nasıl çalıştırılmalı, nasıl kurumsallaştırılmalı, nasıl korunmalı, nasıl yetkinleştirilmeli sorularının ciddiyle ele alınmadığı, genel teorik belirlemelerle sınırlı tutulduğu, bunu gerçekleştirmede ciddi bir pratik adım atılmadığını görebiliriz. Esasta belirlemeci ve yüzeysel bir tarzda ele alındığı içindir ki önderlik anlayışı sıradanlaştırılmıştır. Bu tarz aslında kendini geriye çekme, varolanla yetinme, durumu idare etme anlayışının bir sonucudur. Politik iktidar mücadelesini, partiyi, önderliği, kitleleri ve düşmanı yeterince anlamamanın, bunda önemli bir rolü vardır. Sınıf savaşımında ve komünist partide önderliğin rolü yeterince kavranırsa, içselleştirilse bir partinin önderlik pratiği böyle olabilir mi? Önderlik anlayışındaki bu derin zaaf lar partinin misyonunda, inşasında, kurumlaşmasında ve düşmanın her türlü saldırısına karşı korunmasında başarılı olamaz. Önderlik anlayışındaki bu zaaf lar, önderliğe göre şekillenme, onun ürettiği taktik politikaları uygulama, onun gösterdiği hatta çalışma ve yaşamayı değil, herkesin bildiğince çalışması ve yaşaması durumu esas olarak içselleştirildiği bir düşünüş ve anlayış egemen olur. Önderlik anlayışındaki bu zaaf ların ortaya çıkardığı en önemli hastalık ise şudur: Önderliğin salt biçimsel

olarak oluşturulmasıdır. Ve bu önderlik parti komite ve hücrelerine her konuda önderlik etmesi yerine, deyim yerindeyse onun "postacılığını" yapması, çeşitli maddi ve teknik ihtiyaçlarını gidermesi, bazı talimatların verilmesi derekesine indirgenen süreçler yaşanmış ve bu bir şekillenme olarak partide kabul görmüştür. Bunu yapmayan önderlik, "bürokratik önderlik" olarak damgalanmıştır. Elbette bu duruma gelen-getirilen önderlik esas ideolojik-politik-örgütsel görevlerini yerine getirememiş olmasından ötürü de "günah keçisi" olarak yargılanmış ve mahkum edilmiştir. Ancak her gelen yeni önderlik sözkonusu "zemin"den ve "tarz"dan kopmadığı-kopmadığı içindir ki aynı akıbete kendisi uğramıştır.

2. OPK'dan sonra bu sorun parti önderliğinin başlıca gündemlerinden biri haline getirilerek MK-SB 1. toplantısında, peşinden 1. olağanüstü toplantısında ele alınarak çözümler üretilmiştir. Yapılan belirlemelerde şunlara işaret edilmektedir: "Sözü fazla dolaştırmadan, doğrudan söylemek gerekir ki partimiz, genelde önderliğin özelden politik önderliğin üzerinde yeterince durmamış, önemini gereğince kavramamıştır. Bu durumun gerisinde yatan ideolojik sapmalar kendiliğindencilik, subjektifizm, dogmatizm, salt askeri bakış açısından etkileşimlerdir. Bunların dışında esasta 2. MK'da somutlanan ve diğer MK'larda da belli oranlarda etkili olan sınıf mücadelesinin dışında Partide önderlik etme anlayışı da bu sorunda bize ciddi zararlar vermiş, Partide önemli yıkımlara yol açmış ve "sol" tepkilere zemin yaratmıştır.

Bu özgülde kendini parti önderliğinin nasıl olması, nasıl yaratılması, nasıl işletilmesi, nasıl kurumlaştırılması, nasıl korunması, partiyle karşılıklı ilişkisinin nasıl sağlanması gerektiği konularında ciddi, kapsamlı, sürekli bir kafa yormamanın, politika üretmemenin ve gereğince pratiğe uygulamamanın yaşanmasıyla göstermiştir.

Subjektivizm: Bu özgülde kendini parti önderliği sorununda böylesine sorunlarımız olmasına karşın, her süreçte gerek önderliğin ve gerekse de partinin bu sorunları gerçekte yadsınması, küçümsemesi ve bu sorunların çözümünü önüne ciddiyetle, öncelikle almaması ve bu sorunları çözmede gereğince başaramayacağı görevlere dalmaya çalışması, beklentilere girmesiyle göstermiştir.

Dogmatizm: Bu özgülde kendini gerekli "reçetelere" sahip olduğumuz, bu nedenle de önderliğin tek yapması gerekenin "pratik" olduğu (bu pratik bugün apaçık görülmektedir ki dar-pratiktir) düşüncesiyle ve önderlik sorununda varolanı aşmayan, geçmişini tekrar eden, gerçekliğimizi şemalara uyarlamaya çalışan bir hatta tutunulmaya çalışılmasıyla kendini göstermiş-

tir.

Salt askeri bakış açısından etkilenmeler: Bu özgülde önderliğin ve politikanın yadsınması ve her şeyin eylemlerle sağlanabileceği düşüncesi-nin parti önderliğinin inşası sorununun küçümsenmesini doğurmasıyla ken-dini göstermiştir.

Bu sapmaların sonunda partimizde üretken, politik bir faaliyet sergile-nememiş, dar pratikçilik, dört bir yana yumruk sallama ve/veya bürokrat-laşma gündeme girmiş, sözün özü önderlik önderlik olmamış, sıradanlaş-mıştır. Bu ideolojik sapmaların etkileri bünyemizde varlığını halen sürdür-mektedir. Bunlara ek olarak tasfiyecilik sürecinin yarattığı tahribat söz ko-nusudur.”

“Şu açıktır ki hiçbir parti, sınıf ve devrim, gerekli, yeterli önderliği ya-ratamadıkça asla başarıya ulaşamaz... İdeolojik olarak sağlam, politik ola-rak yetkin, teorik olarak donanmış, örgütsel olarak deneyimli, kurumlaş-mış, uyumlu, doğru bir çalışma tarzını içselleştirmiş, partiye ve kitlelere kopmaz bağlarla bağlı bir önderliğin oluşumuna ihtiyaç kaçınılmazdır. Ve bu tarz önderlik ancak bilinçli, iradi bir çabayla yaratılmalı ve inşa edilme-lidir. Parti önderliğinin inşası ve partinin inşası kopmaz bağlarla birbirine bağlıdır. Önderlik partiden kopuk inşa edilemeyeceği gibi, önderliğini inşa etmeye çalışmayan bir partinin inşa olması da mümkün olmaz.”

“Sözün özü merkezîyetçiliği yadsıyan, önderliğin görevini “postacılık” ve “olanak sunmak” olarak gören otonomcu eğilimler partimizde güçlü bir şekilde kendini duyurmakta, açıkça savunuş olmasa da pratikte yoğun bir biçimde yaşanmaktadır.”

Her sınıfın kendine özgü bir önderlik anlayışı vardır. Biz de proleter devrim ve örgüt anlayışına uygun olarak birincisi, bir önderliğin olmazsa olmazlığını, ikincisi bu önderliğin gereken bilince, birikime, deneyime, ko-lektivizme, otoriteye, parti ve kitlelerle kesintisiz ve canlı bağlarla sahip ol-masının olmazsa olmazlığını tamamen bilince çıkararak sınıf mücadelesi-nin ve devrimin gereksindiği önderliği yaratmak ve bunu korumak zorun-dayız. Elbette bu ne bugünden yarına yaratılabilir ne biçimsel sıfatlarla sağlanabilir, ne de kendiliğinden oluşabilir. Sorunun kilit öneminin kavran-ması ve sınıf mücadelesi içinde yoğun bir pratik, kolektif bir sorgulama, in-celeme, araştırma ve tartışma sürecinin ihtiyaç duyulan niteliklere sahip bir önderliğin yaratılması günümüzde bilinçle ve iradeyle istenmesi ile bu ge-lişimin önü açılabilir.

Her sorunun çözümünde ve her soruna ilişkin perspektifin sunulmasın-da olduğu gibi partinin güvenliği ve korunmasında da önderlik kilit öneme

sahiptir. Bu sorun gerektiği gibi ele alınıp çözülmedikçe, sınıf savaşımında taşıyacağımız bir dizi yaşamsal zaafın yanısıra güvenlik sorununda da mevcut şekillenişle önderlikler ne düşman darbelerinden korunabilir, ne de partiye bu sorunda ve tüm sorunlarda gerekli önderliği yapabilir. Önderlik sorunu güvenlik ekseninde tartıştığımız için şunu da vurgulayalım ki çokça sözü edilen önderliğin korunması esasta kişilerin korunması değildir. Ancak önderlik kurumunun bir parçası olan önder kadroların korunmasının gerekliliği tartışma götürmez bir sorun olarak kabul edilmelidir. Soyut bir önderliği koruma anlayışı olamaz.

Gerek gerilla bölgelerinde, gerekse diğer alanlarda önder kadroların korunması için öncelikle önderlik statüleri doğru belirlenmeli, sıradan savaşçı ve kadronun çalışma, hareket tarzına sokulmamalıdır. Gerek merkezi, gerekse bölgesel önderlik "postacı" veya "maddi olanakçı" statüsünden çıkarılır ve gerçek misyonunu oynamasının tüm koşulları yaratılırsa parti gerçek bir önderlik anlayışına kavuşabilir ve partiye, devrime önderlik edecek, önderlik ancak böyle bir bütünlüklü anlayış ile yaratılabilir. Konumuz başlı başına önderlik meselesi olmadığı için fazla genişletmiyoruz. Ancak partinin her türlü sorununu aşamamasının temelinde ciddi bir önderlik ve örgütlenme sorunu olduğu gibi illegalite ve partinin güvenliği ve korunması meselesinde de önderliğin kilit mesele olduğunu kavramalı ve bunu çözdüğümüzde pek çok sorunun çözümüne de adım atmış olacağımızı bilince çıkarmalıyız.

Partiyi ve önderliği korumanın yöntemlerinden biri de partiyi kitlelerin içine, önderliği ise düşmanın kolay ulaşamayacağı alanlara, derinliklere taşımak ve oralarda kurumlaştırmaktır. Sadece önderlikten bir-iki kişinin bir yerde olmasından bahsetmiyoruz. Önderliği yerleştiği-yerleştirildiği alanlarda kurumlaştırmaktan ve parti ile tüm iletişim-ulaşım kanallarının açık olmasından ve bunun bir tarz olarak sürdürülmesinden bahsediyoruz.

Tekrarlamakta fayda var: Önderliğin korunması mekansal bir sorun değil, ideolojik-politik-örgütsel bir sorundur esasta. Ancak bunu tamamlayıcı bir unsur olarak mekan sorunu ele alınabilir. Parti tarihimiz incelendiğinde sorunu sadece mekânlarla sınırlı ele alan anlayışlar olduğunu görürüz. Gerilla bölgesinde olursa "iyi önderlik eder" mantığı ile "yurt dışında olursa iyi korunur" mantığının özünde birbirinden farkı yoktur. Zira ideolojik-politik-örgütsel önderlik anlayışı her ikisinde de sıradanlaştırılmıştır. Neden? İkisinde de sınıf savaşımı, parti ve parti önderliği konularında ciddi savruluşlar, dejenerasyon vardı da ondan. Bu savruluşla yurt dışında olmak çürüme, başka alanlarda olmak ise dar-pratik ve sıradanlaşma yaşanır. Ki ya-

şandı bunlar. O halde tüm bunlardan önemli dersler çıkararak hareket etmeli tamamen sınıf savaşımı, parti ve önderliğin ihtiyaçlarına göre somut projeler üretmeli, yaşamın gerçeklerine yanıt olabilecek tarzda yürümeliz. MLM bilimi ışığında kurumlaşmış önderlik belirleyicidir. Önderliği sıradanlaştıran her türlü anlayış ve çalışma tarzı tasfiyeciliktir.

B) Asgari kurumsallaşma, hazırlık, önlem alma gereklerini yerine getirmeden hemen sonuçlar almayı isteyen şekillenmemiz

Her türlü faaliyetimizde stratejik hedefimiz olan Demokratik Halk Devrimini gerçekleştirmek, sosyalizm ve komünizme varmak için taktik bir çok alt hedefe ulaşmaya çalışıyoruz. Gerek stratejik, gerekse de taktik hedeflerimizin doğallığıyla kendilerine özgü gerekleri var ve ancak bu gerekler yerine getirildiğinde hedeflere ulaşılabilir. Hedeflere niyetlerle, isteklerle, gereklerini yerine getirmeye hizmet etmeyen çabalarla ulaşamaz. Gerekleri yerine getirilmeyen hiçbir hedefe ulaşamayacağı gibi elde edilecek sonuç da ancak ve ancak başarısızlık, tüketilen emek, olanak, birikim vb. olacaktır. Gerekleri sorgulamayan ve yerine getirmeyen her hedefe ulaşma tasarısı ya samimiyetsizdir ya da ancak güzel hayallere sahip olmakla sınırlıdır. Bu yalın ve açık doğrulara karşın faaliyetimiz incelendiğinde görülür ki önümüze koyduğumuz hedeflerin gereklerine sahip olup olmadığımız, sahipsek nasıl kullanacağımız, sahip değilsek neyi nasıl yaratacağımız sorularını gereğince ele almadan ve tüm yönleriyle aydınlatıp bu yönde bilinçli, programlı bir çalışmaya yönelmeden, kaba yüzeysel, derme çatma, programsız bir kavrayış ve çalışmayla hedefe ulaşmaya çabalıyoruz. Fırtınalı denizlere hurda gemilerle açılıyor, dağları aşmaya çürük çarık ayakka-bırlarla çıkıyor, kendisinin nerede olduğunu, nereye gideceğini bilmeyenlerden kılavuzluk bekliyor, sonuçta da hep başladığımız yere dönüyoruz.

Bizim genel hedefimiz devrimdir. Diğer tüm hedeflerimiz bu hedefe hizmet eden, etmesi gereken alt hedeflerdir. Bu hedeflerde bir kayma olursa; alt hedeflerin her biri kendi başına bir genel hedef haline gelirse bu ciddi bir sapma olur. Keza hedefe varmak için gerekli olan araçlar (parti-orducephe) hedefin yerini alırsa, orada bunalımla yüzyüze kalınır. Amaç ve aracın karıştırılması, esas ve tali hedeflerin karıştırılması elbette bir niyet sorunundan öte bir şeydir. Tamamen ideoloji-siyaset-örgütsel meselelerin bütünlüklü ele alınıp alınmamasıyla ilgili bir şeydir.

Genelde devrimin, özelde ise bu genel hedefe hizmet eden, etmesi gereken alt hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için bir dizi vazgeçilmez, yadsınmaz gereğin yerine getirilmesi zorunludur. Bu gerekleri yerine getirmeden hedefe ulaşmaya çalışıyorsak, bu demektir ki hedefin bu gerekleri gereksindiğini gerçekte kavramamış, içselleştirmemiştir. Örneğin, devrimin birçok alt hedefine ulaşmak doğru ve net bir politikayı, yeterli nitelik ve nicelikte kadroyu, kurumsallaşmayı, doğru bir çalışma ve örgütlenme tarzını; yetkin bir önderlik aygıtını, kitlelerle bütünleşmeyi vb'ni gerektirir. Biz hedeflere ulaşmaya çalışırken, bunları yaratmayı ya da seferber etmeyi ciddiyle sorgulamıyorsak, hedeflere bunlarsız ulaşamayacağımızı yeterince kavramamışız ya da bunlarsız da hedeflere ulaşabileceği anlayışına sahibiz. Bu anlayışın her ikisi de sonuçta MLM parti, devrim anlayışından bir sapmaya götürür.

Komünist parti sınıf savaşımının tüm görevlerini yerine getirmeyi yüklenmiş bir savaş aygıtıdır. Komünist parti dışında hiç bir siyasi parti Demokratik Halk Devrimi ve sosyalist devrimin gereklerini eksiksiz tamamlamaz, önderlik edemez. Başkan Mao: "Bu muhteşem hem de zorlu bir görevdir ve bu görev, ülke çapında ve geniş kitle karakterli, ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak tümüyle pekişmiş, bolşevikleşmiş bir Çin Komünist Partisi olmadan tamamlanamaz. Bu yüzden, her komünistin böyle bir komünist partisinin inşasında aktif olarak yer alma görevi vardır." (Yeni Demokratik Devrim sf.59) derken bize neyi anlatmaktadır ve bizim bundan neyi anlamamız gerekmektedir?

Başkan Mao 1939 yılında ÇKP'nin önemli oranda inşa edildiği ve ülkenin pekçok yerinde bir politik güce dönüştüğü dönemde bunu söylüyor. Hala güç biriktirmekten, çelikleşmekten, Bolşevik bir parti olmadan devrim için görevlerini yerine getiremeyeceğine vurgu yapıyor. Asgari bir kurumlaşmaya sahip olduğu halde bunu yetersiz görüyor ve partinin daha da yetkinleşmesini zorunlu kılıyor. Buradan çıkarmamız gereken sonuç, uzun süreli savaşın tüm aşamalarında partinin kurumsallaşması, inşası, her yeni süreç için gerekli hazırlıkların yapılmasıdır. Kısa zamanda yetersiz güçle sonuç almaya, varolan güçleri gelişigüzel hedefler için kullanmaya alışmış, sadece bugünü düşünen, bugünü kurtarmaya çalışan, kurumsallaşmayı, kalıcılışmayı, güç biriktirmeyi, fırsat kollamayı yadsıyan anlayışın aslında partiyi korumanın esas görev değil tali, hatta önemsiz bir görev olduğunu pratikte ortaya koymasından başka bir şey değildir.

Güç olmak için olgunlaşmak gerekiyor. Gerekli olgunlaşma sağlanmadan güç olunamaz. Kurumsallaşma bir olgunlaşma sürecidir. Gerek taktik

hedefler için, gerekse stratejik hedefler için, gerekli tüm güçler yeterince hazırlanıp doğru konumlandırılmadan başarı kazanılabilir mi? Kazanılsa bile bu korunabilir mi? Korunamaz. O halde bir an önce sonuç alma biçimindeki aceleciliği parti yaşamına, çalışma tarzına ve parti güçlerinin korunmasına ne tür zararlar verdiğini, vereceğini tarihsel pratiğimizde görek bundan önemli dersler çıkarmalıyız. Bunu yeterince bilince çıkarmadan sürekli başa dönen bir kısır döngü yaşanır. Derme-çatma biraraya getirilmiş güçlerle birkaç eylem yapılabilir. Bu mümkün. Ancak parti örgütlenemez, önderlik sorunu çözülemez, devrim ilerletilemez, kitleler örgütlenip savaştırılmaz. Dolayısıyla politik iktidar mücadelesi istikrarlı bir hatta oturtulamaz. Sürekli budanan, ancak bir türlü meyve verme aşamasına gelemeyen fidan gibi düşünün. Görünürde meyve ağacı hepsi bu. Ama meyvesi olmayan bir meyve ağacı. Deyim yerindeyse partimiz 25 yıldır sürekli budanarı bir meyve ağacına dönüştürüldü. Bu kader değildir. Bu tarz değişecek-değişmek zorundadır. Sınıf savaşımı bizden bunu istiyor, bize bunu emrediyor. Partiyi sürekli budanan ağaç konumundan kurtarmanın tarihsel görevi Yeniden İnşa'nın kadroları ve militanlarının omzundadır.

Hedeflerimizin gereklerini yerine getirmeden, gerekli planlama, gerekli hazırlık, gerekli önlem, gerekli konumlanma, gerekli kitle ilişkisi vb. yerine getirmeden sonuç almaya çalışma veya bunların hiçbirini hesaplanmadan bazı pratikler sürdürme anlayışının diğer nedeni, partinin sahip olması gereken temel öğelerin yetersizliği -olgunlaşması- ne olursa olsun hedeflerine ulaşabilir, görevlerini yerine getirebilir anlayışıdır. Bu anlayış tamamen subjektifizmden beslenen ve sınıf savaşımı kavramayan, stratejik hedeflerden kopan bir anlayıştır özünde. Elbette söylemde böyle bir anlayış yok ve savunulur boyutta değildir. Pratikte partinin temel öğelerinin olup olmadığı, bunların asgari de olsa yeterli hale nasıl getirileceği vb. sorunların üzerinden hemen atlayarak ya da yeterince durmadan hedeflere, devrime ulaşmaya çalışma pratiği bir komünist partinin hedeflerine, devrime ulaşması için bu temel öğelere sahip olmasının zorunlu olmadığı anlayışının da bir yansımasıdır ve bu MLM, bolşevik parti anlayışından çok ciddi bir savrulmanın, küçük burjuva örgüt anlayışlarına düşmenin bir göstergesidir. Partinin gerekli donanımı olgunlaşması-kurumlaşması sorgulanmadan, yaratmadan seferber etmeden hedeflere ulaşma pratiği sıradanlaşma ve başka bir dizi yaşamsal zararın yanısıra Partinin güvenliğini de ciddi boyutlarda zafra uğratmaktadır. Gereklere yerine getirilmeden hedeflere ulaşmaya yönelik girişilen her çaba hedefe götürmediği, emeği, zamanı, birikimi boşa harcadığı, tükettiği (budanan ağaç örneği) gibi düşman karşısında da çok

ciddi açıklara yol açmakta ve bunun sonunda da önemli kayıplar verilmekte, parti sürekli kan kaybetmektedir. Böylelikle hastalıklı bir bünye oluşmakta ve bu bünye daha başka hastalıkların da gelişme zemini bulabileceği bir bünyeye dönüşmektedir. Böyle bir bünyeyle hedefine varmayı bir yana bırakalım, içten içe çürüyüp tükeneceğimiz gibi düşmanın her türlü saldırısı karşısında sürekli darbeler alan, yenilgiler yaşayan, zayıflamış bir konuma düşmekten kurtaramayız kendimizi. Bu niyet sorunu değil, tamamen sınıf savaşımının kanunlarının acımasızlığıdır. Kavranması gereken, anlaşılması gereken budur. Gerçekliği anlamakla başlamalıyız işe.

Tüm bu gerekler bütünlüklü olarak kavranıp yerine getirilmeden partinin sınıf savaşımında görevlerini yerine getirmesi ve bu görevlerden biri olan düşmana karşı kendini koruması büyütmesi mümkün olmaz...

C) Partinin ve Parti önderliğinin Parti çizgisine zıt bir biçimde büyük kentlerde hatta tek bir alanda konumlanması

Parti Halk Savaşı Stratejisi'nin gerektirdiği nitelik ve niceliğe kavuşturulmadan ve tamamen bunun gereklerine göre örgütlenip kurumsallaştırılmadıkça, buna göre bir çalışma, örgütlenme ve savaşma tarzına kavuşturulmadıkça parti çizgisi yaşama geçmez. Parti çizgisinin hergün esas ve tali alanlarda yaşama hükmetmesinin zorunluluğu kavranmadan stratejik ve taktik engellerin aşılmasında, her gün, her saat sistemli bir düşünsel ve pratik üretim gerçekleşmeden parti çizgisi genel bir teorik hat olarak kalır. Oysa parti çizgisi yani programı, üç temel bileşenden oluşur: Birincisi; MLM bir ideolojik-teorik hat, ikincisi; MLM bir politik hat, üçüncüsü; MLM bir örgütsel hattın diyalektik birliği ve bütünlüğü partinin programı-çizgisini oluşturur. Bunlardan birinin olmaması veya bunlardan birinin diğerleriyle uyum halinde olmaması durumu parti programını program olmaktan çıkarır. Her biri kendi başına bir parça, bölüm olabilir. Ancak program niteliğine kavuşamaz. Bu üç bileşenden her birinin kendi başına önemi ve işlevi büyüktür. Ancak diğer ikisiyle diyalektik bütünlüğünün kurulması durumunda böyledir. Diyalektik bütünlük yoksa; her birinin kendi başına ele alınması ve diğerlerinden koparılması hem o parçanın revize edilmesi hem de diğerlerini revize etmesine neden olacaktır.

Parti programı-çizgisinin temel sorunu bu diyalektik perspektiften ve ilişkiden yoksun oluşudur. Çoğunlukla programdan-çizgiden bahsedilince önder yoldaşın ortaya koyduğu programın teorik boyutu kendi başına ele

alınıp ve diğer parçalardan esasta kopuk biçimde ortaya konulmuş ve sorun böyle ortaya konulmuştur. Bu tarz kavrayış elbette programı daraltmıştır. Bu dar kavrayış sınıf savaşımı hakkında bütünlüklü düşünsel üretimi ve pratiğin gelişmesini engellemiştir. Giderek bu dar kavrayış üretilen politik hattı teorik hatta yabancılaştırmıştır. Politik hat geliştiremeyince teorik hat, örgütsel hat yeniden üretilemez duruma düşürülmüştür. Sonuç olarak bir kısır döngünün yaşanmasına neden olan bu mekanik tarz adeta bir politik ve örgütsel çizgi haline gelmiştir.

Teorik hattın üzerine geliştirilmeyen politik hat kendi niteliğine denk düşen bir örgütsel hat yaratamaz. Örgüt bir temel teorik hat üzerine gelişen, politik bir aygıttır. Politik bir güç ve otoritedir. Bunun esas gücü ise teorik-ideolojik hattından gelir.

Partinin temel teorik hattının diyalektik bileşeni olan politik ve örgütsel hat ilişkisi kendiliğinden kurulamaz, kendiliğinden oluşamaz. Daha başından itibaren çok iradi, programlı, planlı olarak bu diyalektik ilişkinin ne olduğu ve bunun nasıl sürdürüldüğü veya sürdürüleceğini açık ve net olarak belirlemek, katı bir disiplinle sürdürmek gerekir. Eğer bu ilişki iradi olarak kurulmaz ve belli ilkeler üzerine oturtularak sürdürülmezse orada kendiliğindenciliğe mahkum olunur. Sınıf savaşımının her aşaması, her ilişkisi güçlü bir komünist iradeyle sürdürülmek zorundadır.

MLM bir iradeden yoksun her aşama, aslında programın bütünlüğünü sıradanlığa teslim eder. İradi üretim, iradi yönlendirme, iradi denetim sınıf savaşımında şekillenmenin başlıca etmenleridir. Parti kadroları, komiteleri, kitle ilişkileri, hatta kitle örgütlenmeleri iradi, bilinçli, planlı adımlarla harekete geçirilirken her aşamanın politikası üretilmelidir. Bunun her aşamasının iradi olarak üretilip yönlendirilmesi; parti programının bütünlüklü ve gereğince kavranması, bilince çıkarılması, stratejik planların ve buna paralel planların olmayışı kendiliğindenciliğin yön verdiği bir örgütlenme pratiği, gerilla bölgelerinde örgütlenmenin gereklerinin neler olduğu, bunların nasıl sağlanacağı üzerinde geniş araştırma, incelemeler sonucu özgül politikaların üretilmemesi ve bu politikaları yaşama geçirecek örgüt mekanizmalarının yaratılmaması sınıf savaşımının eksik ve yanlış kavranmasıdır. Belirlemeci, kolaycı ve varolanla yetinmeci bu tarz elbette parti programını üreten değil onu kısırlaştıran, revize eden bir tarzıdır. Bundan kurtulmak temel bir sorundur. Bu tarz anti-MLM bir tarz olarak mahkum edildikçe sınıf savaşımının ve parti programının çizgisinin bütünlüklü kavranışı gerçekleştirilebilir.

Sorunun bütünlüklü kavranmaması, doğru bilince çıkarılmaması duru-

mu elbette örgütlenmede, çalışma tarzında, kadro politikasında, gerilla savaşının kavranması, örgütlenmesi ve sürdürülüşünde pekçok yanlışın ve sapmanın ortaya çıkmasına neden olacaktır. Bu sorunların her biri tıkanmanın bir parçasını oluşturmaktadır. Sorunun bütünlüklü ve bilimsel kavranışı olmayınca parçalardan hareketle ve sadece parçalara ilişkin (bütünden kopararak) çözümler üretmek aslında çözümsüzlük üretmektir. Zira bütünlüğü içinde ele alınmayan bir olgunun doğru tarzda analiz edilmesi, doğru sonuçlara varılması mümkün değil. Dolayısıyla böyle bir ele alış tarzı ise doğru çözüm yerine yanlış ve eksik bir çözüm üretecektir. Üretilen bu “yanlış ve eksik çözüm” giderek bir tarz, hatta çizgi haline gelecektir. Bu anlamda bu tür çözümler aslında kısa vadeli “işe yarar” gibi dururken uzun vadede ise yeni bir sorun olarak, hem de kangrenleşmiş bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır, çıkacaktır. Sürecimize baktığımızda bu anti-bilimsel tarzın onlarca örneğini görürüz.

Tüm bu olguların temel nedeni öteden beri varolan, yukarıda da belirttiğimiz olumsuzlukların, köklü bir sorgulama ile aşılmış olmaması ve bunun sonucunda bu olumsuzlukların varlığını sürdürmüş olmasıdır.

Meselenin bu temel yanı anlaşıldıkça ve sorunlar bu perspektifle ele alınıp çözüldükçe partinin ve önderliğinin nerelere ve nasıl konumlanması gerektiği sorunu çözülecektir. Elbette tüm meselelerde olduğu gibi bu da kendiliğinden olmayacaktır. Adım adım iradi çözümlerle olacaktır.

Partide uzun yıllardır tartışılan sorunlardan biri olan bu sorun alabildiğince yüzeysel ve mekanik ele alındığı için diğer pekçok sorun gibi çözülememiştir. Sorunun temeline bakma ve oradan çözme yerine hep mekânlarla, niyetlerle, sayısal orantılarla açıklanmaya çalışılmıştır. Elbette bunların hiç önemi yoktur biçiminde bir anlayış savunulamaz. Aksine bunları sağlam ideolojik-politik-örgütsel bütünlük ve kavrayış üzerine oturarak çok anlamlı ve gerekli hale getirebiliriz. Eğer parti programı bütünlüklü olarak kavranmazsa ve bunun nasıl sürdürüleceği bütünlük ve derin biçimde kavranıp yetkinleşme yaşanmazsa, eğer parti önderliği ve kadroları bu niteliğe kavuşturulamaz ve nitelik sürekli inşa edilerek büyütülmezse, mekân olarak onun orada ya da burada olmasının pek bir anlamı yoktur. Bunun Parti tarihimizde somut örnekleri vardır. sözgelimi 2. MK niçin yurtdışına çıkmıştır? Halk Savaşı'na daha iyi önderlik edebilmek için mi? Partinin teorik-politik-örgütsel hattını yeniden üretmek, derinleştirmek, kurumlaştırmak için mi? Hayır. İdeolojik-politik-örgütsel olarak tükendiği ve savrulduğu için. Böyle bir önderliğin yurtdışında olmasıyla gerilla bölgelerinde olması arasında temel bir fark var mı? Bizce yok. Neden? Çünkü o, sınıf

savaşının bütünlüklü kavrayışı ve parti programının bütünlüklü kavrayışından kopmuştur. Sonucun böyle olması da doğaldır. Sonucun doğallığı anlaşılabilir. Ancak onun oraya gidişini daha başından itibaren araştırıp sorgulamamak, nedenlerini ortaya çıkarıp çözümlememek doğal değildir. Sadece sonuçlar üzerine politika yapma basitliği doğal değildir. MLM bir anlayış bunu doğal göremez. Bunu doğal görürse, sonuçlar üzerine hareket ederse başka meselelerde tersinden 2.MK'nın hattına ve mantığına düşmekten kurtulamaz.

Burada görülmesi ve anlaşılması gereken temel mesele 2. MK'nın nerede olduğundan çok, onun nasıl bir önderlik olduğudur. O'nun Komünist Parti'nin önderlik anlayışının ne olduğu ve bunu nasıl tesis ettiği sorundur. Komünist parti bunu çözmüş ise elbette orada mekânın rolü devreye girer. Mekânın rolü esas değil, tamamlayıcı bir fonksiyona sahiptir. Esas olan Partinin, Parti Önderliği'nin, HalkSavaşının kavranmasıdır.

Diğer bir örnek var: 1.OPK sonrası oluşturulan MK ve SB'nin çoğunluğu gerilla bölgelerinde konumlandırıldı. Bunun doğruluğunu, yanlışlığını tartışmaktan çok nasıl bir önderlik sorusu henüz yeterince yanıtlanmadığı için gerek MK, gerekse SB üyeleri gerilla birlikleri içinde sıradan savaşçılar durumuna düşürüldü. Parti yine önderliksiz kaldı. MK-SB'nin Partiye önderlik etmesinin koşulları yaratılamadı. Parti buna göre şekillendirilemedi. Sonuç ne oldu? Sol görünümlü bir kendiliğindencilik sonucu Parti bilinen dejenerasyon ve çürüme sürecine hızla girdi, darbelenerek tasfiye aşamasına getirildi.

Önderliğin gerilla bölgesinde olmasının bu tarz kavranışı anti-MLM bir anlayıştır.

2. MK tasfiyeciliği yurt dışında sürdürdü. 1.OPK sonrası oluşan MK çoğunluğu ise tasfiyeciliği gerilla bölgelerinde sürdürdü ve her ikisi de Partiyi büyük bir yıkımla karşı karşıya getirdi. Bu anlayışların özünde birbirlerinden farkı yoktur. Sadece farklı mekânlardaki oluşum biçimleri itibarıyla birbirinden farklıdır. Tıpkı liberalizm, sekterizm gibi, sağcılık-solculuk gibi.

Partimiz 2.OPK ile birlikte, bu anlayış ile hesaplaştı. Parti önderliğinin niteliği ve önemini pratikte ortaya koymaya çalıştı. Tüm meselelerde olduğu gibi önderlik anlayışında da Yeniden İnşa'nın perspektifiyle meseleyi ele aldı. Çözülmesi ve berraklaştırılması gereken en temel sorunun Parti ve Önderlik sorunu olduğunu belirleyerek kurumlaşma ve konumlandırılması üzerine projeler üretti.

Partinin ve önderliğin Halk Savaşı'na önderlik edebilecek bir niteliğe

kavuşturulması ve buna uygun konumlandırılması parti çizgisinin yaşama geçirilmesinin garantisidir. Parti bunu başardıkça Halk Savaşı'na kumanda etmede yetkinleşecek ve düşman saldırılarından partiyi ve önderliği korumuş olacaktır.

Bugüne kadar sorunun yanlış kavranışı sonucu Partinin ve parti önderliğinin parti çizgisine zıt bir biçimde büyük şehirlerde hatta tek bir alanda konumlanması, diğer birçok olumsuzluğun yanısıra partinin düşman karşısındaki güvenlik zaafını büyütmüş, derinleştirmiş, özellikle önderliğin sürekli darbeler almasında etken olmuştur.

Partimizin hem güvenlik zaafını azaltması, ama bundan da öte parti çizgisini bütünlüklü yaşama gereğince geçirebilmesi için parti önderliğinin niteliğinin yükseltilmesi, örgüt niteliğinin yükseltilmesi temel olmak koşuluyla ana gövdesinin gerilla bölgelerinde bilinçli, planlı, iradi adımlarla yerleştirilmesi, bunun için tüm koşulların hazırlanması ve gerekli yoğunlaşmanın yapılması zorunludur. Soruna sadece önderliğin mekansal olarak gerilla bölgelerine yerleştirilmesi ekseninden çok önderliğin niteliği ve buradan Partiyi ve savaşın bütününe yönetme koşullarının yaratılması ekseninde bakılmalıdır. Sorunun özü budur. Önderliğin özel konumlanması tüm mekânlarda zorunludur. Sıradan bir konumlanış mantığı onu gerilla bölgelerinde de koruyamaz. Dolayısıyla savaş sık sık önderliksiz bırakır veya sürekli deneyimsiz yeni önderliklere mahkum eder. Partiyi deneyimsiz ve yeni önderliklere mahkum etmek partiyi koruma veya savaş yükseltme mantığı olamaz. Parti çizgisine uygun konumlanma her şeyden önce bu çizgiyi üretecek ve bunu savaşa dönüştürecek bir önderliğe sahip olmak ve uygun konumlandırmaktan geçer. Yoksa ne çizgi korunur ne de çizgiye uygun savaş sürdürülür.

D) Günöbirlik, dar-pratikçi, kendiliğinden çalışma tarzı

Parti tarihi boyunca en çok dile getirdiğimiz eleştirilerden biri "çalışma tarzımız yanlış ve bozuk"tur. Ama bunu ne kadar tekrarlamış isek o kadar da önemsizleştirmişiz. Sorun belirlemek ve bu belirlemeyi tekrarlamak sorun değildir. Belirlemek ve bunu tekrarlamakla sorun çözülmüş olsaydı her şeyin çözümü daha kolay olurdu. Buradan şu sonuç çıkarılmalıdır. Sorun çalışma tarzının yanlışlığını ve bozukluğunu belirlemek ve tekrarlamaktan çıkarılmalıdır. Bu nedenle bizim "çalışma tarzı nedir, çalışma tarzını doğru ya da yanlış kılan nedir, mevcut "yanlış ve bozuk" olan çalışma tarzımızın temel özellikleri ve kökenleri nelerdir, çalışma tarzımız nasıl olmalı ve

doğru bir çalışma ve örgütlenme tarzını uygulamanın temelleri ve başlıca bileşenleri nelerdir?” sorularına doğru yanıtlar bulmamız gerekmektedir ki çalışma tarzımızı düzeltebilelim.

Çalışma tarzı, düşüncenin yaşamda cisimleştirilmesi sürecindeki yöntemdir. Amaç ve hedeflerimizi; ideallerimizi pratiğe uygulama yöntemidir. düşmana karşı, halka karşı ve partiye karşı nerede ve nasıl davranacağımızı belirleyen temel etmenlerden biridir çalışma tarzı. Her çalışma tarzı bir amaç ve hedefe denk düşer ya da tersten ifade edersek her amaç ve hedefin kendine özgü, kendine uygun, kendine hizmet eden, kendini yansıtan, kendini yaşam içinde vareden, şekillendiren bir tarzı vardır. Çalışma tarzı amaç ve hedeflere bağlı olduğu, amaç ve hedeflere hizmet edip etmediği, uygun olup olmadığıdır. Eğer ortada amaç ve hedeflere hizmet etmeyen, uygun olmayan bir çalışma tarzı varsa, bunun nedeni ya amaç ve hedeflerde samimi olmama ya da amaç ve hedeflerin yanlış ve yetersiz kavranmasıdır. Pratiğe uygulama yöntemi amaç ve hedeflerin nasıl kavrandığının bir sonucu olduğu içindir ki, çalışma tarzı amaç ve hedeflerin nasıl kavrandığının göstergesi, denek taşıdır. Bu nedenledir ki çalışma tarzında “yanlış ve bozuk”luk tespit ediliyorsa bu basit bir belirlemeci tarzla geçiştirilemez. Bunun temelden değişmesi ve değiştirilmesi gerekir.

Yeniden İnşa perspektifi de budur. Sonuçtan hareketle “yanlış-bozuk” demek değil veya çalışma tarzını düzeltelim demek değil en başta amaç ve hedeflerimizi yeterince doğru kavrayıp kavramadığımızı sorgulayacak ve buradan çözümler üreteceğiz. Amaç ve hedeflere ilişkin doğru ve yetkin çözümlerin üretilmesi parti, önderlik, çalışma tarzı vb. konularda sıçramalı ileri adımlar atmak anlamına gelir. Çalışma tarzı esasta böyle düzelir-düzeltilir.

Parti, kitleler, düşman, Halk Savaşı kavranmıyorsa kimse çalışma tarzının kavranacağını beklememelidir. Hayaller dünyasında yaşamamalıdır. Çalışma tarzımızı yanlışlardan arındırmak, düzeltmek mi ihtiyacımız, öyleyse amaç ve hedeflerimizi, devrimi, partiyi, düşmanı, halkı doğru ve derinlemesine kavramalıyız. Biz kimiz, ne yapmaya çalışıyoruz, hangi koşullarla çevriliyiz.

Çalışma tarzındaki yanlışlıklar, bozukluklar nedensiz, köksüz ya da basit pratik hatalar değildir. Tamamen ideolojik-politik ve örgütsel hattımızı bütünlüklü kavrayıp kavramamakla ilgilidir.

Çalışma tarzımızın en yakındığımız yönleri günübürlük, dar-pratikçilik,

kendiliğindenciliktir.

Günübirlikçilik: Salt günle sınırlı bir düşünüş ve davranış tarzıdır. Günün dayattığı "acil" sorunları çözmeye çalışan, yarına birşey bırakma ve yarının planlanması hedefini gütmeyen, bugün ile yarın-gelecek arasındaki diyalektik ilişkiyi sorgulamayan, plan kurmayan, politika üretmeyen, sadece belirlenen pratik işlerin asgari gereklerini yerine getirmeye ayarlanmış bir düşünüş ve pratik tarzıdır. Günübirlikçilik sadece pratikte değil, esasta düşünüşteki bozukluktan, devrimi, partiyi, düşmanı, savaşı, kitleleri kavramadaki bozukluktan kaynaklıdır.

Dar-pratikçilik: Teorinin, stratejinin ışığında üretilmiş politika ve taktiklerden kopuk amaç ve hedefleri belirsiz ya da teori ve stratejiyle bağları aydınlatılmamış verimsiz, kalıcı ürünler üretmeyen, sonuçta koşuşturmaktan ibaret kalan bir hastalıklı tarzıdır. Bu tarz giderek teori ve politikaların önemini yitirir. Günlük, üretilene göre şekillenir. Bu şekilleniş giderek amaç ve hedeflere yabancılaşır. kendini tüketir. Tükeniş aşamasına gelen, amaç ve hedeflerden kopan bu tarz burjuva yaşamı pratikte üretip, büyütür. Sistemden beslenir hale gelir. Giderek amaç ve hedef yitirilir, günlük çıkarlar amaç ve hedef haline gelir. Bu hastalıklı tarz komünist partisi için bir virüs işlevi oynar. Farketmeden adım adım partiyi zayıflatır, yozlaştırır ve tasfiye sürecine sokar.

Kendiliğindencilik: Kapsamlı ve ayrıntılı analiz ve sorgulamalardan beslenmeyen bir politika üretme tarzı, hedefleri belirsiz, plan ve programdan yoksun, günü kurtarmaya göre şekillenmiş ve komünist iradeyi devre dışı bırakmış ve tamamen liberalizmden beslenen bir çalışma tarzı. Parti tarihinde en büyük tahribatlara, darbe ve yıkımlara neden olan hastalıklı tarzların başında gelir.

Bu hastalıklardan muzdarip bir çalışma tarzının bırakalım düşman karşısında var olması, bir süre sonra kendi kendini tasfiye eder.

Amaç ve hedefleri kavramak ve kavratmak, teori ve stratejiyi, yani proletaryanın bilimsel ideolojisini, MLM'yi ve yaşadığımız topraklara uyarlanmış Halk Savaşı'nı kavramaktan geçmektedir. Ancak teorinin ve stratejinin kavrandığı, kavratıldığı, bunların aydınlatıldığı politik taktiklerin üretildiği koşullarda çalışma tarzımız düzelebilir ve düzelecektir. Böylelikle günübirlikçi, dar-pratikçi, kendiliğindenci çalışma tarzı ve menşevik örgütlenme tarzı aşılacak, yerine yarını bugünden kuran, yarının temellerini atan, önünü açan, planlı, programlı, hedefli, sorgulayıcı, üretken, yaratıcı,

verimli, kolektif, inisiyatifli, disiplinli, militan, atak bir çalışma tarzının hakim olmasının zemini yaratılmış ve parti bu zemin üzerinden Yeniden İnşa sürecini tamamlamış olacaktır.

Bu zemin iradi olarak yaratıldığı taktirde mücadelemize verdiği birçok zararın yanısıra düşman karşısındaki parti güvenliğini zaafa uğratan birçok açığı vermemize neden olan yanlış-bozuk çalışma tarzının aşılmasının önü açılarak, düşman karşısındaki güvenliğinin sağlanmasında önemli adımlar atılmış ve parti ilkeleri ayağa dikilerek güçlendirilmiş olacaktır.

Bu konuyu yazı dizimizin "Parti Komitelerinin Çalışma Tarzı" bölümünde daha geniş işlemiştik. Oraya yeniden bakılmalıdır.

E) Nicel ve nitel olarak kadro yetersizliği, birçok görevin az sayıda kadroyla yapılması

Kadro sorunu parti ve devrimin esas sorunlarından biridir. Zira düşünceyi yaşamda uygulayacak ve yaşamda cisimleştirecek olan kadrodur.

Her parti, her devrim ve savaş kendi niteliğine uygun politik-askeri kadrolar yetiştirememiş ve kadro yetiştirmeye süreklilik kazandıramamışsa hedefine varması mümkün olmaz.

Öteden beri teorinin-politikanın ve örgütün diyalektik birliğinin kavranmasındaki bozukluk, Halk Savaşı'nın kavranmasındaki yetersizlik kadro sorununa yansımış ve parti bu sorunu diğer sorunlar gibi temelden çözebilme yeteneğini henüz kazanamamıştır. Sağlıklı bir kadro politikası izlenememiş, bilinçli, iradi, sistemli bir çalışmayla kadro yetiştirmeyi sağlayamamış, partinin ideolojik-politik-örgütsel hattının gerek ve ihtiyaçlarına uygun kadro tipini, gerekli ortak şekillenışı gerçekleştirememiş, bunların sonunda da olması gereken niteliğe ve niceliğe ulaşmış, sürekliliği sağlamış bir kadro yapısına sahip olamamış partide her türlü sorun daha boyutlu yaşanır. Az sayıda ve niteliği geri kadroyla birçok görevin yerine getirilmesi durumu doğal olarak birçok görevin yeterince ve layıkınca yapılamamasını beraberinde getirir. Yapılan işlerde verim ve kalite düşük olur. Ürün bozuk olur. Ancak komünistler bu durumu meşrulaştıramazlar. Bunun üzerine gidip sorunu temelden çözenin politikasını üretmeli ve bunun pratiğini geliştirmelidirler.

Temel sorun nedir? Politika belirledikten sonra temel belirleyici hale gelen kadroların yetiştirilmesine büyük oranda kendiliğinden yaklaşan tar-

zın kökeninde yatan neden kadroların parti inşasında ve devrimin sürdürülmesindeki rolünün doğru ve yeterince kavranmamış olmasıdır. Bir komünist partisinin iradi ve bilinçli bir politikayla yürütülen sistemlilik ve süreklilik kazanmış en temel faaliyetlerinden biri kadro yetiştirme faaliyetidir. Dönem dönem bu konularda üretilen ve uygulanan politikaların parti açısından yararı büyük olmuştur. Ancak kendiliğindencilik bu sorunda da sürece damgasını vurmuştur.

Kadro yetiştirmek için özel ve planlı bir çalışması olmayan bir komünist parti geleceğini karartıyor, geleceğini sıradanlaşmış kadroya terk ediyor demektir. Daha da önemlisi devrimi ve partiyi kendiliğindencilığe teslim ediyor demektir. Kendiliğindencilığe teslim edilmiş bir Partinin düşmandan korunması düşünülemez. Kendiliğindencilik zaten düşmandır. Hem de en sinsi, en bitirici, en azgın düşmandır. Bunun önemle bilince çıkarılması gerekir. Bir komünist parti ve savaş örgütü açısından liberalizm, kendiliğindencilik, menşevizm en azılı düşmandır, bundan muzdarip bir parti bitkisel yaşamda olan bir partidir. Bu hastalıklar o partinin ölümünü sinsice gerçekleştirir. Bu anlamda Partimiz 2.OPK'dan sonra bu hastalıklarla mücadeleyi başlıca görev olarak belirleyerek Yeniden İnşa sürecini başlatarak bunlarla hesaplaşmaya girdi. Nicel ve nitel olarak kadro yetersizliği ve birçok görevin az sayıda kadroyla yapılması faaliyeti birçok yönüyle zayıflattığı, tıkadığı gibi, düşman karşısındaki güvenliği de zaafa uğratar. Kadroların hata yapmasını kolaylaştırır. Kendilerini ve partiyi korumaları güçleşir. Düşmanın hedef daraltmasına olanak sağlar. Buradan hareketle kadroların Halk Savaşı'nı sürdürmede ve devrimi gerçekleştirme ve sürdürmedeki muazzam önemi kavranarak, partinin öncelikli görevlerinden biri olarak sağlıklı kadro politikalarının oluşturulması ve uygulanması zorunludur.

“Peki bu nasıl olacaktır?” “Kadro yetiştirelim” demekle kadro yetişmez. Öncelikle “Kadro anlayışımız ne olmalı, neden kadro yetiştiriyoruz, nasıl kadrolar istiyoruz ve bunu nasıl yapacağız?” sorularına doğru yanıtlar vermek zorundayız. **Bizim kadrolarımız Halk Savaşı'na kumanda eden Partimizin ideolojik-politik-örgütsel hattının gerek ve ihtiyaçlarına göre yetiştirilmek zorundadır.** Yaşamın her anını bir öğrenme ve öğretme pratiği olarak kavramak ve uygulamak zorundadır. Bunun için sistemleşmiş bir eğitim politikasının sürekli üretilmesi ve uygulanması gerekmektedir. Kadrolar, düşmanı, toplumu, dünyayı, savaşı, partiyi, kitleleri bilmek, tanımak ve tüm bunlara hükmetmekle sınıf savaşının ihtiyaçlarına yanıt olabilir. Partiyi, devrimi, halkı düşmandan koruyabilirler.

F) Parti'nin kitle tabanının büyük oranda sabitliği, deşifrasyonu, yenilenememesi, genişletilememesi

İki temel belirleme kitlelerin hem devrimdeki hem de düşman saldırıları karşısındaki belirleyici rollerini yeterince açık bir biçimde ortaya koymaktır: Birincisi; “Devrim kitlelerin eseridir”, ikincisi; “Düşmandan korunmanın ve büyümenin ana kuralı suda balık olmaktır”. Bizim açımızdan ilkesel olan her iki belirlemenin henüz bütünlüklü kavranarak yaşama geçirildiği söylenemez.

Kitleleri parti önderliğinde örgütlemek, savaştırmak yerine kitlelerden “geçinmek” mantığı henüz egemen olan mantıktır. Elbette bu sorun diğer bütün sorunlar gibi kendi başına yaşanmıyor. Devrimin, partinin, düşmanın ve kitlelerin kavranışı ile ilgili bir sorundur.

Faaliyet yürütölen her alanda en geniş kitlelere ajitasyon/propaganda yapma, kitlelerin taleplerini ve yaşam düzeylerini inceleme ve tespit etme, bu sorunlar etrafında canlı siyasi bağlar kurma, her türlü örgütlenmelerine ulaşma, yoksa bunu bizzat yaratma, her türlü ekonomik-demokratik sorun- da kitlelerin içinde olma ve onları dönüştürme, kitleleri düzeylerine göre örgütleme ve ilişki sürdürme, eğitime seferber etme, savaştırma ve sürekli ilerleterek partiye militan ve kadro yetiştirme anlayışı kitle politikamızın temeli ve olmazsa olmazı olmak zorundadır. Oysa çoğunlukla bundan uzağa düşölmektedir. Kitlelerle gayri-siyasi, feodal, ahbap-çavuş, bürokrat ilişkiler kuran, kitleleri örgütlemek, seferber etmek ve savaştırmaktan kopuk, kitlelerle ilişkiler değil, kişilerle kurulan tek tek ilişkileri de günün maddi ve örgütsel ihtiyaçlarını sağlamakla sınırlı, bunu da en asgari düzeyde sağlayan ilişki ile yetinen ve posası çıkana kadar tüketmeden yeni bir ilişkiye ihtiyaç duymayan bir “kitle çizgisi” hakimdir. Bu çizgi MLM bir çizgi değildir. Bu kitle çizgisine verilebilecek en uygun adı: **Geçinmeci kitle çizgisidir**. Bu çizginin kitlelere biçtiği tek rol günlük maddi ve asgari örgütsel ihtiyaçların giderilmesidir. Bu çizgi ne devrimin kitlelerin eseri olduğunu kavramıştır, ne de güvenliğin ana kuralının suda balık olmak olduğunu. Aslında meselenin özü devrimin ve partinin yanlış kavranışı, savaşın yanlış kavranışından kaynaklıdır.

Genelde devrim mücadelesinin başarıya ulaşması, özeld e ise partinin inşa edilmesi ve düşman saldırıları karşısındaki güvenliğinin sağlanabilmesi için bu geçinmeci kitle çizgisinin tepeden tırnağa, mücadelenin tüm alanlarında, partinin tüm komite ve kadrolarında, militanlarında yıkılması, somut

bir devrim hedefinin, devrimin ve kitlelerin devrimdeki rolünün doğru ve yeterli kavranışına dayanan MLM kitle çizgisinin hakim hale getirilmesi şarttır. Bu şart yerine getirilmeden parti komünist parti olma niteliğine kavuşup devrimi gerçekleştiremez.

G) Yoğun olarak taşınan burjuva zaaf lar ve bunların sonucunda yapılan ilkesizlikler

Partinin düşman karşısındaki güvenliği sorununun had safhada olmasının nedenleri olarak buraya değin sıraladığımız ideolojik-politik-örgütsel sorunların tümü ideolojik zaaf larla dayanmaktadır ve bunlar kadrolarda, militanlarda yansımaları bulmaktadır. Ama bunların dışında da taşınan ve birçok ilkesizliğe yolaçan burjuva-feodal zaaf ve hastalıklar sözkonusudur. Bunların başlıcaları; devrimi, partiyi, savaşı, kitleleri kavramama, misyonunun bilincinde olmama, düşmanın çalışma tarzı ve yönelimleri üzerine gereğince kafa yormama, kolaycılık, statükoculuk, sıradanlaşma, feodal bağlar, burjuva-feodal yaşam alışkanlıkları, özel yaşamcılık vb. tarzından kopmamak. Tüm bu hastalıklar faaliyetimizi birçok yönden zedelediği gibi güvenlik zaaf larını da boyutlandırmaktadır. Hem komünist kimliği içselleştirmiş kadrolar yaratmak, hem de bu yolla Partimizin güvenlik zaaf larının kökünü kazımak için kim olduğumuzu ve ne yapmaya çalıştığımızı, içinde bulunduğumuz koşulları kavratmaya, ilkeli ve kesintisiz bir eleştiri-özeleştiriyi ortamını işletmeye, sıkı bir denetim ve yaptırım mekanizmasına ihtiyacımız vardır. Ama bunun da ötesinde tüm zaaf larla düşmanın ideolojik ve fiili yönelimlerini (katletme, kısa sürelerde salıverme yöntemiyle bunun üzerinden planlar geliştirme, dar engellemelere gitme vb.) etkilerini de görerek silahlı mücadeleyi, gerilla savaşını, militan kitle eylemliliklerini yükseltmemiz gerçeğini ve ancak sınıf savaşımının içinde savaşa uygun şekillenmeyi yaratabileceğimizi kavramalı ve uygun bir yönelime (rastgele, plansız, programsız değil) bilinçli, planlı bir tarzda girmeliyiz ki burjuva-feodal hastalıklara darbe vurabilelim. Partinin komünist niteliğini sürekli yükselterek Halk Savaşı'na kumanda etmede yetkileştirmenin ve düşmana karşı korunmanın yolu buradan geçer.

Meselenin özü ise ilkelerin doğru ve bütünlüklü kavranması, uygulanması ve korunmasıdır. İlkelerin doğru kavranması, ideolojik ilkeler, politik ilkeler, örgütsel ilkelerin diyalektik birliği ve ilişkisinin kavranmasıdır. İlkeler çoğunlukla örgütsel ve pratikteki kurallar olarak algılanmaktadır. Başlıca zaaf larından biri de bu bozuk ve yanlış kavrayıştan kaynaklıdır.

H) Örgütsel ayrışmalar ve operasyonlar sonucu oluşan yoğun deşifrazyon

Parti tarihi boyunca çeşitli oportünist ve revizyonist, darbeci anlayışlar sonucu partide pek çok kopuş ve dökülmeler yaşandı. Çürümüş ve ideolojik-politik-örgütsel yıkıma uğramış bu anlayışlar Partiyi defalarca tasfiye etmeye çalıştılar. Bu tasfiye süreçlerinin her biri kendi başına değerlendirilmesi gerekli olan süreçlerdir. Ancak hepsinin ortak özelliği Parti ve devrim düşmanlığıdır. Parti düşmanlığı partinin programatik düşüncelerine, yönelimine, önderliğine saldırı biçiminde olurken öbür taraftanda partinin kadrolarını, örgütlerini, militanlarını, kitlelerini ve çalışma ilkelerini, arşivlerini düşmana deşifre eden açık karşı-devrimci tutumlara girdiler. Objektif olarak MİT'e, JİTEM'e, CIA'ya çalışır duruma geldiler.

Böylesi dönemler parti önderliğinin ve ilkelerinin düşmana en açık hale getirildiği dönemler oldu. Son darbeci-tasfiyeciliğin niteliğine bakıldığında, oluşum, KKGSS vb. hainlerin pratiğine bakıldığında bu açıkça görülebilir, anlaşılabilir.

I) Yaşananlardan ders çıkarma, pratiğe uygulama, örgütsel denetim ve yaptırım noktalarında kendiliğindencilik ve liberalizm

25 yıldır kesintisiz mücadele yürüten bir komünist parti olarak sayısız deneyime sahibiz. Ama bu deneyimlerimizi birikime ve bilince dönüştürmede oldukça yetersiziz. Bunun başlıca nedeni yaptıklarımızı neden ve niçin yaptığımızı ve bunların derslerinin neler olduğunu doğru ve yeterince kavramamıza engel olan kendiliğindenciliktir. Gereken bilinç, plan ve iradi müdahaleden yoksun, sorunların gerisine sürüklenmemiz bir sorun gereğince aydınlanmamış ve çözümlenmemişken "kendini dayatan" bir diğerinin girdabına girmemiz, içinde sürüklenmemizdir. Bu gerçek güvenlik sorununda da doğal ve kaçınılmaz bir biçimde kendini dayatmaktadır. Yaşanan süreç ve sonuçları kapsamlı bir biçimde sorgulamamakta, yüzeysel nedenler ve belirlemelerle yetinilmektedir.

Bu parti açısından adeta bir tarz haline gelmiştir. Bu tarz politika üretme, pratik hat oluşturma, örgütlenme de görünmektedir.

Kendiliğindenciliği aşmanın tek yolu koşulları ve sorunları doğru ve yeterince kavramak, öncelik-sonralık sıralaması yaparak bilinçli, planlı, iradi bir yönelime girmektir. Tüm sorunlarda olduğu gibi güven-

lik ve partiyi koruma sorununda da kendiliğindenciliği aşmanın yolu budur. Sorun salt dersler çıkarmak değil, esasta bunları uygulamaktır. bunun için **kavratma, denetim ve yaptırım** mekanizmalarının sağlıklı bir tarzda işletilmesi zorunludur.

Bilinçli, sistemli bir denetim oturtulması, gereğinde yaptırma başvurulması, denetime ve yaptırma gelmeyen liberal, menşevik şekillenmenin ezilmesi, tüm bunlar için kendiliğindenciliğin, parti ve savaş dışı kişiliğin aşılması mutlak zorunluluktur. Komünist partisinin gerçek niteliğine kavuşması ve savaşa kurmaylık yapabilmesinin zorunlu tarzı budur.

J) Parti için eğitimin öneminin kavranması, Parti kadro ve militanlarının, kitesinin eğitilerek her sürece ve alana uygun insan tipini yetiştirememek, Partiyi, savaşı ve kitleleri kadro ve militanlarda içselleştirememek

Halk Savaşına önderlik eden, demokratik devrim, sosyalizm ve komünizm hedefiyle komprador kapitalizme, feodalizme ve emperyalizme karşı savaş sürdüren bir komünist partisinin nasıl bir eğitim anlayışına sahip olması gerektiği ve bunu nasıl uygulaması gerektiği konusunda bundan önceki “Partide Eğitimin önemi, parti komitelerinin iç eğitimi ve yetkinleşmenin zorunluluğu” bölümünde genişçe anlatmıştık. Burada yeniden farklı boyutlarıyla anlatılabilir. Ancak öncelikle sözkonusu bölüm, bu bölümdeki perspektif ışığında yeniden ele alınır, okunursa asgari düzeyde de olsa ihtiyaca yanıt olacaktır.

Ancak şunu da önemle ve ısrarla belirtmek gerekir ki “iyi bir siyasi eğitim görmüş, ama kolaylıkla örgütsel çalışma yürütemeyecek pekçok ‘eski’ fonksiyoner” (3. Enternasyonal Örgütlenme Sorunları) vardır, varolacaktır. Buna karış partinin yapması gereken ise şudur; illegalite için temel sorun her militan ve kadronun eğitilmesi ve pratikte ilke ve kurallara harfiyen uymasının **istenmesi** değil, SAĞLANMASIDIR.

“Gizliliğin temel kurallarının zedelenmesi, aynen partinin siyasi çizgisinden sapma gibi CEZALANDIRILMALIDIR. Ancak bu şekilde gizlilik en yüksek noktaya ulaştırılabilir.” (3. Enternasyonal Örgütlenme Sorunları)

K) Partideki oportünist unsurlar, iç legalizm ve iç deşifrasyon parti güvenliğinin başlıca düşmanlarıdır

Oportünizm parti içindeki düşman ideolosijidir. Partiyi ideolojik olarak çürütür, siyasal olarak hattan saptırır, örgütsel olarak yıkar ve düşmanın her türlü saldırısına açık hale getirir.

Komünist partinin oportünist anlayış ve kişiliklerden sürekli arınması zorunludur. Oportünist öğelerden arınmayan parti güçlenemez. Oportünist unsurlardan arınmanın politikasını üretmeyen parti sürekli hiziplerle, hastalıklarla, ilkesizliklerle boğuşmaktan yönünü düşmana çeviremez. Düşmana yönelik, kitlelere yönelik politika üretme yerine kendi hastalıklarına (oportünizmle uğraşma) saplanmış bir parti ne kendini koruyabilir ne de bu hastalıklardan kurtulabilir. Elbette oportünizmle hesaplaşmak, oportünist unsurlardan arınmak politikalarından biri olmalı. Hatta dönem dönem esasta alınabilir. Ancak uzunca bir süre bununla uğraşmayı bir tarz haline getiren kendini inşa edemez.

Sürekli hizipler, hastalıklar, iktidar bölünmesi yaşayan, liberalizmin, kendiliğindenciliğin, menşevizmin girdabından kurtulamayan bir parti kendin düşmana karşı hiçbir alanda koruyamaz. Liberalizmden, kendiliğindencilikten, menşevizmden daha büyük düşman yoktur Komünist parti açısından. Dış düşmandan daha tehlikeli ve sinsi olan her zaman iç düşmandır. İç legalizm düşmana her türlü parti sırrının "gönüllü" taşınmasıdır. İhanettir. Parti içinde "gizlilik kurallarına uymayan dikkatsizliği ile tüm örgütü tehlikeye sokan devrimci değildir." (3. Enternasyonal Örgütlenme Sorunları) belirlemesiyle ne anlatılmak isteniyor. Bunu her kadro, her militan kendi pratiğinde sorgulamalıdır.

Liberalizm, kendiliğindencilik, menşevizm, iç legalizm iç deşifrasyonun temelidir.

Adamcılığın, dedikoduculuğun, yatay ilişkilerin, özel yaşamcılığın, gevezeliğin, böbürlenmenin, "dost" ilişkilerinin temeli de liberalizm, kendiliğindencilik ve menşevizmdir.

Adamcılık her türlü ilkeyi ortadan kaldırır. Parti ve devrim kaygısı yerine kişilerle oluşturulan gerici ve devrimci olmayan "dostluk" ilişkilerini egemen kılar. Bu tarz her düzeyde parti sırrının konuşulduğu, dedikodusunun yapıldığı, dertleşmenin gevezeliklerin yapıldığı bir zemini hem yaratır, hem de bunu büyütür.

Komünist partisinin bütünlüklü ilkelerinin düşmanı olan liberalizmin sonucu gelişen adamcılık her türlü burjuva ideolojinin ve ajanın partiye

sızmasının koşullarını yaratır.

Düşünelim: Binlerce ispiyoncu ve ajanın her gün, her an, her alanda bütün kadrolarımızı, militanlarımızı, kurumlarımızı, toplantılarımızı, çalışma yöntemlerimizi ortaya çıkarmak ve partiye darbe vurarak ortadan kaldırmak için görevlendirildiği koşullarda savaş sürdürüyoruz. Bırakalım açıklarımızı yakalamayı, bizde açık oluşsun diye yüzlerce taktik geliştiriyor düşman ajanları. Peki böyle bir durumda komünist partinin kadro ve militanları kendindeki burjuva zaafarla açıklar verirse nasıl bir sonuç çıkar ortaya? Açıktır ki yıkım, sıradanlaşma, yenilgi...

O halde adamcılığa, gevezeliğe, merakçılığa, dedikoduya savaş açmalıyız.

“Devrimci partide güven yalnız ve yalnızca örgütlü denetime dayanır.” (3. Enternasyonal Örgütlenme Sorunları) Bu temel bir ilkedir. Adamcılığın devrimci olmayan tarzına karşı Komünist Parti tarzıdır. Merakçılığın, dedikoduculuğun gevezeliklerin iç legalizmin ihanetlerine karşı partinin devrimin büyütülmesinin çizgisi budur.

“Gevezeliğe karşı amansız savaş!”,

“Hem sözde legal, hem de illegal partilerin tüm üyeleri gevezeliğin, devrimci dava açısından **her an için ihanete dönüşebilecek olan, doğrudan en kötü tahribat çalışmasıyla eş anlamlı** olduğu konusunda açık olmalıdır. İflah olmaz gevezelere devrimci partilerde yer yoktur.” (3. Enternasyonal Örgütlenme Sorunları)

Sözkonusu ideolojik-politik-örgütsel hastalıkların ürünü olarak adamcılık ilişkileri içinde gelişen gevezelik, merakçılık bir ihanet tarzıdır. Partiyi ilkelerinden uzaklaştırmak, çürütmek ve düşmanın her türlü saldırısına açık hale getirmek tarzıdır. Bu tarz anlayış ve kişiliklerden kurtulmayan bir parti kendini düşman karşısında koruyamaz, büyütmez, savaştaki görevlerini yerine getiremez.

Meselenin özü şudur: Partinin MLM hattına bağlanmak ve bunun gerektiği örgütlenme, çalışma, yaşama, savaşma tarzına, ilkelerine mi bağlanacağız yoksa kişilerle kurduğumuz ilişkilere mi bağlanacağız. Bu sorunun doğru bir yanıtı ve buna uygun davranılması her şeyin çözümüdür.

Oysa sürecimizde liberalizm, kendiliğindencilik ve menşevizmin doğal sonucu olarak; kişilere bağlanış, kişiler üzerinden iş yapma ve bu gerici ilişkiler içinde her türlü gevezelik, dedikodu, böbürlenme, yakınma bir tarz olarak iç legalizmi ve iç deşifreyonu boyutlandırdı. Düşman bundan önemli ölçüde yararlandı. Partiye darbeler vurdu. Kadro ve militanlarımızın şehirlerde ve kırdada şehit olmasına, tutsak edilmesine neden oldu. Partinin çeşitli yönelimleri bunun sonucu olarak engellendi. Sıçrama zemini

kaydırıldı.

İç legalizm ve iç deşifrazyon partinin ve kadroların, çalışma tarzının, eylem programlarının düşmana sunulmasının adıdır.

Bazı anlayışlar “legal alanda da illegalite olur mu” diye kendi bu hastalıklarını meşrulaştırıyor. Partinin, savaşın, düşmanın, ne demek olduğunu böylelikle bu cepheden karartıyor. Orada gevezeliği, dedikoduyu, adamcılığı, ilkesizlikleri meşrulaştırıyor. Oysa tamamen illegal örgütlenme ve savaşma tarzına sahip bir partide her şey her yerde buna uygun olmak zorundadır. Özü bu olmak zorundadır. Biçimsel farklılıklar olur. Ancak öz stratejik örgütlenmeye göre olmalıdır. Legal alan çalışması ile Partinin gizli-ilegal örgütlenmesi hep karartılmaktadır.

Bazı anlayışlar “gerilla bölgesinde gerilla grupları içinde illegalite olur mu?” diye dejenere olmuş ve çürümüş ilişki ve yaşam tarzını meşrulaştırmaya çalışıyor. “Dağda polis yok ki” diyenler, ya da “zaten çatışıp öleceğiz” diyenler, “Düşman benim işmimi bilse ne olur ki, zaten bana ulaşamaz” anlayışıyla hareket ediyorlar. Sadece bununla mı sınırlı? değil. Gerilla bölgesinde parti örgütlenmesinin tarzı, önderlik tarzı, kitle ilişkileri, milisler, yerel örgütlenmeler, kuryeler, yardım eden güçler, hatlar, olanaklar vb. vb. her konu bir dönem ulu orta konuşulur hale getirilmişti. Bu aslında komünist parti önderliğinde bir gerilla tarzı değil, esas itibariyle kendiliğindenciliğin, liberalizmin ve menşevizmin gerilla tarzıdır. Geçmişte, bugün ve yarın ne zaman ve nerede olursa olsun bu hastalıklı ve tüketici tarzın karşısında parti önderliğinde onun temel politikalarını üreten ve yaşama geçiren MLM bir çizginin egemenliğinin sağlanması ve korunması zorunludur.

Gerilla bölgeleri savaşın temel bölgeleri olması itibariyle her şeyin daha gevşek, daha esnek olması değil, aksine her şeyin; en küçük bir kuralın dahi ihlal edilmesi, basit bir zaafın korunması orada partiye, gerilla güçlerine, kitlelere paha biçilmez bedeller ödetmektedir. Bu anlamda gerilla bölgesi ve gerilla yaşamı her türlü ilkesizlikle, dedikoduculuk, adamcılık, merakçılık, illegalite ihlalleri sonucu oluşan iç deşifrazyona ve “gerilla legalizmi”ne karşı çok şiddetli ve keskin mücadele yürütülmesi gerekir.

“Gerilla legalizmi” ya da “silahlı legalizm” olarak adlandırabileceğimiz bu hastalıklı ve tasfiyeci tarz Dersim pratiğimizde çok boyutlu yaşandı ve partiye büyük bedeller ödetti. Bunun sonucu devrimci yaşam ilkeleri iç ve dış düşmana karşı partiyi ve kadroları koruma ilkeleri politik-askeri önderliği koruma ilkeleri, kitleleri koruma, milisleri koruma olanakları, hatları, hareket tarzını, haberleşme tarzını, kuryeleri, istihbarat kaynaklarını, yerel parti örgütlenmelerini, eylem programlarını vb. vb. ilkeler dejenere edildi.

Bırakalım gerilla birliğinde savaşçıları, pekçok şey köylü kitleleri tarafından açıktan ve rahatlıkla öğrenilir duruma getirilmişti. Parti ve gerilla yaşamı sıradanlaşmış, çeşitli kesimlerin ağzına dedikodu malzemesi haline gelmişti.

2. OPK bu hastalıklı tarza karşı bir duruş ve mücadele bayrağıydı. Adım adım bunu ortadan kaldırmanın mücadelesi devam ediyor. Ancak bu henüz çok yetersiz. Girilen yönelim, yaratılan yeni tarz adım adım büyümekte.

Anlamak gerekir ki en büyük illegal örgütlenme ve illegal çalışma gerilla bölgelerinde ve gerilla içinde yapılmak zorundadır. Her türlü liberal anlayış ve davranış, sekte anlayış ve davranış gerilla faaliyetinin ve gerillanın ölümü demektir. Çalışma tarzında gizlilik, hareket tarzında, kitle örgütlenmesinde, milis örgütlenmesinde, özel kanallarda, haberleşmede, kuryelerde, kısacası tüm devrimci olmayan, savaş kurallarına, komünist parti normlarına uygun olmayan her türlü yaşam ve alışkanlıklar kesinlikle gerilla yaşamında ortadan kaldırılmalıdır.

Sözgelimi; Dersim pratiğinde köydeki bir milisi, özel ilişkiyi hemen bütün gerilla birliği, savaşçılar biliyordu. Aynı biçimde bir milis, gerilla birliğinde kim parti üyesi, kim savaşçı, kim komiser, kim komutanın ötesinde kimin kiminle ilişkileri iyi ya da kötü, hangi eyleme kim katılmış, gerilla birliğinin iç yapısı ve yaşamı hakkında neredeyse pekçok şeyi biliyordu. Keza bir kurye tüm birlikleri bildiği gibi tüm birlikler de o kuryeyi biliyor. Bir yakalanma, ihanet durumunda, tüm hatlar, olanaklar, ilişkiler, gerilla birliklerinin iç yapısı vb. vb. tüm konular düşmanın eline geçebiliyordu. Ya da bir düşman sızmasıyla tüm yapı beş-altı ayda öğrenilebiliyordu.

Ne diyoruz? Bir eylemin başarıya ulaşmasının en temel yanı, sağlam ve doğru bilgilere dayalı istihbarattan geçer. Düşmanı imha veya taciz için düşman hakkında ne kadar kapsamlı ve detaylı bilgiye sahipsek o kadar başarılı, o kadar kolay olacaktır eylem. Peki aynı şeyi düşman gerilla ve parti için düşünmez mi? Düşünür. Hem de on kat yüz kat fazlasıyla. O halde neden kendi elimizle düşmana kendimiz hakkında istihbarat veriyoruz? Neden iç deşifreyonla bu ihanetin bir parçası olunuyor? Neden iç legalizmle parti ilkeleri tasfiye edilerek düşmana sunuluyor?

Başta gerilla bölgelerinde olmak üzere parti ve gerilla örgütlenmesi, çalışma, yaşama tarzı, kitle örgütlenme çizgisi, kurye, haberleşme vb. vb. konularda tam bir illegal örgütlenme ve çalışma tarzı hakim hale getirilmelidir.

İllegalite ve gizliliğin en çok ihlal edildiği alanlardan biri de cezaevleridir. Bu ihlal giderek alışkanlık ve giderek bir tarz haline geldiği cezaevleri

süreci ve cezaevlerindeki yaşam tarzı ve alışkanlıklara bakıldığında görülecektir.

Aynı anlayış “cezaevinde de illegalite mi olur?”. “Zaten düşman şunları-bunları biliyor” anlayışı ve pratiğiyle bazen tam bir iç deşifreyon ve iç legalizm haline dönüşüyor. Buradan pekçok ... dolaylı olarak ulaşan bilgiler düşman açısından muazzam derecede önemli istihbarata dönüşüyor. Buralarda oluşan yaşam tarzı adamcılığı, bireyciliği, bürokratzmi, dedikoduculuğu büyüterek pekçok kadronun böyle şekillenmesine neden olmaktadır. Özellikle 12 Eylül süreci ve sonrasında pekçok cezaevinde yaşam esas olarak böyle şekillendi.

Elbette bunun çok değişik nedenleri vardır. Burada hepsine girmeyeceğiz. Ancak buralardan çıkan insanların büyük bir kesiminin sistemle bütünleştiğini düşünürsek onların cezaevlerindeki yaşamlarının nasıl olduğu hakkında bir sonuca varabiliriz. Bu başlı başına incelenmesi gereken bir sorun olmakla beraber bugün acil olan şudur: **Cezaevleri Partinin yönelimini incelemeli ve tüm yaşamlarını, ilişkilerini bugün tamamen buna göre şekillendirmeli, her türlü hastalığın büyütüldüğü, anlayış haline getirildiği, teorileştirildiği mekanlar değil, her türlü hastalıkla iradi olarak mücadele edildiği ve partili yaşamın egemen hale getirildiği, geleceğin kadrolarının bugünden yaratıldığı alanlar haline getirmek başlıca görev olarak kabul edilmeli.** Bu anlamda her türlü liberalizm, kendiliğindencilik ve menşevizmin ürünü olan ahbap-çavuş ilişkileri, adamcılık, dedikoduculuk biçiminden kaynaklı olan iç deşifreyon ve iç legalizme karşı topyekün ve katı bir mücadele sürdürülmelidir. Buralardaki eski yaşam ve alışkanlıklar tamamen yıkılmalı ve partinin Yeniden İnşa'sına göre şekillenilmelidir. Bu şekillendirmede önderlik belirleyicidir.

İç legalizmin ve iç deşifreyonun en kapsamlı yaşandığı alanlardan biri de yurtdışıdır. Yukarıda diğer alanlar için söylediklerimizin çok daha kapsamlısı buralarda yaşanmaktadır. Düşman her türlü ilişki ve olanakla buralarda oluşan bu hastalıklı, çürük zeminden neredeyse her türlü bilgiye ulaşmaktadır.

2.OPK ile birlikte bu alanda olumlu gelişmeler olmakla beraber, henüz bir bütün olarak ortadan kaldırılmış değil.

“Nasıl olsa yurtdışındayız” deyip her türlü konfordan yararlanma, iletişim araçlarından yararlanma pratiği aslında düşmana pekçok bilginin ulaşmasını da sağlamaktadır. Bu alanın legal olmasıyla Komünist Parti'sinin legal örgütlenmesi ve legal çalışması aynı şeyler olabilir mi? **Komünist parti legal olanakları da illegal örgütlenme ve çalışma tarzına tabi kılar.** Dolayısıyla buralarda azami bir gizlilik anlayışıyla hareket eder. Her adım-

da buna dikkat eder. Böyle davranılmadığı takdirde legalizm başlar ve gelişir.

Sendikalar, kitle örgütleri ve bazı legal kurumlarda da aynı hastalıklar iç deşifreyon ve iç legalizmin benzer anlayışlarla geliştirildiği yerlerdir.

Peki bu kurumlar ve alanlarda gelişen sözkonusu anlayış oraların mekansal özelliklerinden mi kaynaklı? Kesinlikle hayır. Mekansal özellik küçük bir etkidir. Esas mesele Halk Savaşı'na kurmaylık eden partinin niteliği, düşmanın niteliği ve savaşın niteliğinin yeterince kavranamamasındandır. Sistemden köklü bir kopuş yaşamamasındandır. **Nerede bir yozlaşma varsa orada sistem kişiliğinin bir parçası mutlaka ama mutlaka vardır. Anlamamız gereken budur, ortadan kaldırmamız gereken budur.**

Eğer mekan sorunu olsaydı yukarıda anlattığımız durum farklı mekanlarda olmasına rağmen ve çeşitli farklı biçimlerde gelişmesine rağmen parti ve savaşa önderlik meselesinde aynı yıkıcı ve çürütücü sonuçlar yaratmazdı. O halde sorun mekan sorunu değil. İdeoloji, politika, örgüt sorunudur. Bunların kavranması ve uygulanması sorunudur.

Tüm alanların tüm çalışmalarında hiçbir zaman gözden kaçırmamaları gereken temel sorunların başında illegalite ve gizlilik gelir. Dolayısıyla sürdürülen her faaliyetin buna uygun sürdürülüp sürdürülmediğinin sorgulanması, hesap alınması ve hesap verilmesi gereken bir tarza kavuşturulmalıdır. Denetim mekanizması en çok bu meselede işletilmelidir.

Parti kadro ve militanlarının tamamen içselleştirmeleri gereken mesele şudur: **"Bilmem gerektiği kadar bilmeliyim". "Kimseye bilmesi gerekenden fazlasını söylememeliyim", "Bugün söylediğim ve öğrendiğim gereksiz bilgi yarın Partiye yoldaşlarıma, halkıma İHANET olarak dönebilir".** Bu tarzın içselleşmesi her türlü iç legalizmi, iç deşifreyonu ortadan kaldırmada önemli bir rol oynar.

İç legalizm ve deşifreyonun onlarca biçimi var. Sözelimi iç yazılarda, raporlarda, haberleşmede, notlaşmada pekçok sorumsuzluk buna neden olabiliyor. Biraz incelenip sorgulandığında bunun hem bütünde hem de tek tek parçalarda nasıl yaşandığı görülecektir.

Yöntem olarak tüm alanlar bu mesele üzerine kadro toplantıları yaparak sorunun nedenleri üzerine durarak, bunu ortadan kaldırmanın somut projelerini geliştirebilir ve bunu bir tarz olarak yerleştirebilirler. Keza tüm komite ve hücreler bu meseleleri sürekli inceleyerek eğitimin, değişimin-dönüşümün ve yenilenme tarzına dönüştürülebilirler, dönüştürmelidirler.

"Övünmek tamamen budalalıktır. Ama yaptığım parti ürünüyle övünmek ve böylelikle hem kendini hem de parti çalışmasını gereksiz yere teh-

likeye atmak doğrudan doğruya cinayettir. Senin bildiğini ya da sana verilen parti işini partide bilmesi gerekenlerden başka kimse bilmemelidir; bunların dışında en iyi dostun, karın, kocan, yürekten bağlı olduğun erkek ya da kız arkadaşın bile bilmemelidir.” (3. Enternasyonal Örgütlenme Sorunları)

Şimdi soralım: 3. Enternasyonal'in bu Marksist-Leninist-Maoist parti anlayışı, çalışma ve örgütlenme tarzının neresindeyiz? Bu soruyu her zaman her yerde sormalıyız ve hesapsızca yanıt vermeliyiz. Verilen yanıt hareket tarzımızı net biçimde belirleyecek, yapmamız gerekenleri daha da netleştirecektir.

Elbette partide her dönem oportünist unsurlar, iç deşifreyon ve iç legalizmden muzdarip unsurların bu sorulara doğru yanıt vermeyecekleri, vermeyecekleri açıktır. Onlar her zaman bir kılıfını bulacak, işin çeşitli teorilerini yapacak; mevcut statükolarını korumak için her türlü kılığa bürüneceklerdir. Bunu anlamak temel bir sorundur. Bize yol gösteren ve gösterecek olan MLM ışığında ilkelerimizdir. Bütün mesele her koşulda ilkelere tutunmak, ilkeleri anlamak ve ilkeleri uygulamaktır. Oportünist unsurlar zaten bu ilkeleri pratikte uygulama aşamasında kendini gizleyemez ve açığa çıkarlar. Yoksa söylemde onları fark etmek çoğunlukla mümkün olmayabilir.

Unutmamak gerekir ki; liberalizmin, kendiliğindencilik ve menşevizmin ürünü olan iç deşifreyon ve legalizm partiyi içten çökertmenin kendisidir. Parti çizgisinin tasfiye edilmesidir. Oportünist unsurlar ise bunda belirleyici rol oynarlar. Nasıl mı? Bu durumu ısrarla koruyarak. Ya da bu durumu söylemde yadsıyormuş gibi görünüp, pratikte hiçbir mücadeleye, değişime gitmeyerek. İşte böyle bir partinin güvenlik sorunundan öte varlık-yokluk sorunu gündeme gelir. Sorun bu anlamda çok büyük ve önemli bir sorun olarak kabul edilmeli, tamamen bu ciddiyetle ele alınmalıdır.

NOT: Bu yazının bazı bölümleri TKP/ML SB 1. Toplantı Raporu'ndan, bazı bölümleri de MK 2. Toplantı Kararlarından “İleri Sempatizanalara” Kasım 1996 tarihli belgelerinden alınmıştır.

Emperyalizm ve kriz

Anti-emperyalizm ve enternasyonalizm

Kapitalist-emperyalist sistemin bugün içinde bulunduğu koşulları, geldiği süreci daha iyi irdeleyebilmek için emperyalizm olgusunun ortaya çıktığı tarihsel süreçte kısa bir gözatmakta yarar vardır.

Emperyalizm kapitalizmin en yüksek aşamasıdır, kapitalizmin bir dünya sistemi haline gelmesidir. 19. yy.in sonlarından itibaren hızla yoğunlaşan üretim, ekonomik alanda tekeller yaratarak sermayenin dünya çapında merkezileşmesine yolaçtı. Dünya çapında merkezileşen ve yoğunlaşan sanayi sermayesi ile banka sermayesinin içiçe geçerek oluşturdukları mali sermaye temeli üzerinde bir mali oligarşi yaratıldı. Meta ihracı sürmekle beraber sermaye ihracı daha önem kazanarak ön plana çıktı. Ve dünya çapında pazar yaratan kapitalist tekellerin dünyayı ekonomik olarak paylaşımı tamamlandı. Ve yine, en büyük ekonomik güçler pazarların toprak bakımından (siyasi bakımdan) bölüşülmesini de esasta tamamlar hale geldi.

Emperyalizm de bu tarihsel koşullar üzerinde doğdu. Yani sanayi kapitalizminin bir tarihsel uzantısı olarak oluştu. Bir farkla ki, emperyalizm kapitalizmin çelişkilerini, hareket yasalarını, finans kapital çağında da daha keskin bir şekilde devam ettirdi. Yani kapitalizmin yeni ve üst aşaması olarak emperyalizmde daha keskinleşen sınıf savaşımı da yeni biçimler kazandı. Ve nitekim, şanlı

Proletarya Partisi'nin, enternasyonalist bilincin zayıfladığı, burjuva milliyetçi anlayışların yer-küremizde daha da önplana çıktığı bir süreçte 25. kuruluş yıldönümünü enternasyonalist bir konferansla kutlaması gelecek açısından oldukça olumlu bir adımdır.

Ekim Devrimi de bu kızgın savaşım içinde doğdu.

Yine, emperyalizmin en önemli özelliği sermaye ihracıdır. Bu özelliği ile sermaye ihracı dünya çapındaki finans kapitalin tek tek ögeleri arasında genel ve özel bir biçim almıştır. İşte bu karakteristik özellikten ötürüdür ki, sömürgeciliğin yerini yarı-sömürgecilik almıştır ve yeni pazarlarla emperyalizm arasındaki ilişki de esasta ön plana çıktı. Yani, emperyalist sömürü esas olarak bu rantıye ilişkileri üzerinde yapılmaya başlandı.

Sermaye ihracı aynı zamanda sermayenin niteliğine uluslararası bir boyut kazandırdı. Uluslararası nitelik kazanan mali sermayenin sömürüsü de kaçınılmaz olarak ulusal sınırları aştı. Emperyalist tekeller arasında yarı-sömürgelelere verilen borçlar karşılığında alınan faizler emperyalistleri daha da zenginleştirirken yarı-sömürge ülkeleri daha da yoksullaştırdı. Diğer bir söylemle, sermaye ihracı, emperyalist devletlere rantıye bir özellik kazandırmıştır. Ve sistemleşmiş rantıye ilişkiler pazarlarının sosyo-ekonomik gelişmelerinde belirleyici anlamda engel teşkil etmiş, aralarındaki farklılık da giderek büyümüştür. Açıktır ki, toplumların gelişmesi de bu çürüme ile içiçe yaşanmaktadır. Bu yüzden Lenin, emperyalizmin akıbetini çok önceden görmüş ve “can çekişen ve çürüyen kapitalizm” olarak nitelendirmiştir. Lenin, ta başından itibaren kendi iç yapısındaki bu değişimi görmüştü ve serbest rekabetçi aşamada meta ihracı yapan zengin kapitalist ülkelerin “artık meta ihracından ziyade elinde biriken muazzam karları ihraç ediyor ve karşılığında ticari gelirden beş kat daha fazla kar elde ediyorlar” diye belirtmişti.

Dünya çapında pazarların emperyalistler tarafından paylaşımı, dünyanın yeniden paylaşımı için mücadele zeminleri de yarattı. Kapitalizmin gelişimi, üretimi ve ekonomik hayatı uluslararası boyuta taşındı. Ama aynı zamanda öne çıkan emperyalist devletler arası pazarların yeniden paylaşımı mücadelesine de yolaçtı.

Emperyalistler arasında pazarların talan ve paylaşımı üzerine kurulan bu ilişki günümüzde de geçerliliğini korumaktadır. Bu nedendir ki, emperyalist sistemin yeni konjonktürü yeni saflaşmalar sağlamaktadır. Küreselleşme yaftası altında emperyalizm ötesi cennetleri çizenlere tekelci burjuvazinin tarihini hatırlatmak yeterli olacaktır sanırız:

Hatırlanacağı gibi, bölüşülen pazarların yeniden bölüşümü temelinde emperyalistler arasında sürdürülen rekabet 1. Paylaşım Savaşı'nın çıkmasına neden oldu. Ancak 1. Paylaşım Savaşı ile birlikte dünyanın ilk sosyalist devleti de tarih sahnesindeki yerini aldı. Bu yeni olgu, geçici de olsa emperyalist haydutların birleşip karşı saldırıya geçmelerine neden

oldu. Fakat tüm bu karşı-devrimci saldırılar Sovyetler Birliği'ni yıkamamıştır, tam aksine başta işçi sınıfı olmak üzere tüm dünya halkları üzerindeki saygınlığını arttırmıştır.

Bu yeni durum, yalnız uluslararası dengelerin proleter-burjuvazi şeklinde oluşmasına yolaçmadı, aynı zamanda emperyalist cephe de yeni dengelerin oluşmasına neden oldu. Savaşın hemen sonrasında özellikle ABD emperyalizmi ön plana çıktı. O'nun bu atılımı Avrupa'lı emperyalistlerle özellikle de İngiltere ile arasında gerginliği arttırdı. 1. Paylaşım Savaşı'nda olduğu gibi savaş sonrasında da en fazla sömürgeye sahip olan İngiltere'nin karşısına ABD emperyalizmini dikti.

Savaş sonrasında yapılan Versay Barış Antlaşması ile iyice yağmalanan Almanya yeniden toparlanarak güçlü bir rakip haline geldi. Ve kaybettiği pazarları yeniden kazanma talebini yenilemeye başladı.

Yine, Pasifik'te de ABD-Japonya rekabetini kendini güçlü bir şekilde hissettiriyordu. Keza bu bölge emperyalist rekabetin en yoğun olduğu alanlardan biriydi. Öyle ki, rekabette ikinci dereceden devletler, yarı-sömürge devletler de yörüngesinde hareket ettikleri emperyalist devletlerin kulvarında aktif olarak yer alıyorlardı.

Emperyalistler arasında oluşan bu dengeler, açıktır ki, bir iktisadi temel üzerinden oluşuyordu. Bu iktisadi yapı kısa bir sürede finans kapitali bir krize sürükleyebilecekti. Nitekim 14 Ekim 1929'da New York Borsası'ndaki kriz salt ABD ile sınırlı kalmamıştır. Başta Avrupa olmak üzere emperyalizmin tüm nüfuz alanlarına yayılmıştır. Pazarların dünya çapında daralması, üretimin tıkanması tekellerin hisse senetlerin değerlerinin düşmesini de getirmiştir. Üretimin düşmesi, işsizliğin başgöstermesi ve birçok işyerinin iflas etmesi sermayenin hacmini ve dolaşımını daraltmıştır. 1928'de 100 kabul edilen dünya sanayi üretiminin endeksi 1930 yılında 94'e, 1931 yılında ise 75'e kadar düşmüştür.

Emperyalist burjuvazi 1933 yılında Keynes'in önerileri ile krize müdahale etmeye çalıştı. Keza Keynes, devletin ekonomiye müdahalesini önermişti. Üretimin artması ve işsizliğin giderilmesi, devletin bünyesinde bulunan sermaye ile açılacak işyerlerinin yani KİT'lerin açılmasıyla mümkündü. Ayrıca kredilerin faizlerini de düşürüp ucuz faizli kredilerle üretim artacak, ucuzlayacak, işsizlik de giderilecekti. Dahası, istikrar sağlanacak, yeni yatırımlar için zemin hazırlanacaktı. Öngörülen bu ekonomik model esas olarak 2. Paylaşım Savaşı sonrası hayata geçirilmiştir.

Dünyada yaşanan bu ekonomik ve siyasi krizler, 1820'li yılların ikinci yarısında yeni gelişmelerin zeminini yarattı. Bu yeni gelişmelerden bi-

ri de kimi emperyalist ülkelerin başına gelen ve savaş naraları atan faşist kliklerdi. Diğer bir söylemle, mevcut gelişmeler Almanya, İtalya ve Japonya'da burjuvazinin en gerici, en şoven, en ırkçı kesiminin iktidara gelmesini sağlamıştı. Paylaşılan pazarların yeniden paylaşılmasını dayatan bu klikler, ekonomik ve siyasi anlamdaki tüm ilişkilerini savaşa göre planlıyorlardı. Bir yandan hızlı bir silahlanmaya gidilirken diğer yandan kitleleri bu haksız ve gerici savaşa sürüklemek için yoğun ideolojik bir bombardımana tabi tutuyorlardı. Emperyalist burjuvazi ilk hamleyi içte ve dışta başta sosyalistler olmak üzere tüm anti-faşist güçlere yönelik yaptılar. Bu haince saldırılar milyonlarca insanın yaşamına mal oldu. Milyonlarca insan açlığa, yoksulluğa ve yurtsuzluğa mahkum oldu. Ama sonuçta yeni emperyalist haydutlar kaybetti, kazanan ve savaş içinde güçlenerek çıkan, mevcut mevzilere yeni mevziler katan sosyalist sistem ve devrimci-ilerici insanlık ailesi oldu.

2. Paylaşım Savaşının yarattığı tahribat sonucu yatırımlar asgari seviyeye indiği gibi, üretim de oldukça durgundu. Daralan ekonomi kaçınılmaz olarak yoğun işsizliğe neden oldu. Keynes'e göre daralmış bir ekonomide ekonominin prensiplerinde bir aksama olur ve işsizlik de giderek artar. Oysa yeni yatırımlarla ekonomi genişletilir, kurumlar da harekete geçirilerek işsizlik azaltılır. Bu da devletin ekonomiye müdahalesi ile mümkündür. Devlet merkezi düzeyde yapacağı müdahalelerle yeni yatırımlar yapacak ve yeni işletmelerle kapitalist sanayinin temel faktörleri harekete geçirilecektir. Böylece hem onarım gerçekleştirilecek hem de sağlanacak istihdamda işlemeyen arz ve talep işletilecektir. Bu da dünya ekonomisinin genişlemesini getirecektir.

Devlet tarafından kapitalizmin onarılması üzerine temellenen Keynes'in bu tezlerinin 2. Paylaşım Savaşı sonrasında tahrip bir ekonomi ek-seni üzerinde geçici de olsa hayat hakkı bulması gayet doğaldır. Çünkü, başta Avrupa Japonya olmak üzere, belli emperyalist güçler ekonomilerini yeniden inşa etme sorunuyla karşı karşıya gelmişlerdi. Kısacası yenden onarım anlamında dünya genişlemeye açıldı ve genişleme sürecine de girmişti. Özel sektörle beraber devletlerin açacakları işletmelerle, fabrikalarla kapitalizmin üretici güçlerini yenileyecek, sağlanan istihdam ile de üretim ve ekonomide istikrara kavuşulacaktı. Bu politika 1950-70 yılları arasında istikrarlı bir şekilde uygulandı. Emperyalizmin istikrarlı geçirdiği bu yıllar sömürünün de yoğunlaştığı yıllar oldu. Ve ilişkilerde daha hegamonik bir egemenlik sağlandı. Mali sermaye daha da merkezileşti.

1944 yılında Bretten Woods'ta kurulan IMF, Dünya Bankası (DB) daha teknik ve daha donanımlı kurumlarla finans-kapital sermaye ihracında daha merkezi örgütlenmelere gitti. Öyle ki, bugün yarı-sömürgelerin ekonomileri bizzat bu kurumlar tarafından belirlenmektedir.

ABD bu süreçte diğer rakiplerine oranla daha da ön plana çıktı. Emperyalist sistemin yörüngesindeki ekonomilerin şekillendirilmesinde ABD daha da önemli bir rol oynadı. Keynes'in özellikle yarı-sömürge ülkeler için öngördüğü ithal ikameci modelin uygulanmasının öncülüğünü de ABD yaptı. Tüketime dönük, teknolojide montaj boyutlarındaki tipik bir komprador kapitalizm olan ithal ikameci modele göre emperyalizmden ithal edilen mamül, yarı-mamül sanayi ürünleri montaj işletmelerinden geçirilip yerli pazarın tüketicisine ulaştırılmıştır. Çünkü, montaj sanayi için gerekli teknoloji, ara mallar hammadde vs. emperyalistlerden alınıyordu. Bu da alınan borçlarla ithal ediliyordu. Ama 2. Paylaşım Savaşı'na kadar özellikle Afrika, Asya gibi dünyanın bazı bölgelerinde hala varolan sömürge statükoculuğunun birkaç istisna dışında yerini yarı-sömürgeciliğe bırakması komprador kapitalizm için daha uygun zeminler yaratmıştır. İthal ikameci politikalar emperyalizm için bu zeminlerden birisi olmuştur. Yoğunlaştırılan emperyalist sömürü, talan ve yağma ile mali sermaye büyük bir zenginliğe erişmiştir. Bir dönem hızlı bir büyüme ve genişleme dönemine girmiş olan burjuvazi, bunu hiç kuşkusuz sömürge ve yarı-sömürge halkların sırtından sağlamıştır. Bugün ise, bu büyüme ve genişleme önemli ölçüde tıkanmıştır. Ancak, yine yaşanan tıkanma ve çürümenin faturasını dünya halklarına ödetmektedirler.

Ortaya çıkan bu durum dünyada muazzam bir dengesizliğe yol açmıştır. Dünyada 101 kişinin geliri 1.5 milyar kişinin gelirinden fazladır. 1980 sonlarında dünya nüfusunun 4 milyarına denk düşen yoksul ülkelerin toplam nüfusunun dünya gelirinden aldığı pay sadece %5.4'tür. Oysa sadece sözkonusu yılda Fransa'nın geliri bu oranı bulmuştur. Ve yoksul ülkeler giderek yoksullaşmaktadır. Öyle ki IMF'ye olan borç 1980'de 685 milyar dolar iken, bu rakam 1993'te 1 trilyon 770 milyar dolara yükselmiştir. The Economist'te yer alan bir araştırmada 1960'tan bu yana 112 ülkeye ait olan rakamlar yoksul ülkelerin zengin ülkelere kıyasla daha yavaş büyüdüğünü gösteriyor. Zengin ülkelerin ekonomik göstergeleri gözönüne alındığında bağımlı yoksul ülkelerin yoksullarının durumu daha da anlaşılır.

Kapitalist-emperyalist sistemin göreceli de olsa istikrarlı gidişatı 1970'li yılların ilk yarısına kadar sürdü. Emperyalist ülkelerde görülen iç

istikrar petrol zamları ve serbest kur uygulamasına geçişle istikrarsızlığını ortaya koydu. Dünya çapında yapılan petrol zamlarına müdahale edilmedi. Bu da kaçınılmaz olarak petrol fiyatlarının yukarıya doğru sıçramasına yolaçtı. Bu yükseliş başta sanayi üretimi olmak üzere her alanda maliyetlerin yükselmesine neden oldu. Yine buna paralel olarak uluslararası para sistemindeki işleyişte de basit kur uygulaması yerine serbest kur uygulamasına bıraktı. Böylece uluslararası mali sermaye spekülasyonlara daha açık hale geldi. Nitekim finans kapitalin mali sisteminde spekülasyonlar daha da artmış ve sistemde daha etkili borç krizleri ve borsa krizleri yaşanmaya başlamıştır.

Keza bu süreç içinde büyüme içerisinde olan ekonomik verileri giderek yerini düşüşe bırakmıştır. Bu düşüş bugün de devam etmektedir. Deyim yerindeyse istikrarlı bir istikrarsızlık haline gelmiştir. Özellikle sürekli bir istikrarsızlık içinde bulunan yarı-sömürgelerde yaşanan borç krizleri -hem kendilerinde hem de emperyalist ülkelerde- dünya çapında istikrarsızlığı daha da derinleştirmektedir. 1982 borç krizi bunun en belirgin olan örneklerindedir.

Emperyalist ülkelere pazarlara ihraç edilen sermayenin giderek daralması ve devamında ihraç edilen bu sermayenin merkez ülkelere geri dönmez hale gelmesi 1970'li yıllardan sonra başgösteren durgunluğu ve krizi daha da ağırlaştırmış, çeşitli uluslararası bankaların ve mali kuruluşların kaynak yetersizliği yaşamalarına ve denetimlerinin bu açıdan daralmasına neden olmuştur.

Yaşanan bu durumu Ergin Yıldızoğlu daha özlü bir şekilde şöyle ifade ediyor: "Özetle dünya ekonomisinin krize girmesiyle birlikte özellikle gelişmekte olan ülkelere sermaye ihracının artması, sermayenin uluslararasılaşması ve bankaların uluslararası etkinlikleri artmaya başlamıştır. Bu süreç, gelişmekte olan ülkeleri borçlarını nihayet ödememe durumuna gelmeleriyle 1982'de bir borç krizine yolaçtı. Borç krizi sermaye piyasası açısından iki anlama geliyordu. Birincisi, bu ülkelere alacakları olan bankaların mali yapıları bozuldu. İkincisi, fazla sermayenin ihraç edilerek değerlendirileceği pazarlardan biri geçici olarak kapandı. Böylece uluslararası sermaye merkezi ülkelere dönmeye ve kendisini emecek yatırım alanlarını da yeterince bulamadığı için tüketici kredilerine ve birikmiş artı-değerin paylaşılmasına yani spekülatif faaliyetlere yöneldi." (Globalizm ve Kriz)

Emperyalist ülkelerdeki spekülatif faaliyetlerin giderek yükselmesi ve Avrupa'da, ABD'de, Japonya'da borsalar ve rant piyasalarının giderek

artması, mali piyasaların da çılgınca yükselmesini getirdi. Bu yükseliş 19 Ekim 1987'de aynı hızla düşmeye başladı. Bu süreç 1990 yılına kadar devam etti.

Yine 1989'daki Uzak-doğu krizi ile birlikte emperyalist borsalar mali sermayeyi kaldıramaz oldu ve uluslararası sermaye yeniden sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin pazarlarına yöneldi. Kısa süre içinde mantar biter gibi ortaya çıkan borsalar üzerindeki rantıye piyasasının dünya çapındaki mali hacmi oldukça yüksek bir düzeye vardı. Ama emperyalist metropollerdeki ekonomik durgunluk ve kriz devam ediyordu. Bu gelişmelerden sonra IMF ve Dünya Bankası faiz uygulamalarında da yeni değişikliklere gittiler. Yani faizleri yükseltip ve kısaltmaya başladılar. Kısa vadeli ve yüksek faizlerle geri kalmış ülkelerin ekonomilerini daha da bağımlı bir rotaya sokmaya başladılar. Şüphesiz, emperyalistlerin krizi atlatmak amacıyla piyasaya sürdükleri bu acı reçetenin faturası esas olarak emekçi halklara çıkartılmaktadır. Buna rağmen, Meksika örneğinde de olduğu gibi kriz önlenemiyor tam tersine giderek daha da derinleşiyor. Japonya borsasındaki gelişmeler emperyalistler tarafından sömürge ve yarı sömürgelere örnek olarak gösterilen Güney Kore mucizesinin(!) hazin sonu en belirgin krizlerdir.

Keza emperyalist ülkeler daha yoğun sermaye ihracıyla kendilerine yeni kaynaklar aktarabilmişlerse de sermaye ihracına dayanan krizlerden yine de kurtulamamışlardır. Çünkü, aktarılan yeni kaynakların önemli bir bölümü üretimden kopuktur. Sermaye her geçen gün spekülative faaliyetlere daha aktif olarak kaymaktadır. Keynes döneminde iki savaş arasında para, tahvil, hisse senetlerine ilişkin işlemler meta ihracına ilişkin işlemlerin iki katıydı. Oysa bu oran 1990 yılında 50 katına ulaşmıştır. Yani sermayenin rantıye karakteri giderek daha da ön plana çıkmıştır. Dahası bugün sermayenin rantıye niteliği öyle artmıştır ki, mali sermayeden "kesilen kuponlar" rekor düzeye varmıştır. Bazı emperyalist güçlerin 1980-1990 yıllarındaki tahvil ve hisse senetleri piyasasındaki işlem hacimlerinin GSMH'ye oranları emperyalizmin tefeciliğinin vardığı ilkel boyutları göstermesi açısından bir ibret belgesi niteliğindedir. Söz konusu tarihlerde sözü edilen işlem hacimlerinin oranı ABD'de %9'dan büyük bir sıçrama yaparak %93'e, Almanya'da %8'den %85'e, Japonya'da %7.4'ten %19'a, İngiltere'de ise 1985'te %8.6'dan %69'a sıçramıştır. (The Economist 19.09.1992, Aktaran Ergin Yıldızoğlu)

Yukarıdaki rakamlar emperyalist mali sistemin ne kadar yozlaştığını, ne kadar ilkelleştiğini gösteriyor. Gerçekte finans-kapital günümüzdeki

panoramasıyla Leninizm'i bir kez daha haklı çıkartıyor. Rantiye devletler, çürümenin öyle boyutlarına varmışlar ki, dolaşımdaki sermayenin önemli bir hacmi borsa kapanyıyla üretim sürecinden kopmuştur.

Emperyalizmin ekonomik temelinin tekel olduğunu daha önce ifade etmiştik. Kapitalist tekeller kaçınılmaz bir şekilde durgunluğa ve çürümeye doğru gitmişlerdir Kapitalizmin asalaklığı ve çürümesi noktasında Lenin'in yıllar önce teorik olarak ifade ettiği gerçek bugün yaşamda yerini bulmuştur. Bu konuda E.Yıldızoğlu'ndan uzun bir pasaj aktarmakta yarar görüyoruz:

"... Emperyalizm az sayıda ülkede, daha önce de gördüğümüz gibi 100-150 milyar Frank'ı bulan büyük bir nakti-sermaye birikimidir. Rantiye sınıfına ya da daha doğrusu rantiye tabakanın yani "kırtıkları kuponlarla" yaşayan insanların herhangi bir işletmenin çalışmasına hiçbir biçimde katılmayan insanların, meslekleri işsizlik olan insanların olağanüstü bir biçimde çoğalması bundandır. Emperyalizmin başta gelen ekonomik temellerinden biri olan sermaye ihracı rantiye tabakasının üretimden kopuşunu daha da arttırır ve deniz-aşırı bazı ülkelerin ve sömürgelelerin emeğinin sömürüsüyle yaşayan ülkenin topuna asalaklık damgasını vurur.

... Rantiyelerin elde ettiği gelir dış ticaret gelirinden, hem de dünyanın en büyük ticaret ülkesinin dış ticaret gelirinden beş kat daha fazladır! Emperyalizmin, emperyalist asalaklığın esası budur işte.

Bunun için "rantiye devlet" ya da tefeci devlet kavramı emperyalizmi işleyen iktisadi yazınında sık sık kullanılan bir kavram olmuştur. Dünya bir avuç tefeci devlete ve bir borçlu devletler çoğunluğuna bölünmüş bulunmaktadır."

Rantiye devlet, asalak, çürüyen kapitalizmin devletidir. Bu olgu, genellikle ülkelerin toplumsal ve siyasal koşullarını özellikle de işçi hareketinin iki temel eğilimini etkilemekten geri kalmamaktadır.

Yine, emperyalizmin "küreselleşme" olarak sunduğu bir dizi ekonomik mali politika emperyalist burjuvazinin çıkarı doğrultusunda sistemin dünya çapında yeniden yapılandırılmasına ilişkindir. Bu dünya halklarının sömürülmesi pahasına yapılmaktadır. Yine, burjuvazinin bu süreçte "bütünleşme", "ulus-ötesi" gibi demagojik söylemlerle kitlelerin kafasında bilinç bulanıklığı yaratmaya çalışmıştır.

Ne "küreselleşme" yeni bir dünya sistemidir ne de uluslar, sınıflar, devletler yok olmaktadır. Kısacası, emperyalist burjuvazinin sözcüleri dünya gerçeğini emperyalist sistemin geldiği çürüme aşamasını ve aynı

zamanda her türlü sömürü ve zulmü gölgelemenin bir aracı olarak bu demagojik söylemleri kullanmaktadırlar. Ancak, yaşamın gerçekleri her geçen gün bu içi boş kavramları param parça etmektedir.

1989 yılından itibaren sosyal emperyalist bloktaki bürokratik burjuva diktatörlüklerin birer birer yıkılmasıyla birlikte emperyalist merkezli propaganda odakları bir yandan yıkılan bürokratik burjuva diktatörlüklerin şahsında bilimsel sosyalizme yönelik ideolojik saldırılarını yoğunlaştırırken, diğer yandan, artık dünyada yeni bir sürecin başlangıcını ilan ettiler. Yeni Dünya Düzeni denilen bu süreçte, ekonomik sıkıntılar serbest piyasa ekonomisiyle aşılabilecekti ve savaş denilen kavram ise tarih sahnesinden artık silinecekti vb. vb.

Ama YDD'nin sahte balonu yaşamın gerçekleri karşısında çok çabuk patladı, çünkü yeni olan hiçbir şey yoktu. Ekonominin patronları yine tekkellerdi. Silahsızlanma ve barıştan söz edilen bu süreçte bölgesel savaşlar tüm hızıyla devam ettiği gibi, silah şirketleri tıpkı eskisi gibi milyarlarca dolar kazanmaya devam ediyorlardı. Silah şirketleri 89 yılı ile 95 yılları arasında yılda ortalama olarak 150 milyar dolarlık harcama yaptılar. Bu rakamlar bize yeni olan tek şeyin demagojik söylemlerle yeni kavramlar olduğunu gösteriyor. Kısacası, Lenin'in dediği gibi "üretim araçlarında özel mülkiyet düzeni varolduğu sürece bu ekonomik temel üzerinde emperyalist savaşlar mutlak biçiminde kaçınılmaz olacaktır". Bu gerçeklik dün olduğu gibi bugün de bütün heybetiyle kendini korumaktadır.

Özetlersek, bugün dünyada ekonomik ve siyasi kriz tüm hızıyla devam ediyor. 1997 yılında G.Kore, Endonezya, Malezya, Taylan.. yer küremizin Asya-Pasifik bölgesinde yaşanan krizler YDD ile birlikte giderek gündemleştirilen neo-liberal politikalarının sonuçlarının açığa çıkmasıydı. Hiç kuşkusuz, Asya-Pasifik krizi bölgesel değil küreseldir. Hiç kuşkusuz dünya çapında yaşanan bu deprem bugün Uzak-Asya'da kendini ciddi olarak hissettirip tahribata yolaçtı. En hafif deyimiyse Asya kaplanlarının hayalleri yerle bir oldu. Yaşanan bu kriz depreminin etkileri Batı-Avrupa ve Amerika'da hissedilmedi değil. Emperyalist tekkellerin G. Kore vb. ülkeleri krizden kurtarmak amacıyla sundukları yardımlar bu ülkelerin geleceklerini ipotek altına alınmasının resmi belgeleridir. Aktardıkları sermaye karşılığında aldıkları yüksek faizler geçici de olsa emperyalist metropollerdeki krizleri geciktirebilir. Tümünden bu krizlerin önlenmesi mümkün değildir. Çünkü kriz, emperyalizmin mayasında vardır.

Emperyalist cephede yaşanan bu krizler aynı zamanda kendi aralarındaki çelişkilerin de giderek daha da derinleşmesine yolaçıyor. Yakın bölgemizde, Ortadoğu ve Balkanlar'da yaşananlar bunun en somut örnekleridir. Hiç kuşkusuz burada asıl önemli olan başta enternasyonal proletarya olmak üzere, devrimci-ilerici tüm anti-emperyalist güçlerin karşı-devrimin çok yönlü olarak (ideolojik-siyasal ve militarist tarzda) sürdürdüğü bu saldırılar karşısındaki duruşlarıdır. "Marksizm öldü", "sosyalizm iflas etti", elveda proletarya" vb. diyen karşı-devrimci cepheye karşı proleter enternasyonalist bir ruhla "dün de vardık, bugün de varız, yarın da var olacağız" şiarıyla mücadele bayrağını yükseltmektir.

Anti-emperyalist mücadele ve enternasyonalizm

Kapitalist-emperyalist sistem cephesindeki gelişmelerin dün ve bugünü hakkındaki düşüncelerimizi kısaca da olsa yukarıda özetledik. Ortaya koyduğumuz mevcut tablo başta komünistler olmak üzere tüm devrimci, anti-faşist ve anti-emperyalist güçlere önemli görev ve sorumluluklar yüklemektedir. Bu görev ve sorumluluğu yeteri kadar bilince çıkarmayan (kendini nasıl tanımlarsa tanımlasın) hiçbir güç ne tutarlı anti-emperyalist bir mücadele yürütebilir ne de enternasyonalist bir niteliğe sahip olabilir.

Emperyalizm ve proleter devrimler çağında başta komünistler olmak üzere tüm ilerici insanlık ailesinin emperyalizm ve dünya gericiliğine karşı yürüttüğü can-bedeli savaşım milyonlarca insanın yaşamına mal oldu. 1. ve 2. Paylaşım Savaşları, bu haksız savaşların en somut ve en geniş kapsamlı olanlarıdır. Emperyalist haydutların başlattıkları bu haksız savaşlar her defasında karşılarında komünist ve anti-faşist güçlerden oluşan direniş barikatlarını gördüler. Haklı bir zeminde yükselen her direniş ve anti-emperyalist savaş, emperyalist güçlerin hareket alanını daraltırken, sosyalist, devrimci ve demokratik güçlerin hareket alanını genişletmiştir. Ekim devrimi fırtınası 1. Emperyalist Paylaşım Savaşı'yla doğdu, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'yla birlikte bu fırtına birçok kıtadaki ülkeyi sarıp sarmaladı. Anti-emperyalist mücadele bilinci tüm mazlum halkların saflarında büyük bir yer edindi.

2. Paylaşım Savaşı ile birlikte dünya nüfusu üzerinde giderek etkisini arttıran ABD, aynı zamanda başta sınıfsal ve ulusal olmak üzere tüm anti-emperyalist savaşların da esas hedefi durumuna geldi.

Bu nesnel durumu yaşadığımız coğrafya açısından da aynı gerçekliği

yansıtmaktadır. Hatırlanacağı gibi 1960'lı yılların 2. yarısında giderek dünyayı saran devrimci dalganın etkileri yaşadığımız topraklarda da kendini ciddi olarak hissettirmeye başladı. Anti-emperyalist gençlik hareketleri, özellikle 6. Filo ve NATO karşıtı protesto gösterileri kitlelerin gündemlerinde giderek yer edinmeye başlamıştır.

Keza Vietnam halkının ABD emperyalizmine karşı, Filistin halkının İsrail siyonizmine karşı can bedeli yürüttükleri savaşlarda, (ki İsrail siyonizmine karşı savaşım aynı zamanda ABD emperyalizmine karşı yürütülen bir savaşımdır) Vietnam halkının şanlı direnişi, Başkan Mao'nun "Emperyalizm kağıttan kaplandır" tespitini bir kez daha doğruladı. Hiç kuşkusuz son yüzyılımızın bu tarihi keşitinde Ortadoğu'da Filistin halkının şahsında somutlanan siyonizme ve ABD emperyalizmine karşı savaşım yalnız Ortadoğu halklarının üzerinde sempati ve anti-emperyalist bir bilinç yaratmadı. Tüm dünya halkları üzerinde de olumlu bir etki yarattı. Nitekim başta yaşadığımız topraklarda olmak üzere birçok ülkedeki devrimci gençlik hareketi (savaşa fiilen katılmak da dahil) üzerlerine düşen enternasyonalist görevlerini yerine getirmeye çalıştılar. Bu enternasyonalist dayanışma geniş kapsamlı savaşım ABD emperyalizminin hem Ortadoğu'da hem de yaşadığımız topraklarda teşhir olmasını daha da hızlandırdı.

ABD emperyalizmi 2. Paylaşım Savaşı sonrasında Truman Doktrini ve Marshall yardımı planı doğrultusunda TC'yi siyasi ve askeri olarak denetimi altına aldı. Ki, bu denetim bugün TC'yi ABD çıkarları için Ortadoğu'da İsrail gibi bir ileri karakol durumuna getirmiştir.

TC yalnız askeri açıdan değil, uluslararası diplomasi, ekonomik ilişkilerin düzenlenmesi, iç politika meselesi vb. tüm konularda emperyalizmin oyuncağı durumuna gelmiştir. TC ekonomisi IMF ve DB gibi emperyalist kurumların acı reçetelerine uygun olarak planlanmaktadır. Keza, dış politika, yine emperyalist eksenlidir.

Bu nesnel olgu, gerek dünya halkları ve gerekse bölge halkı ve halklarımız tarafından asgari düzeyde de olsa bilince çıkarılmıştır. Özellikle 60'lı yılların ikinci yarısından başlayarak 1980'li yıllara kadarki süreçte başta kitle gösterileri olmak üzere bir çok eylem anti-emperyalist, anti-faşist bir bilinç ekseninde ele alınmıştır. Daha da somutlayacak olursak, 6. Filo ve NATO karşıtı protesto eylemleri, IMF ve DB ile yapılan kölelik anlaşmaları ve 12 Askeri Faşist darbelerinin arkasında tereddütsüz olarak ABD emperyalizmi olduğu gerçeğinin dile getirilmesi ve propaganda ve ajitasyonların bu eksen üzerinde yükselmesi komünist ve devrimci hareketin sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin emperyalizm ile olan bağımlılık ilişkilerini doğru

bir tarzda analiz etme noktasında ortaya çıkan olumlu verilerdir.

Ancak bu olumlu yaklaşım, 12 Eylül sonrası süreçte giderek olumsuz bir rotaya girmeye başladı. Hiç şüphesiz 12 Eylül esas darbeyi devrimci güçleri fiziki olarak yok etmek veya kitlesel tutuklamalar yapmakla vurmadı. Esas darbe ideolojik saldırılarla geldi. Örgütsel olarak ortaya çıkan dağınıklık ve karşı-devrimin azgın terörü ile düşmanın ideolojik bombardımanları ile bütünleşince muazzam derecede bir bilinç bulanıklığı yaratıldı. Yürütülen tüm bu saldırıların merkez üssü emperyalist güçlerin ta kendisidir. Nitekim daha sonraki süreçlerde ekonomi ve siyasette liberalleşme politikalarıyla başlayan ve 90'lı yıllara gelince özellikle Sovyet bloğunun dağılmasıyla birlikte "YDD" olarak formüle edilen anlayışın ekonomik ve siyasal formülasyonları çok önceden yapılarak uygulanmaya konulmuştur. Bu konuya dair gereken açılımı yazımızın giriş bölümünde yaptığımız için üzerinde durmayacağız. Burada esas olarak üzerinde durmak istediğimiz nokta, 12 Eylül sonrasında birçok konuda olduğu gibi anti-emperyalist mücadele bilincinin devrimci ve komünist güçlerin saflarında giderek zayıflaması gerçeği -söylenen bazı söylemleri bir yana bırakırsak- deyim yerindeyse anti-emperyalist mücadele adeta unutuldu. Oysa yaşadığımız topraklarda ekonomik-siyasi, askeri açıdan devrimcilere halka yönelik yürütülen tüm saldırı ve terörün arkasında emperyalist güçler vardır. Faşist diktatörlük emperyalist ağababaları ve kendi çıkarları için başta Kürt ulusu olmak üzere tüm halka karşı bu topyekün savaşımı yürütmektedir.

Kuşkusuz devrimci ve komünist saflarda anti-emperyalist bilincin zayıflaması esas olarak güç sorunundan çok ideolojik bir sorundur. Bu gerçeğin görülmesi gerekir. İdeolojik anlamdaki bu netsizlik, siyasal sorunları yorumlamada ortaya çıkan güncel olaylarda (dünyada ve yaşadığımız coğrafyada) sorunlara tavır takınmada olayın emperyalizm boyutuna ne yeteri kadar vurgu yapabiliyoruz ne de pratik olarak eylemlilik sürecine girebiliyoruz. Örneğin, başını ABD emperyalizminin çektiği emperyalist haydutların Ortadoğu coğrafyasına yönelik sürdürdüğü işgal ve saldırganlık politikalarına karşı geliştirilen pratik eylemlilik süreci oldukça eksik ve yetersizdir. Dahası, yapılan propaganda ve ajitasyon somut olayların yaşandığı süreci kapsamaktadır. Oysa bu yönlü yapacağımız propaganda ve ajitasyonlarımız her olayın özgül durumuna uygun olarak sürekli olmak zorundadır. Örneğin, ABD ve diğer emperyalist güçlerin Ortadoğu'ya yönelik projelerini asgari düzeyde de olsa biliyoruz. Özellikle dünya petrolünün %60'ına yakınının çıktığı bu bölgede her zaman emperyalist rekabetin yoğun olarak yaşanacağı bir coğrafya olacağı muhakkak. Dolayısıyla bizim görevimizin anti-

emperyalist mücadelenin sürekliliğini içerecek (dönemsel kampanyalar, her türlü propaganda araçlarını kullanmak vb.) tarzda olmak zorundadır. Yalnız yaşanan kriz döneminde “ABD, Ortadoğu’dan defol” ya da başka bir emperyalist güç için bu vb. sloganları tekrarlamak oldukça eksik ve yetersizdir. Çünkü birçok emperyalist güç bugün büyük tekelleriyle, militarist güçleriyle bölgede konumlanmış durumdadır. Bunların varlığı da bölgesel çatışma, işsizlik ve yoksulluk demektir. Nitekim sürekli olarak yaşananlar da bunlardır. O halde her olayda, her sorunda emperyalistlerin rolünü açığa çıkararak, kitlelere hedef göstererek mücadeleye süreklilik kazandırmak zorundayız.

Keza yaşadığımız topraklarda faşist diktatörlüğün başta Kürt ulusu olmak üzere tüm emekçilere, devrimcilere ve komünistlere uyguladığı her türlü vahşeti ve zulmü başta ABD emperyalizmi olmak üzere diğer emperyalist haydutlardan ayrı-bağımsız düşünebilir miyiz? Özelleştirme-sendikasılaştırma projelerini, IMF ve DB’den ayrı düşünebilir miyiz? Elbette düşüneyiz. Tabi ki bu kurumların yaratıcısı da, yönlendiricisi de emperyalistler olduğu herkesçe malum. Tarım alanında dayatılan politikaların mimarı da emperyalistlerdir. O halde, Akhisar köylülerinin protesto eylemlerini hedefine anti-emperyalist mücadeleyi koymak zorundayız. Özelleştirmeye, sendikasılaştırmaya karşı çıkan her işçiye, anti-emperyalist mücadele bilincini taşımak zorundayız. Nitekim son Irak krizinde Tuzla işçilerinin “işgale hayır” temelinde yaptığı kitlesel basın açıklaması ve yine Albayrak işçilerinin Amerikan konsolosluğu önünde yaptıkları protesto eylemi oldukça önemli ve gelecek açısından umut vericidir. Bu pratik eylemlerin geliştirilip-yaygınlaştırılması görevi, esas olarak devrimci ve komünistlere düşmektedir.

Sorunun enternasyonalist boyutuna gelince herşeyden önce emperyalist burjuvazinin saldırıları ulusal değil, uluslararasıdır. O halde bizim savaşımızın hedefi de dar-ulusal değil uluslararası yani enternasyonalist olmak zorundadır. Uluslararası komünist ve devrimci hareketin bunun sayısızca olumlu örneği vardır. Ne yazık ki, sosyalist sistemde yaşanan iç ihanetle birlikte, devrimci ve komünist hareket saflarında enternasyonalist alanda da ciddi bir bilinç bulanıklığı yaratıldı. Ama komünist hareket bugün yaratılan bu tahribatı giderme uğraşı ve çabası içindedir. Fakat bugüne gelmeden önce enternasyonalin doğuşu ve gelişiminin kısa bir tarihi özetin yapmakta yarar görüyoruz.

1. Enternasyonal 1864 yılında Uluslararası İşçiler Birliği ismiyle kuruldu. Marks ve Engels’in etkin bir biçimde yer aldığı 1. Enternasyonal esas

olarak 1848 devrimlerinin üzerinden yükseliyordu. I. Enternasyonal'de Marks ve Engels'in yanısıra Prodhon ve Bakunin gibi anarşizmin önde gelen temsilcileriyle küçük-burjuva sosyalistleri de yer almaktaydı. I. Enternasyonal uluslararası düzeyde ilk kez "işçi sınıfının kurtuluşu işçi sınıfının kendisi tarafından sağlanmak zorundadır" ifadesini tüzüğünün ilk ilkesi olarak benimsemiş ve işçi sınıfının mücadelesine siyasal bir gerçeklik kazandırmıştır.

... I. Enternasyonal 1876 yılında Philedelphia'da toplanan son kongresiyle varlığına son verdiğini açıkladı. Engels, I. Enternasyonal'in faaliyetlerine son vermesiyle ilgili olarak;

".. Enternasyonal 10 yıl boyunca Avrupa tarihinin bir tarafına, geleceğin olduğu tarafına egemen oldu ve yaptıklarına gururla bakabilir... Ancak eski biçimle artık zamanını doldurdu... Öyle inanıyorum ki, bir sonraki enternasyonal -Marks'ın yazdıkları bir-kaç yıl etkisini gösterdikten sonra doğrudan komünist olacaktır ve bizim ilkelerimiz üzerine yükselecektir." (I. Enternasyonal ABD delegesi Frederich Adolf Serge'ye gönderdiği 1874 tarihli mektuptan)

II. Enternasyonal 1889 yılında Paris'te yapılan I. Kongreyle kuruldu. II. Enternasyonal'i I. Enternasyonal'den ayıran temel olgu, II. Enternasyonal'in ulusal örgütlenmelerin, parti ve sendikaların bir bileşimi olması, sosyalist teorinin daha da gelişmiş ve olgunlaşmış bir düzeyde enternasyonalde hakim olması ve kapitalizmin de daha da gelişmiş bir düzeye erişmiş olmasıydı. Engels'in teorik etkisinde kalan ve Liebknecht, Bebel gibi Marksistlerin önemli bir yönlendirmesiyle organize edilen II. Enternasyonal reformizm ile devrimci Marksizm'in yoğun tartışmalarına sahne oldu. Bu hesaplaşma, I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sürecinde giderek derinleşti. II. Enternasyonalde yeralan bazı partilerin savaşa destek vermeleri üzerine II. Enternasyonal çözülme sürecine girdi. Başta Lenin olmak üzere Devrimci-Marksist blok II. Enternasyonal'in işlevini kaybettiğini belirterek III. Enternasyonale giden yolu hazırladılar.

Komünist Enternasyonal (Komüntern, 3. Enternasyonal) Sovyetler Birliği'nin başkenti Moskova'da 26 Mart 1919 tarihinde yapılan I. Kongresiyle resmen kuruldu. Komünist Enternasyonal'in kuruluşu, I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın özellikle Avrupa ülkelerinde bütün sıcaklığının hissedildiği bir döneme tekabül ediyordu. Lenin Komünist Enternasyonal'in temel işlevleri noktasında bir-kaç temel ve tarihsel gerçeklikten hareket ediyordu.

Lenin'e göre Ekim Devrimi ile birlikte gelişen yeni siyasal-sosyal devrim, proletaryanın da önüne yeni görevler koyuyordu. Kapitalist sömürü

sisteminin emperyalizm aşamasına girmiş olması ve dolayısıyla kapitalizmin çöküş dönemini yaşıyor olması, proletaryanın da kapitalizmin bu yeni durumuna karşı bütünlüklü bir strateji oluşturmasını zorunlu kılıyordu. Burjuvazi devrimci barutunu tamamıyla yitirmiş ve gericileşmişti. Bu tarihsel oluşum yeni bir çağ, "emperyalizm ve proleter devrimleri çağı"nı başlat-

m i ş t i r
Komünist Enternasyonal'in çıkış koşulları genel olarak değerlendirildiğinde, Lenin'in düşüncesi üç temel yönelimin enternasyonale hakim olmasıdır.

1) **Ekim Devrimi**, dünya proletaryası için umut ışığı olmuştur. Yeni proleter devrimler için sömürü altında olan çeşitli ulusların proletaryasının dünya kapitalizmine -emperyalizmine- karşı doğrudan bir saldırısının karar-gâhi ve öncü birliği olarak enternasyonal zorunlu bir ihtiyaçtır.

2) **1. Emperyalist Paylaşım Savaşı**, can çekişen kapitalizmin -emperyalizmin- siyasi-ekonomik bunalımının doruk noktasıdır. Savaş bu bunalımın dışı vurumudur. Bu durumda komünistlerin görevi, uluslararasıda oportünist bir barış savunuculuğu yapmak ve bu amaç için mücadele etmek değil, aksine ve mutlaka kapitalistlerin kendi aralarındaki savaşı proletaryayı iktidara taşıyacak ve her türlü savaşa son verecek olan bir devrimci savaşa dönüştürmektir.

3) **Sömürü sisteminden sosyalizme geçiş** "proletarya diktatörlüğü" altında olacaktır. Çünkü, "tarihin öğrettiği gibi ezilen hiçbir sınıf diktatörlük döneminden geçmeden egemenliğini elde etmemiştir ve elde edemez. Ezilen sınıf, diktatörlük dönemi sırasında politik iktidarı ele geçirir ve şiddet yoluyla sömürücülerin her zaman ortaya koydukları ve hiçbir cinayetten geri kalmayan amansız direnişlerini kırar." (Lenin, III. Enternasyonal Konuşmaları)

...

1943 yılında Komünist Enternasyonal Prezidyum'u dünya komünist hareketinin çok genişlediğini, buna bağlı olarak komünist hareketin içinde çalışmak zorunda olduğu koşulların birbirinden çok önemli farklılıklar gösterdiğini, dolayısıyla bu farklı koşulların uluslararası bir merkezden yönlendirilmesinin olanaksız olduğunu belirterek Komünist Enternasyonal'i fesh etme kararı aldı.

Komünist Enternasyonal kuruluşundan fes edildiği 1943 yılına kadar 24 yıl içerisinde 7 kongre gerçekleştirdi. Bu kongreler, uluslararası komünist hareketin teorik-pratik sorunlarına karşı son derece önemli çözümler getirdiği gibi, İspanya, Almanya ve İtalya'daki faşist hareketlere karşı mücadelede de önemli bir işlev gördü. Öte yandan Stalin döneminde, özellikle Av-

rupa'da etkin olan oportünist-revizyonist ve Troçkist düşünce ve yapılanmalara karşı yürütülen ideolojik mücadelede ve Marksizmin-Leninizmin sistematize bir bütünlüğe kavuşturulması konularında Komünist Enternasyonal'in belirleyici bir rolü olmuştur.

Burada II. Enternasyonalin fesh edilmesi kararının doğru ve yanlışlığı eksenine üzerine bir değerlendirmeye girmeyeceğiz -ki, konumuz da bu değildir-. Ancak, daha sonraki süreçte özellikle sosyalist sistemde yaşanan iç ihanetle birlikte enternasyonalist dayanışma bilinci ve ruhu, deyim yerindeyse dumura uğradı. Enternasyonalist görevi yerine getirme adı altında işgaller meşrulaştırıldı, devlet çıkarları her koşulda ön planda tutuldu. Hiç kuşkusuz, ideolojik anlamda yaşanan bu ihanetten farklı bir şey de beklene mezdi.

Bu gelişmeler, kaçınılmaz olarak uluslararası sorunları enternasyonalist bir bakışla irdeleme yerine dar-milliyetçi, ulusal bir anlayışla irdeleme bakış açısını hakim hale getirdi. Sovyet blokunun dağılıp parçalanmasıyla birlikte milliyetçi zeminde uluslar ve halklar arasında çatışmalar giderek yoğunlaştı. Sovyet Cumhuriyetlerinde ve Balkanlar'da yaşanan bu çatışmaların halkların birlikte emperyalizme ve gericiliğe karşı verdiği savaşıma nedenli zarar verdiği apaçık ortadadır. Burada parantez içinde hemen şunu belirtelim ki, ezilen ulusların kendi ulusal demokratik hakları için verdikleri savaşımın haklılığı ve meşruluğu tartışılmaz. Bu nedenle Balkanlar'da ve Sovyet cumhuriyetlerinde yaşanan iç çatışmalardan farklı olarak değerlendirmeliyiz. Bu farklılığı görmemek sosyal şovenizm batağına batmak demektir. Çünkü, milliyetçilik birliğin değil ayrılığın temel taşlarını döşer. Soruna/sorunlara sınıfsal bir bakış açısıyla değil dar-milliyetçi bir bakış açısıyla yaklaşır. Dolayısıyla enternasyonalizme sırtını döner. -Ki, milliyetçilik ve enternasyonalizm birbirleriyle bağdaşmaz. Ya burjuva milliyetçisinin ya da enternasyonalist. İkisi birden olamazsın-.

Dünyada ve yaşadığımız coğrafyada enternasyonalist bilincin zayıflamasıyla birlikte milliyetçi anlayışlar giderek gelişmeye başladı. Ezilen ulus milliyetçiliğinin gelişimi hakim ulus ırkçılığını ve sosyal şovenizmi giderek daha da boyutlandırdı. Aslında bu iki olgu karşılıklı olarak birbirini büyütür ve geliştirir. Bu yönlü sayısızca tecrübe ve deneyim sözkonusudur. Dahası, bu ekseninde ortaya çıkan tablolar objektif olarak halkların emperyalizme ve gericiliğe karşı birlikte savaşmasına engel teşkil ettiği gibi, birbirlerini boğazlamalarına muazzam derecede bir zemin sağlamaktadır. Dolayısıyla, enternasyonalist proletarya her koşulda burjuva milliyetçi dalgaya karşı proleter enternasyonalizm bayrağını yükseltmek zorundadır. Enternasyonalist ol-

mayan bir hareket komünist olamayacağı gibi, yürüttüğü savaşla emperyalizme ve gericiliğe darbe vuran her hareket de enternasyonalist olmaz. Bu gerçekliğin görülmesi gerekir.

Yerküremizde tüm bu gelişmeler yaşanırken 1984 yılında Devrimci Enternasyonalist Hareket (DEH) Başkan Mao'nun Marksist-Leninist öğretiyeye yaptığı nitel katkılarının, Çin Devrimi'nin dünyada yarattığı muazzam etkinin sonucunda ideolojik-siyasi formülasyonunu Mao'nun bu nitel katkılarını hakim kılan çeşitli ülkelerin ML hareketleri tarafından kuruldu. Ancak gelinen aşamada DEH olgusunun da gerçek enternasyonalist bir kimliğe sahip olduğunu söylemek oldukça zordur. Tüm bu olumsuzluklara rağmen Uluslararası Komünist Hareket her yönüyle gerçek kimliğine kavuşmuş bir enternasyonalist hareket yaratmak zorundadır. Maoist hareket açısından bugün bunun nesnel zemini her zamankinden daha da uygundur. Enternasyonalist hareketin yaşadığımız topraklar üzerindeki temsilcisi TKP/ML'nin 25. kuruluş yıldönümünde uluslararası planda attığı enternasyonalist adıma bu anlamda büyük değer vermek gerekir. Hem bu toplantı hem de Maoist örgütlerin de katıldığı Brüksel Konferansı hakkındaki düşüncelerimizi ve enternasyonalist alanda geleceğe yönelik hedeflerimizi kısaca da olsa bir kez daha özetlemekte yarar görüyoruz;

Proletarya Partisi'nin, enternasyonalist bilincin zayıfladığı, burjuva milliyetçi anlayışların yerküremizde daha da önplana çıktığı bir süreçte 25. kuruluş yıldönümünü enternasyonalist bir konferansla kutlaması gelecek açısından oldukça olumlu bir adımdır. Bu konferans aynı zamanda her türlü anti Marksist-Leninist-Maoist anlayışa karşı nasıl mücadele edilmesi gerektiği konusunda Maoist güçler için bir fikir alış-verişi, bir tartışma zeminidir de. Yine, Maoist güçlerin enternasyonalist alanda bozulan ilişkilere yeni bir çekidüzen vermek açısından da olumlu bir hava yarattı. Hiç kuşkusuz bu olumluluğu ileriye taşımak tüm Maoist güçlerin görevi ve sorumluluğudur. Bu görev ve sorumluluğu layıkıyla yerine getirmemek demek enternasyonalist proletaryayı emperyalist haydutların ve dünya gericiliğinin ideolojik-siyasal-askeri saldırılarına karşı silahsız bırakmak demektir.

Bugün, özellikle Asya ve Güney Amerika kıtasındaki (Filipinler, Hindistan, Peru vs.) birçok ülkede Maoist güçler siyasal iktidara alternatif olma temelinde küçümsenmeyecek bir güç durumundadırlar. Diyebiliriz ki, dünya coğrafyasında 1970'li yıllardan sonra Maoist güçlerin en çok gündeme geldikleri bir tarihi süreçten geçmekteyiz ki, gerek enternasyonal proletaryanın yaşadığımız coğrafyadaki temsilcisi Partimiz ve gerekse de diğer tüm kardeş partiler bu gerçekliğin altını çizmektedirler. Elbette ki sorun yalnızca bu

gerçeğe vurgu yapmakla bitmiyor. Esas sorun bu gerçekler ışığında kısa ve uzun vadeli hedefler belirleyerek pratik adımlar atmaktır.

Soruna bu açıdan yaklaştığımızda partimizin 25. kuruluş yıldönümünde enternasyonalist alanda aşağıda önüne koyduğu görevler bugün de aynı gerçekliğini korumaktadır:

1- TKP/ML'nin enternasyonalist alanda misyonunu oynayabilmesinin biricik yolu, MLM bilimini dünya ölçeğinde hakim kılma mücadelesini aktif bir biçimde vermesine, dağınık durumda olan dünya Maoist güçlerinin birlikteliğinin oluşumuna ciddi katkı sunmasına ve etkin sorumluluklar üstlenerek dünya gericiliğine daha büyük darbeler vurmasına bağlıdır.

2- TKP/ML'nin öncelikli görevi, dünya Maoist güçleriyle güçlü ve güvenilir bağlar kurması, aralarındaki birlikteliğin daha nitelikli ve örgütlü hale gelmesinin sağlanması iken ikinci görevi ise, dünya anti-empyalist güçleriyle yaygın ve güçlü ilişkiler kurması ve ortak noktalardan hareketle somut gündemler üzerinden yakalanacak birlikteliği daha ürün verir hale getirmesidir.

3- Balkanlar'da ve Kafkaslar'da tutarlı anti-empyalist güçbirliklerinin oluşumuna ciddi katkıda bulunmak, burada yakalanan birliktelikleri bölgesel sorunların ve diğer ortak konuların gündeme alınıp tartışılacağı Balkan ve Kafkas konferanslarıyla taçlandırmak ve bu konferansların belli periyodik aralıklarla organize edilmesi.

4- Latin Amerika, Asya ve Afrika kıtalarında özellikle silahlı mücadele yürüten devrimci ve komünist partilerle yaygın ve güçlü ilişkiler kurma ve savaş pratiklerinin, birikim ve tecrübelerinin ülkemiz pratiğinde değerlendirilmesi.

5- Kitlemizin yoğun ve yaygın olduğu Avrupa'nın devrimci ve komünist partileriyle birçok düzeyde ilişkiye geçme, kitle faaliyetine ve taban birlikteliğine önem vererek ortak örgütlenmeler aracılığıyla uluslararası etkinlikler düzenlenmesi.

Sonuç olarak, Parti öncelikle geçen zaman süreci içinde önüne koyduğu bu görevler doğrultusunda ne tür pratik adımlar attığını bugün sorgulamak zorundadır. Bu sorgulama, eksikliklerini giderme, yanlışlarından arınma ve tespit ettiği görevler ışığında ileriye doğru sıçrama mantığına hizmet etmelidir. Aksi yaklaşımlar yakınma ve sızlanmadan öteye gitmez. Bunun da enternasyonalist proletaryaya kazandıracağı hiçbir şey yoktur. Soruna/sorunlara bu görev ve sorumluluk bilinciyle yaklaşmak zorundayız.

Güney-Doğu Asya'dan gelen kriz dalgası ve emperyalizm güdümlü "gelişim" in iflası

ABD, İtalya, Almanya, Japonya vb. emperyalist tekeller ucuz işgücü ve hammadde cennetine yönelerek bu ülkelerde, suni bir sanayi "gelişimi" sağlarken kısa sürede büyük zenginlikler elde ettiler. Emperyalist tekeller, bu ülkelere neo-liberal politikalarını dayatırken aynı zamanda uşaklarından kendi evlerinin içini düzenlemelerini istiyorlardı. Ki, öyle de oldu, Tayland, Tayvan, Malezya, Güney Kore vs. ülkeler kendi evlerinin içlerini "temizlediler". Güney Kore, aynı Türkiye'de olduğu gibi 1980 darbesiyle devrimci halk muhalefetini ezdi.

Güneydoğu Asya coğrafyası Tayland, Singapur, Tayvan, Endonezya, Hong-Kong, Güney Kore, Uzakdoğu'da bulunan Çin ve Japonya'ya yakın olan ada ve yarım adalardan oluşan ülkeleri kapsamaktadır. Bu ülkelerin sanayisi, özellikle de son 25 yıldır suni bir gelişme formu izledi. Dıştan pompalanan bu gelişim seyri sayesinde Güney Kore dünyanın ekonomik olarak gelişmiş 12. ülke sıralamasına girmeyi başardı.

Güney Kore ekonomisi özellikle de otomotiv, televizyon, radyo, beyaz eşya, spor giyimi vs. dayanıyor. Bu sanayi dallarının sahibi şirketler, dünyanın büyük emperyalist tekkelleriyle ortaklık halindedir. Keza aynı şey diğer Güneydoğu Asya ülkeleri için de geçerlidir. 1980 yılından sonra bu ülkeler uluslararası burjuva medyalarınca "Asya Kaplanları" diye dünya kamuoyunda lanse edilmeye başlandı. Özellikle, bizim gibi yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkenin az gelişmişliğinin psikolojik sendromunu yaşayan burjuva iktisatçıları ve aydınları böyle bir tanımlamanın etkin propagandistleriydiler. Fakat, 1997 yazının ortalarında başlayan ve kamuoyunda Güneydoğu Asya krizi diye bilinen krizin başgöstermesiyle, bu iktisatçılar ve aydınlar derin bir hayal kırıklığı içerisinde, bu sefer de, septik bir bunalıma girdiler. Nede olsa "güvendikleri dağlara" kar yağmıştı! Ulusal ve uluslararası kamuoyunu bu denli meşgul eden bu kriz nedir? Nasıl başladı? Ve emperyalist-kapitalist sistemde ne gibi iktisadi sarsıntılara yol açtı? Yoksa, 1990'lı yıllardan sonra, emperyalist cephenin "YDD" (Yeni Dünya Düzeni) çerçevesindeki "sorunsuz global" sistem iflas mı ediyordu?

1997 yılının yaz ortalarında dünya borsalarındaki volatilité (yüksek para dalgalanması) boygösterirken başta Japonya olmak üzere Tayland, Güney Kore vb. ülkelerde bir çok büyük şirket iflas etme noktasına geldi ya da resmen iflas etti. Şirketler tam bir bunalım dehlizinde çırpınış yaşarken borsalarda tahvil kâğıtları, repolar önü kesilemeyen büyük düşüşler yaşıyorlardı. Nihayet bu düşüş kapitalizmde uzun yıllardan sonraki ilk büyük dramatik öyküsü olacaktır!

Emperyalizme göbeğinden bağımlı yarı-sömürge ülkelerin "kredibilitesi"ni planlayan emperyalistlerin uluslararası kurumu Moody's Yatırım Servisi Tayland'ın puanını A3'den A2'ye düşürdü. Bu kurumun bağımlı ülkelerin kredi puanını düşürmesi ya da yükseltmesi dış pazara yönelik ihracat hacminin yüksekliği ya da azlığı, Merkez Bankası'nda bulunan dolar rezervinin azlığı ya da çokluğu ve bu duruma direk bağımlı olarak dış borç ödemedeki istikrar düzeyinin devamlılık seyridir. Ki, Moody's Yatırım Servisi'nin Tayland'ın kredibilite puanını düşürmesinin nedeni de, Tayland'ın ihracatta rekabet gücünün zayıflamaya başlamasıydı. Güneydoğu Asya ülkelerinin bir karakteristik özelliği, tüm ekonomisinin dış borçlar üzerine kurulmuş olmasıdır. Aynı biçimde Tayland Merkez Bankası'nda azalan dolar rezervi (bu durum dış borçların ödenmesini ya geciktirir ya da ödeyemez duruma getirir) ihtiyacı karşılamak için dolara yüksek faiz vermeye başladı. Dolara verilen yüksek faiz beraberinde Tayland'ın ulusal para biriminde değer kaybına yol açtı. Dolar rezervi azaldığı için dış borçlarını ödeyemeyen ve ulusal para birimi değer kaybeden, tüm bunların yanı sıra üretimi neredeyse durma düzeyine gelen ve birçok büyük şirketin iflas etmesine neden olan (Tayland'da başgösteren) **bu krizin önünü kesmek için, IMF Tayland hükümetinin "yardımına" koşarak 16 milyar dolar kredi açtı.**

Tüm Güneydoğu Asya ülkelerinde olduğu gibi, Güney Kore'nin akıbeti Tayland'dan farksız bir gelişim seyri izlemedi. Her yıl ortalama yüzde 7'lik ekonomik gelişmesiyle dünyanın 12. büyük ekonomisine sahip olan Güney Kore, bu krizden en çok etkilenen ülke durumuna düştü. Güney Kore'nin para biriminin değer kaybetmesi, borsada yaşanan düşüş ve birçok büyük şirketin iflası bu krize damgasını vurdu. **Güney Kore ekonomisini karakterize eden iki önemli nokta vardır. Birincisi; Güney Kore ekonomisinin gemi aızıya almış anarşik üretimle tanımlanan dünya kapitalist piyasalarına bağılı olması, ki bu (anarşik üretim) kapitalist sistemin genel sonucudur. İkincisi; dıştan pompalama ile oluşan bu suni ekonominin yabancı bankaların ve spekülâtorlerin aktaracağı "sıcak para"ya ivedenlikle duyduğu ihtiyaç ve bağımlılık.**

Bağımlılık ilişkisinin getirmiş olduğu doğal bir karakter olarak dış borcun

ödenememesi, ülke ekonomisinde krize yol açar. Bu durum, eşyanın tabiatı gereği kapitalist üretim tarzının bir sonucudur. **Güney Kore'de büyük şirketlere akan sıcak para kaynaklarını uluslararası bankalar ve spekülörlerin kesmesiyle birlikte kriz patlak verdi.** Güney Kore Merkez Bankası dolar rezervi oranının dibe vurması, her ay ortalama 16 milyar dolar ödemesi gereken dış borcu ödeyemez bir duruma getirdi. Fakat, tüm bu olguları aktarırken bir diğer önemli olguyu gözden kaçırmamak gerekiyor. Bu olguda, **Güney Kore' de krize neden olan sıcak paranın akmamasının asıl kaynağı ise, az yukarıda ifade etmeye çalıştığımız birinci nokta, yani Güney Kore ekonomisinin, kapitalizmin genel bir sonucu olan üretimdeki gemi azıya almış anarşik yapısıyla dünya piyasalarına kopmaz bir şekilde bağlı olması.** Üretimi tamamen ihracata dayanan Güney Kore ekonomisi, plansız ve anarşik üretimi yüzünden dış pazarın daralmasıyla üretilen malların dış piyasada pazar bulmaması (talebin azalması) sonucu büyük şirketlerin elinde birikerek (stok) gün geçtikçe zarar etmelerine yol açtı. İşte, Güney Kore ekonomisinin emperyalist kurumlarca **kredibilitesinde puanını düşüren, bu babdaki güven yitimidir.**

Güneydoğu Asya krizi yalnızca sınırları içerisindeki ülkeleri kapsamadı, aynı zamanda, Japonya'yı ve hatta bu coğrafi sınırları aşarak ABD'yi dahi etkisi altına aldı. Dolayısıyla, bağımlı ülkelerle efendileri emperyalist devletler arasındaki ilişkinin diyalektik gereği olarak birindeki krizin diğerini etkilememesi beklenemez.

Güneydoğu Asya krizinin başlamasıyla birçok ABD şirketinin borsalarda hisse senetlerinin düşüşe geçtiği ve karlarının azalmaya başladığı görüldü. Güneydoğu Asya ülkelerindeki ulusal para birimlerinin değerlerinin düşmesi ve doların değerinin yükselmesi ABD'de bulunan Coca Cola, Boeing vb. tüm büyük ABD şirketlerinin karlarında gözle görülür ölçülerde azalmaya yol açtı. Bu, **büyük dev tekellerin karlarının azalmasının nedeni, ABD dolarının değerinin yükselmesinden kaynaklı olan, ihracata yönelik talebin azalmasıdır.** Doların yükselmesi görünüşte Amerikan tekellerinin yararına gibiyse de, iktisat dünyasında durum tezatlık teşkil etmektedir. Çünkü ABD emperyalizmi, ihracatını kendi para birimi olan dolar üzerinden yaptığı için, yarı-sömürge ülkelerde doların değerinin yüksek olması ve özellikle de, bu tür ülkelerin döviz rezervlerinin azaldığı kriz dönemlerinde dış piyasalarda (hammadde kaynaklarında) pazarda daralmaya yol açar. Yani; yarı-sömürge ülkelerin ithal gücünde ve isteğinde azalma baş gösterir. Dolayısıyla emperyalist devletler, para birimlerinin değerlerinin yükselmesi ya da düşmesini re'sen bir akışa (kendiliğinden bir akışa) bırakmazlar, ki bu durum, kendileri açısından -re'sen bir akışa izin verilmesi durumunda yani- krizin daha da de-

rinleşmesini beraberinde getirebilir. O halde emperyalistler, kendi şirketlerini de vuran bir krize müdahale ederek ekonomiyi düze çıkarmaya çalışırlar. Güneydoğu Asya krizinde olduğu gibi, IMF(Uluslararası Para Fonu) ve Dünya Bankası'nın "müdahale"etmelerinin altında yatan sebepte budur. Geçmişte Meksika'da olduğu gibi, şimdi de Güneydoğu Asya ülkelerine milyarlarca dolar "yardım"la krizi atlama operasyonu başlatıldı. Ve bugüne değin verilmiş bir fahişte rekor para bu ülkelere özellikle Güney Kore'ye (57 milyar dolar) aktarıldı. Zaten emperyalizm karşısında hiç bir bağımsızlığı olmayan Güneydoğu Asya ülkeleri, bu krizle tamamen emperyalizme biat ettiler. Her ay kısa vadeli dış borçlarını (Güney Kore'nin her ay 16 milyar dolar dış borç ödemesi gerekiyor) ödemek zorunda olan Güney Kore'nin borçlarını borçla ödemekten başkade hiç bir "çaresi"yoktur.

Ağırlığını ABD ve Almanya emperyalizminin sermayesinin oluşturduğu IMF sermayesi, mali sermaye ihracıyla ülkeleri borçlandırırken, yarı-sömürge ülkelerin uşak hükümetlerini kendi isteğine boyun eğdirerek, kayıtsız-şartsız kendi ekonomik programının uygulanmasını ister. Ki bugün, IMF'nin Güneydoğu Asya ülkelerinden istediği bir takım ("yardım" karşılığında) şartlar var. Bu şartlar, IMF Başkan Yardımcısı Fischer'in ABD'de bir televizyon kanalında yapmış olduğu konuşmada şu sözlerle net olarak ifade edilmiştir. "Kore'nin reform programını sürdürmeleri şartıyla, ki buna hiç şüphem yok, dış borç durumu idare edilebilir". Peki nedir IMF'nin Güney Kore'den emrettiği "reform programı"? Güney Kore'de büyük şirketlerin hisselerinin yarısına ortak olan Amerikan tekellerinin şirket hisselerinin büyük çoğunluğuna sahip olması, kamu ve özel şirketlerde çalışan işçilerin önemli bir kısmının işlerine son verilmesi gibi, "yapısal reformlara" gidilmesini öngörüyor. İşte Güney Kore'yi bir Amerikan kolonisi haline getiren reçetenin özü bundan ibarettir. Emperyalizm çürümedir, krizdir, bunalımdır. Ve bunun karşısında milyonlarca yönetilen kitlenin açlığa, sefalete itilmesidir. Emperyalizm, her çürüten hücrelerini "kurtarmak"ve her içine düştüğü bunalım ve krizi atlatacak için, her seferinde "yeni" modeller geliştirir. **Emperyalizm kronolojisine kabaca baktığımızda bunu görebiliriz.**

1900'lü yıllarda genç emperyalist Almanya, dünyadaki hammadde kaynaklarının paylaşılmasında emperyalist arenaya geç girdiği için, ucuz hammadde kaynaklarına el atma "ihtiyacı"duyması dünya pazarlarının yeniden paylaşımını gündeme getirmiştir. Dünya pazarlarının yeniden paylaşımı uğruna 1914 yılında milyonlarca insanın ölümüne neden olan Birinci Dünya Savaşı patlak verdi. 1. Dünya Savaşı'nın bitmesi hammadde kaynaklarının emperyalist haydutlarca yeniden paylaşılmasıyla sonuçlandı. Bu büyük paylaşım savaşı; Büyük Ekim Devrimi'ni doğurdu. Büyük Ekim Devrimi, tarihte

yeni bir çığır açılmasının da habercisiydi. Ardından 1929'lara gelindiğinde emperyalist cephede yeni büyük bir bunalım başgösterdi. Emperyalistler bu bunalımın önüne geçmenin yolunu Keynesci ekonomik politikada ifadesini bulan tekelci devlet kapitalizmiyle, devletin düzenleyici rolü daha fazla ön plana çıkarmada buldu. Bu büyük bunalım, 2. Büyük Paylaşım Savaşı'nı beraberinde getirdi. İkinci Dünya Savaşı, dünyadaki toprakların bakireliğini bozmadığı tek bir yer bırakmamıştır. Bu savaşta, coğrafi konumu itibariyle savaşın odaklandığı Avrupa kıtasına uzak olmasından dolayı ABD emperyalizmi ekonomisini en az zararla çıkan ülke durumunda olduğu için, aynı zamanda diğer emperyalist devletlerin (Almanya, Fransa, Japonya, İtalya, İngiltere vb.) ekonomisi en çok zarar gören ve ellerindeki bir takım hammadde kaynaklarını kaybetmesi itibariyle de, ABD emperyalizmi savaştan karla çıktı denebilir. Ve bu avantajın verdiği konumlanmayla ABD emperyalizmi dünya jandarmalığına soyundu. İkinci Dünya Savaşı akabinde dünya halklarının sosyalizme duyduğu özlem artarken, "komünizm hayaleti" yalnızca yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde dolaşmıyordu artık, Avrupa devletleri de bu hayaletin korkusuyla yatıp kalkıyorlardı. İngiltere ekonomisi harap, Almanya ve Fransa'nın da durumu, ha keza aynı. Fransa üşüyor, Fransa aç, Fransa'da kömür yok, Fransa'nın buğday ambarları bomboş ve milyonlarca emekçi kitlesi, İkinci Dünya Savaşı'ndan Almanya emperyalizmini dize getirmesiyle bilinen, Sovyet'lerin prestijinin artmasıyla, sosyalizm istemleriyle haykırıyorlardı. Dolayısıyla, emperyalist-kapitalist cephe için tehlike çanları çalmaya başlamıştı. Avrupa'nın herhangi bir ülkesinde gerçekleşecek olası bir sosyalist devrim, dünyanın öbür ucundaki ABD emperyalizminin de sonunu hazırlayabilirdi.

Bu anlamda, Avrupalı kapitalist-emperyalist ülkelerinin ekonomisinin yeniden ayağa dikilmesi ABD emperyalizminin önüne ivedilikle koyduğu bir görev niteliğindedir. Bu çerçevede ABD öncülüğünde Dünya Bankası kuruldu. İkinci Dünya Savaşı'nın sonucunda emperyalist kapitalist cephede patlak veren ekonomik sorunları çözmek ve özellikle, Avrupa'da yoksullaşan proletarya kitlesinin sosyalizm istemiyle yürüttüğü mücadeleyi maniple etmek için İmar ve Kalkınma Bankası kuruldu. Temmuz ayında Birleşmiş Milletlerin düzenlediği ve 44 ülkenin katıldığı Bertton Wolds Konferansı'nda alınan kararlarla kuruluşu yönünde etüt çalışmalar yapılan Dünya Bankası Marchall Planı çerçevesinde, özellikle de Avrupa ve Japonya'da etkinliğini artırarak bu ülkelerin ekonomisini göreceli de olsa düze çıkarmayı başardı. Anlaşılacağı üzere, ABD emperyalizminin bu hamlesinin, tüm gerçekliğiyle, diğer kapitalist dünyaya olan aşkından değil, kendini kurtarmaktan başka hiç bir işlevi yoktu. 1974'lere geldiğimizde, dünyada "petrol krizi" diye bilinen

bunalım patlak verdi. Bu bunalımın da esas kaynağı elbette ki petrol fiyatlarındaki yükselmeler değildi. Petrol fiyatları yalnızca krizin derinleşmesini sağladı. Kapitalist üretim tarzının bir sonucu olan plansız ve anarşik üretim, tüm bunalımların olduğu gibi bu bunalımların da ana kaynağıydı. Çünkü, tekelci kapitalizmin yasasında herşey, tekelci kapitalistlerin **azami kar** uğruna dünyanın yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin talan edilmesine tabidir. Emperyalistler bu bunalımı atlatmak ve olası yeni bunalımların “önüne geçmek” için, 1929’lardan sonra devlet kapitalizmine ağırlık verilmesiyle devletin ruhsal (düzenleyici) yönünü ön plana çıkaran Keynesci ekonomik politikalara son vererek 1970’lere damgasını vuran Friedman adlı bir burjuva ekonomistinin iktisadi görüşlerinin baz alınmasıyla neo-liberal iktisadi yönelimle bil-lurlaşan “monetarist” (parasalcı) politikalar bir model olarak seçilerek yaşama geçirilmeye çalışıldı. 1974 krizinin patlak vermesinden sonra emperyalistler ilkin kendi evlerinin içini yeniden düzenleyerek daha sonra ise, özellikle de Dünya Bankası, IMF, Dünya Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), Dünya Ticaret Örgütü (OMC) gibi mukabil blokların iş bölümünde ifadesini bulan bu finans kurumları aracılığıyla dış pazarların “düzenlenmesi” planları dünyanın farklı ülkelerinde (yarı-sömürge) aplikasyona (uygulama) sokuldu. Uygulamaya sokulan bu modelin diğer adı da “İhracata Dayalı Sanayileşme Modeli”dir. İşte, Güneydoğu Asya ülkelerini ya da medyaca popüler olarak kamuoyunun belleklerine sokulan bilindik adıyla “Asya Kaplanları”nın özellikle, Güney Kore’nin bugünkü krize varan “maküs” tarihinde bu modelin önemli bir rolü vardır. Emperyalistler bu modelle, kendileri açısından oldukça pahalıya mal olan sanayilerini, ucuz hammadde kaynaklarının olduğu (çünkü, yarı-sömürge ülkelerde elde edilen hammaddelerin çıkarılıp metropol devletlere taşınması işlemi tekeller için oldukça pahalıya mal oluyordu) yarı-sömürge ülkelere yönelerek ve tekeller maliyeti yüksek olan sanayilerin neo-liberal politikalarının gereği olarak yarı-sömürgelerdeki komprador uşak burjuvazi ve hükümetlerini satın alarak büyük işletmelerini bu ülkelere taşımışlar ve bu işletmeleri komprador burjuvaziyle ortaklaşa (esas) olarak dış pazara yönelik üretime geçmişlerdir. **İşte bu, neo-liberal politikaların bir gereği olarak dıştan pompalanan ve kendi öz dinamikleriyle-bağımsız olarak-gelişmeyen sanayi modelidir.**

Dolayısıyla, ABD, İtalya, Almanya, Japonya vb. emperyalist tekeller ucuz işgücü ve hammadde cennetine yönelerek bu ülkelerde, suni bir sanayi “gelişimi” sağlarken kısa sürede büyük zenginlikler elde ettiler. Emperyalist tekeller, bu ülkelere neo-liberal politikalarını dayatırken aynı zamanda uşaklarından kendi evlerinin içini düzenlemelerini istiyorlardı. Ki, öyle de oldu, Tayland, Tayvan, Malezya, Güney Kore vs. ülkeler kendi evlerinin içlerini

“temizlediler”. Güney Kore, aynı Türkiye’de olduğu gibi 1980 darbesiyle devrimci halk muhalefetini ezdi. 1980 Güney Kore cuntacıları binlerce Koreli devrimciyi ve sendika liderini katletti, yığınları örgütsüzlüğe itti, sendikal örgütlenmeleri dağıttı. İhracata dayalı sanayileşme uğruna ormanlar yakıldı, doğal denge bozuldu, emekçi yığınlar daha bir katmerli zulmün sindirme aygıtından geçirildi ve yoksulluğa itildi. Dolayısıyla, bir Güneydoğu Asya “mucizesi” yaratıldı. Bugün dünyanın en büyük şirketleri IBM, Billy Gates’in Microsoft’u, İtalya’nın FILA spor giyim üretim tesisleri, otomotiv ve beyaz eşya sanayii bu ülkede bulunuyor. Bu büyük şirketler yaşanan krizin birincil dereceden muhatabı durumundadırlar. Gemi aziya almış anarşik ve plansız üretim, üretilen ürünlerin stoklanması ve dış pazarda rağbet bulmamasıyla, yani krizle sonuçlanırken başta IMF olmak üzere emperyalist kurumlar Güneydoğu Asya ülkelerindeki şirketleri kurtarma, daha tam ifadeye kendi modellerini kurtarma operasyonuna başladılar. Güneydoğu Asya ülkelerinin krizi atlattık için daha bir yılana (IMF) sarılmaları bu krizi atlattıklarını sağlayacak mıdır? Kısa vadede olmasa da uzun vadede göreceli olarak da olsa atlatılabilirler. Geçici diyoruz çünkü; kriz emperyalist-kapitalist dünyanın bünyesinde mevcuttur. Periyodik krizler emperyalist haydutların kronikleşmiş başağrılarıdır. Güney Kore’nin 171 milyar dolar dış borcu emperyalizme göbekten bağımlılığın tanımıdır. Böyle bir bağımlılık müptelalığında ve İhracata Dayalı Sanayileşme Modelinde direksiyon tamamen emperyalistlerin elindedir. Bu tür ülkelerin büyüme hızını dahi emperyalistler ayarlıyorlar. Bu durum, yarı-sömürgecilik ilişkisinin bir sonucudur. IMF, Güney Kore’nin yüzde 6 ya da 7 civarında beklenen büyüme hızına müdahale ederek, büyüme hızını yüzde 3’e çekmesini emretmiştir. Çürüyen bir sistemi, batmakta olan şirketleri ve ülkenin dış borcunu IMF ve Dünya Bankası’ndan borçlanmalar sağlayarak “anti-sepsik” bir işlev görmesi açısından (yani faizli borçla) hastanın çürüyen hücrelerin canlandırmak mümkün müdür ki? Spekülatörlerin ve bankaların sağladığı “sıcak para”yla iliklerine kadar çürümüş olan bu sisteme öldürücü virüs taşıyan mikroplar enjekte etmekten farksızdır. Çünkü, uluslararası spekülatörlerin ve bankaların sağladığı “sıcak para” yalnızca bir dönem kapitalistlere nefes borusu olabilir, o da, emekçi yığınların daha çok yoksullaşması, yedek işçi ordusunun büyütülmesi, çiftçilerden ve diğer emekçi yığınlardan alınan verginin yükseltilmesiyle (bunlar IMF’nin Güney Kore ve diğer Güney-doğu Asya ülkelerine “reform paketi” diye sunduğu zehirli reçetenin kendisidir). Çelişkinin bir yanında, kapitalizmin mezar kazıcılarının yani proletarya kitlesinin ayağa dikilişi görülür. Bu mezar kazıcı ki, çürüyene asıl ve son darbeyi vuracak olar bu dünyanın gerçek sahipleridirler.

Emperyalizmin maşası Türkiye'nin kaderi Güney-Doğu Asya ülkelerinden farklı olacak mıdır?

ABD emperyalizminin Ortadoğu'da jandarmalığını yapan Türkiye'nin bu gün için Güneydoğu Asya ülkeleri gibi büyük bir ekonomik kriz yaşamasa da yakın bir gelecekte bu kaçınılmaz olacaktır. Her şeyden önce Türkiye'nin ekonomik rotası İhracata Dayalı Kalkınma Modelinden farklı bir seyir izlenmedi. 12 Eylül 1980 AFC'sinin demir paletleri devrimci halk muhalefetini ezdi. Binlerce devrimciyi katletti, işçi örgütlenmelerini dağıttı. Kısacası sinmiş ve suskun bir yığınlar kitlesi yarattı. Tıpkı Güney Kore'de olduğu gibi. Daha sonra 24 Ocak kararları yaşama geçirilmeye çalışıldı. 24 Ocak ile yaşama geçirilmeye çalışılan neo-liberal politikalar şunların yapılmasını emre diyordu: "İç pazarı yabancı mallara karşı korumaktan vazgeçin, yabancı mallarla rekabet edemeyeceğiniz bir sanayiniz varsa bırakın çöksün. Siz 'global' pazara yönelik olarak sadece dış pazarda rekabet gücüne sahip olduğunuz malları üretmekle yetinin".

Neydi Türkiye'nin dış pazarda rekabet gücüne sahip olduğu sanayi? **Emperyalistlerin çok önceden maliyeti oldukça yüksek olan tekstil sanayi (maliyeti yüksek olduğu için daha sonra bu sanayi yarı-sömürge ülkelere bıraktılar) sine sahip olması ve tarım ürünleri ihracı ve başkada hiçbir şey...**

Güney Kore'ye biçtiği rol ise, beyaz eşya, otomotiv, televizyon, radyo, çelik sanayii vs. Bu karşılaştırmamızdan da anlaşılacağı gibi, emperyalizmin Türkiye'ye ekonomik olarak biçtiği rol Güney Kore'den çok geridir.

Özal hükümeti dönemi IMF ve emperyalistlerin politikalarını büyük bir sadakatle yaşama geçirdi. Özal öncelikle KİT'lerin (Kamu İktisadi Teşkilatı) özelleştirilmesi politikasını kamuoyunda ısıttı. KİT'ler yabancı sermayeye peşkeş çekilecekti. Böylelikle hem neo-liberal politikalar yaşama geçirilmiş olacaktı hem de bu politikaya göre şekilenen "devletin küçültülmesi" sağlanacaktı. Devlet birçok şeyden elini çekecek ve arenayı "serbest teşebbüslerle" bırakacaktı. Devlet yalnızca ülkenin iç ve dış güvenliğini koruyacak, eğitim ve sosyal güvenlik işleriyle uğraşacaktı. Fakat, Türkiye'de, KİT'lerden semiren güçlü burjuvalar olduğu için bu "engeli" aşmak da süreç meselesiydi. 1990'lardan sonra Türkiye'ye kısmi oranda da olsa İtalyan FIAT, Japon TOYOTA, Güney Kore KIA otomotiv sanayi girdi. Marllbora fabrikası (tıpkı otomotiv sanayindeki ortaklıklar gibi) Türk komprador burjuvazi ortaklığıyla açıldı. Çünkü; Türkiye, dünyanın en büyük ucuz iş gücü ve ucuz hammaddeye sahip olan ülkelerden bir konumunda; bu durum emperyalist

tekellerin iştahını kabartırken aynı zamanda Türkiye'nin jeopolitik konumu gereği dağılan SSCB tapraklarında bulunan Kafkasya pazarına açılan kapı işlevi görebilir. Emperyalistler bu pazara ulaşmak için Türkiye'yi bir basamak olarak kullanıyorlar. Dolayısıyla, üstteki tüm bu gerekçeler toplamı ve silesiyle emperyalist tekellerin Türkiye'ye yatırım yapmaları kaçınılmazdır.

Fakat Türk devleti özellikle de Kürt Ulusal Mücadelesi'ni (KUM) bastırarak için savaş sanayine yöneldi, emperyalistlerden milyarlarca dolarlık savaş araç-gereçleri aldı. Türkiye Kürdistanı'nda süren savaş Türkiye ekonomisini dar boğaza sürükleyen ve onun tüm nefes borularını tıkayan bir işlev görmektedir. Sabancı'da dahil bir çok komprador burjuva Türkiye Kürdistanı'ndaki acentalarını kapatmış durumda. Türkiye'nin de 100 milyar doları aşan dış borcu var. Yakın bir gelecekte bu dış borçlar, tıpkı Güney Kore'de olduğu gibi, başına bela olacak gibi görünüyor. Bu nedenle Türkiye son aylarda IMF'den dolar dilencililiğine çıkmış durumda ve IMF'nin tüm politikalarına itirazsız boyun eğmek zorundadır. Başkada bir "alternatifi yok" zaten. Türkiye'nin IMF ile görüşmeleri sonucunda IMF heyeti Türkiye'den tıpkı Güney Kore'de olduğu gibi, bir dizi "yapısal reformlar" istedi. IMF Başkanı Michel Candessus, Türk hükümetiyle görüşmesinde "Türk hükümetine... bir dizi, opsiyon sunulacak" derken aslında o tek bir opsiyon (seçme hekkı) sunuyordu. O da, stand-by anlaşması. Yani IMF kendi sunduğu reçetenin itirazsız uygulanmasını istiyor. Türkiye'nin IMF'nin sunmuş olduğu reçeteyi kabul etmekten başka da hiç bir şansı yok zaten, çünkü dış borçların ödemesi için IMF'nin sunacağı paraya ihtiyacı var Türk devletinin. Diğer yandan da Türkiye'de enflasyonun yüksek olması Türk Lirası'nın değerinin olmaması ve ABD dolarının habire yükselişte olması Türkiye'nin dış alım (en önemlisede silah alımı) gücünü düşürüyor. Dolayısıyla, Türkiye'nin emperyalizmin dayattığı tüm politikaları kabul etmekten başka da hiç bir şansı yok.

IMF'nin dayattığı politikalar:

- KİT'lerin özelleştirilmesi için bir an önce gerekli yapısal düzenlemelere gidilmesi.

Bu durum, KİT'lerin yabancı sermayeye ve komprodor burjuvaziye peşkeş çekilmesinin yani yüzbinlerce işçinin işsizler ordusuna katılmasını getirecektir...

IMF'nin isteği doğrultusunda Dünya Bankası heyetine kasım ayında hazırlattığı "Tarımsal Destekleme Politikaları Reform Taslağı"nda söz konusu olan önerilerin yerine getirilmesi. Bu "öneriler" :

Çiftçiye tarım sübvansiyonu yerine kredi verilmesi, çiftçiye destek niteliğindeki ucuz kredi yerine kredi faiz oranlarının piyasa koşullarına bağlan-

ması ve faiz dalgalanmalarının kredi faiz oranlarına yansıtılması.

Dolayısıyla da bu durum, zaten kıt-kanaat geçinen çiftçinin iflasını getirecektir. Kıt-kanaat geçinen çiftçilerin piyasalardaki özel teşebbüse ait bankaların faiz oranlarıyla eşit olan Ziraat Bankası'ndan faiz almaları beklenebilir. Ek olarak, piyasalardaki faiz dalgalanmalarına (yani faizlerin yükseltilmesine) paralel olarak Ziraat Bankası'nda faiz oranını yükseltecektir. IMF, Türk büyük toprak ağaları ve komprador burjuvazisi de şu gerçeği iyi biliyorlar ki, çiftçiler bu durumda bankalardan para çekemezler ve onlar da yedek işçiler ordusuna katılırlar. Buradaki amaç Ziraat Bankası'ndaki parayı düşük faizlerle çiftçilere aktarmak yerine, bankanın kontrolünde olmasının sağlanması, dışarıdan yapılacak tarım alımının olabildiğine önünü açmaktır. Sonuçta Türk devletinin ve IMF'nin halka dayattığı daha çok yoksulluk, işsizlik ve bir avuç para babasının halkın sefaleti üzerinden saltanatının devamını sağlamaktır. Tüm bunlar şu gerçeği ortaya koyuyor ki, Türkiye'de ileride patlayabilecek bir ekonomik kriz, hiç şüphe yok ki, Güney Kore'den daha küçük olmayacak ve hatta Güney Kore'yi de sölleyebilecek bir kriz tufanına yakalanabilir. Çünkü; Türkiye'de halihazırda süren iç savaş, sistemdeki krizi derinleştirirken sistemin içerisinde bulunmuş olduğu konjonktür daha büyük krizlerin gelebileceğine de işaret ediyor. Bu durumda milyonlarca işsizler ordusu, proleter, yoksul köylülük suskunluğunu bozacak ve sistemin mezarını kazmak için tüfekleri ellerine alacaktır. Dolayısıyla, görülüyorki, sistemin kendisini korumak ve kurtarmak için yaptığı her türlü hamle aslında milyonları objektif olarak devrime hazırlamaktan başka bir işlev görmüyor. Tıpkı Güney Kore'de olduğu gibi. Tüm bu gelişmeler emperyalizm güdümlü "gelişim" olamayacağını çünkü; kendi ayakları üzerinde ve kendi yağıyla kavrularak öz dinamiksel gelişimin dışında bir başka gelişimin beklenmesi ancak hayal olur. Çünkü çelişmenin diyalektik yasası, böyle bir gelişime onay vermiyor. Onay verdiği tek "gelişme" ise, ülkeyi komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarının sömürü ve zulüm aygıtı altında emekçi halklarımızı yoksullaştırması ve ezmesidir (cümlelerin bilinen klasik tanımıyla; emekçi yığınlar faşist diktatöryal yönelim).

Emperyalizm ve proleter devrimler çağında, proletaryanın önderliğinde gerçekleştirilecek devrimler gerçek anlamda bir gelişimin önünü açacaktır.

Emperyalizm, Balkanlar ve Kosova sorunu

Bugün gündemde olan Kosova sorununa bakıldığında, asıl olanın emperyalist devletlerin dünyayı paylaşmaktaki çabalarının bir sonucu olduğu görülebilir açıklıktadır. Kosova, dünyayı paylaşma planı içerisinde yer alan birkaç bölgeden (Ortadoğu, Kafkasya, Orta Asya vs.) biri olan Balkanlar planının bir parçası olarak algılanmalıdır.

“Ah uygarlık! Osmanlıları, çocuklarının gözleri önünde babalarının derilerini yüzmekten ciddi ciddi alıkoyarsa, çıkarları büyük ölçüde bozulacak olan Avrupa! Avrupa uygarlığının bu çok önemli ve herşeyin üstündeki çıkarları! Elbette, ticaret, gemicilik (denizcilik), pazarlar, fabrikalar, Avrupa'nın gözünde daha değerli ne olabilir ki? Bunlar dokunulmasına müsaade edilmeyen çıkarlardır; hani düşüncede bile onlara dokunamazsınız, nerede kaldı parmağınızı uzatmanız! Ama gene de lanet olsun, Avrupa uygarlığının bu çıkarlarına! Evet uygarlığın bu çıkarlarına lanet olsun ve eğer kendi varlığını sürdürmesi için insanların derisinin yüzülmesi gerekiyorsa o uygarlığa da lanet olsun.” (1)

Dostoyevski'nin 1876 yılında yazdığı bu satırlar, Balkan halkları üzerinde 500 yıl süren Osmanlı egemenliğinin vahşetini gözler önüne sererken, kendi tarihsel şekillenmelerinin de bu yöntemlerle dolu bir vahşetin aynısı olduğu için Avrupa, Balkanlardaki Osmanlıların vahşi yöntemlerini soğukkanlılıkla seyretmekten geri durmamışlardır. Ta ki işin içine sermayenin ilhakçı karakteri girene dek.

Bugün Yugoslavya'da çıkan çatışmaları ve yüzyıllardır yanyana yaşayan Balkan halklarının sürekli birbirlerine kırdırılması politikalarını anlayabilmek için olgunun altında yatan gerçekleri ve sebepleri bilmek gerek. Bundan dolayı Balkanlar'ın bugüne gelirken geçirmiş olduğu tarihi süreçleri ve coğrafi konumunu gözden geçirmeliyiz.

“Balkanlar, Avrupa'nın güneyindeki üç büyük yarım-

danın en doğuda yer alanı ve bu yarımada bulunan ülkeler. 19. yüzyıl başlarından beri kullanılan 'Balkan' adı 'sık ormanlarla kaplı sıradağ' anlamına gelir. Avrupa ana karasından belirgin yüzey şekilleriyle ayrılmadığından, Kuzey sınırını kesin olarak tanımlamak güçtür. Bir zamanlar Osmanlı devletiyle Hıristiyanlık dünyasını birbirinden ayıran Tuna ve onun kolu Sava, fiziksel bir sınır olarak kabul edilebilir. Ama Yugoslavya'nın toprakları 1918'den sonra Tuna'nın ötesine doğru genişlediğinden bu çizgi siyasal ve demografik sınırlarla bağdaşmamaktadır. Bu nedenle yarımadanın sınırları ikili bir tanımla belirlenir. Fiziksel coğrafya açısından Balkanlar'ın sınırları Kuzey'de Tuna'nın aşağı kesimleri ve Sava ırmağı, Doğu'da Karadeniz, Güneydoğu'da Ege Denizi, Güneyde Akdeniz, Güneybatı'da İyon Denizi ve Batı'da Adriyatikle çizilir. Bu sınırlar içindeki yüzölçümü yaklaşık 505.000 kilometrekaredir. Siyasal coğrafya açısından bakıldığında Balkanlar, Arnavutluk, Bulgaristan, Yunanistan, Türkiye'nin Avrupa'daki toprakları, Slovenya, Hırvatistan, Bosna-Hersek, Makedonya ve Yugoslavya ile Romanya'nın tümünü içine alır. Bu durumda yarımadanın yüzölçümü 788.682 kilometre karedir, 1991'de tahmini nüfus 76.000.000'dur." (2)

Avrupa ve Balkanlar'da feodalizmin yaşandığı tarihi süreçte, Osmanlı 1354'te Gelibolu'ya geçerek Avrupa içlerine kadar ilerledi. Osmanlı'nın amacı Balkanları ve Avrupa devletlerini müslümanlaştırmaktı. 1453 yılında İstanbul'un alınışı ile Balkanlar 500 yıl süren Osmanlı egemenliği altında kaldılar.

16. yüzyıldan başlayarak Avrupa'da birdizi burjuva devrimleri süreci yaşandı. Dolayısıyla Avrupa'yla kesin sınırlar ile ayrılmayan Balkan ülkeleri de bu devrimlerden etkilendi. 1878 tarihinde Osmanlılarla Rusya arasında yapılan savaşta Osmanlıların yenilgiyi kabul etmesi, Balkan ülkelerini daha da cesaretlendirdi bağımsızlık mücadelesinde. Balkanlarda ulusal bilinçlenmenin gelişip serpilmesine neden olan elbette ki ne Avrupa devrimleri, ne de Osmanlı'nın vahşi egemenliği. Avrupa devrimlerinin (burjuva) etkisini gözden kaçırmadan, **esas nedenin Balkan ülkelerinde gelişen üretim tarzının, Osmanlı'nın feodal iktisadi yapısı ile, ilhakçı politikasıyla uyumsuzluk göstermesi olduğunu belirlemeli, vurgulamalıyız.** 1903 yılında Balkanlar'da geniş çapta ortaya çıkan ayaklanmalar Abdülhamit iktidarı tarafından vahşetle bastırılmasına rağmen, bu ayaklanmalar Osmanlılar'ın Balkanlar'da artık söz sahibi olamayacağını da sinyallerini veriyordu. Bu durumun farkına varan Avrupa devletleri ve Rusya, Balkanlar üzerinden geçerek Ege Denizi'ne, Adriyatik'e uzanan demiryolu projelerini hayata geçirmek için 1908 yılında başlattıkları diplomatik ilişkilerle

Avusturya, Novi Pazar (Yeni Pazar) Demiryolu Projesiyle Ege'ye, Rusya, Tuna-Adriyatik Demiryolu Projesi ile Adriyatik'e, İtalya, Avlonya-Manastır (Vlore-Btola) Demiryolu Projesiyle Amavutluk'un Güneyine ulaşmak isterken, Yunanistan ile Bulgaristan'da Orta Makedonya'yı ele geçirmeye çalışıyorlardı.

20. yüzyıl başlarında kapitalist-emperyalist devletlerin yayılmacı emelleri uluslararası alanda her geçen gün daha da karşı karşıya gelirken, yine Balkanlar'da yer alan devletler bağımsızlığını henüz kazanamamış, Osmanlılar'ın etkisi altından kurtarılan bölgelerde ise egemen olan burjuva hükümetler kurtuluş mücadelesini kendi çıkar politikalarına dönüştürmekle birlikte, Balkanlar'da gücünü kaybetmek istemeyen emperyalistlerle işbirliği içindeydiler. Emperyalistler bölgede bulunan işbirlikçileri aracılığıyla Balkanlar'da gelişen bağımsızlık hareketlerini bölerek yönettiler. Bunun sonucu Balkanlar barut fıçısı haline geldi. Adına "Balkanlılaştırma" politikası denen ve Balkan halklarının tamamen istekleri dışında gerçekleştirilen politikanın gözle görülür sonucuydu.

Sırbistan, Bulgaristan, Yunanistan ve Karadağ, Osmanlılar'ın giderek gücünü yitirmesi karşısında bir ittifak kurarak tarihte Birinci Balkan Savaşı diye geçen ve 1912 yılında yapılan savaşı başlattılar. Bu savaşla birlikte bağımsızlıklarını aldılar. Yine 1913 yılında bu ittifak ülkeleri arasında yer alan Bulgaristan'ın, Sırbistan ve Yunanistan'a sınırlarını genişletmek için saldırmasıyla İkinci Balkan Savaşı başladı. Bu savaş 10 Ağustos 1913'te Bükreş'te yapılan anlaşmayla Bulgaristan'ın aleyhine sonuçlandı. Osmanlı devletiyle yapılan ve bölgedeki savaşlar sonucu yapılan en son anlaşma olan 29 Eylül 1913 İstanbul Anlaşması'yla Balkanlar Osmanlı egemenliğinden kurtulmuş oldu.

1914 yılına gelindiğinde Avrupalı emperyalistler ve Rus Çarlığı'nın yayılmacı nitelik ve atılımları daha da belirgin bir hale gelmişti. Avrupalı kapitalistlerin elinde biriken meta için yeni pazar alanları gerekiyordu. Ve bu pazar -daha doğrusu sömürge- arayışı bunları uluslararası arenada karşı karşıya getiriyordu. Birinci paylaşım savaşı sirenleri çalınıyordu. Bunun hangi pazarların hangi emperyalist devletler arasında paylaşılması isteğinden dolayı çıktığını belirtirsek, hiç de savaşın esas failleri olan emperyalistlerin ve onların çanak yalayıcısı olan burjuva tarihçilerinin beyinlere kazımaya çalıştığı gibi, "Prens Ferdinanda'nın Saraybosna'da Sırp lar tarafından suikaste uğraması" masalı olmadığını göreceğiz.

"Almanya, emperyalist savaşa hazırlanırken, İngiltere ve Fransa'dan sömürge alma, Rusya'dan Ukrayna'yı, Polonya'yı, Baltık Bölgelerini kopar-

mayı hesap ediyordu. Bağdat demiryolunu döşeyen Almanya, İngiltere'nin yakın-doğudaki egemenliğini tehdit ediyordu. Almanya'nın deniz silahlarını artırışı da İngiltere'yi korkutuyordu.

Çarlık Rusya'sı, Türkiye'nin paylaşılması için çalışıyor, İstanbul'u ve Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan boğazları ele geçirmek istiyordu. Avusturya-Macaristan'ın bir parçası olan Galiçya'nın ele geçirilmesi de Çarlık Hükümeti'nin planları içindeydi.

İngiltere, tehlikeli rakibi Almanya'yı savaşla yoketmek istiyordu; çünkü, savaştan önceki yıllarda Alman malları bütün dünya pazarlarında İngiliz mallarının gitgide daha fazla yerini almaya başlamıştı. Bundan başka İngiltere Türkiye'nin elinden Mezopotamya'yı, Filistin'i almak ve Mısır'da sağlam bir şekilde yerleşmek istiyordu.

Fransız kapitalistleri, zengin kömür ve demir yatakları olan Saar Havzası ile 1871 Savaşı'nda Almanya'nın Fransa'dan çekip aldığı Alsas-Loren'i Almanya'nın elinden koparmak istiyordu.

Ve iki grup (İtilaf ve ittifak-bn.) kapitalist devlet arasındaki bu büyük çelişmeler emperyalist savaşa yolaçtı.

Dünyanın yeniden paylaşılması için patlak veren bu yağma savaşı bütün emperyalist ülkelerin çıkarlarını ilgilendiriyordu. Bu yüzden Japonya, ABD ve öteki daha birçok devlette sonradan bu savaşa sürüklendiler." (3)

Tekrar etmek gerekir ki, 1. Paylaşım Savaşı, kapitalist sermayenin emperyalist muhtevaya evrilmesinin uluslararası alanda ilk "düzenleme" hareketlerinden başka bir şey değildir. 1. Paylaşım Savaşı sırasında Balkan ülkeleri arasındaki çelişkiler de yer yer savaşa dönüşerek devam etti.

İtilaf devletleri, karşılarında yenilen ittifak devletleriyle, Balkan devletlerinin, birbirleriyle yaptıkları Avusturya St. Germain Antlaşması ile başlayıp (10 Eylül 1919) Osmanlılar'ın imzaladığı Sevr Anlaşması ile (10 Ağustos 1920) biten bir dizi antlaşmadan sonra Balkan ülkelerinin birbirleri arasında yaşanan toprak anlaşmazlıkları da büyük oranda çözüldü. Bu arada 1918 yılında Slovenler ile Hırvatlar Zagreb'te bir ulusal konsey toplayarak Güney Slavlar'ın oturduğu Eski Avusturya (Habsburg) topraklarını kapsayan "Yugoslavya'yı" ilan ettiler. Daha sonra Karadağ da bu birliğe katıldı.

1. Paylaşım Savaşı'ndan yenik çıkan Almanya sömürgelerini kaybederek hammadde sıkıntısına girmiş bu sıkıntı askerileştirilmiş bir ekonomiyle kronik bir hal almış. Almanya için bu sıkıntıyı aşmanın tek yolu ülkede sömürüyü azgınlaştırmak ve yeni pazarlara sahip olmakti. Bunun yolu ise faşizmden geçiyordu. Naziler böyle bir sürecin ürünü olarak sahneye çıktılar.

Ve Almanya işte azgın bir terör ve acımasız bir sömürüyle birlikte yeni ülkeler işgal etmeye yöneldi.

1938 yılında Avusturya Alman faşistlerince işgal edildi. 1939'da Çekoslovakya, Norveç, Danimarka, Hollanda, Lüksemburg; bir yıl sonra ise Belçika teslim oldu. 1940 yılında önce Fransa sonra Yunanistan'a saldırdı. 1941 yılında Hitlerci faşizm tüm gücüyle Sovyetler Birliği'ne saldırdı. 1. Dünya Savaşı'ndan yenik çıkan Almanya'nın bu kadar kısa sürede güçlenip tekrar saldırgan emperyalist politikalarını hayata geçirmede, Almancı tekel çevreleri ve ABD, İngiltere ve Fransa emperyalizminin desteği gözardı edilmemelidir. Asıl amaç SSCB'yi yok etmek ve Balkanlar'ı, Baltık ülkelerini ilhak edip sömürgeleştirmek olan Nazi politikaları Sosyalist Sovyetler'den aldığı ağır yenilgiden dolayı tarihin çöplüğüne gitmekten kurtulamadı.

Bu süreçle birlikte ve hemen sonrasında Balkanlar'da birçok ülke, komünist partiler önderliğinde Halk Demokrasisi'nin iktidarını ilan ettiler. Romanya, Bulgaristan, Yugoslavya, Arnavutluk artık emperyalizme karşı cephe alan tam bağımsız birer ülke olmuşlardır.

Yugoslavya da; İşgalci Alman kuvvetlerinin girmesiyle dağılan Yugoslavya'yı oluşturan ve o dönemde Bosna-Hersek'in de bağlandığı Hırvatistan'da milliyetçi-faşist Ustaşa'lar, önderleri Ante Pavloic'in yönetiminde bir hükümet kurdular. Faşist Hırvat yönetimi, Yahudileri, Çingeneleri ve Sırların büyük bir çoğunluğunu vahşice katlettiler. Yine Yugoslavya Cumhuriyeti'ni oluşturan milletlerden birisi olan Sırlar'ın "Çetnik" diye adlandırdıkları, terhis edilmiş askerlerin oluşturduğu ırkçı-faşistler, Nazi faşistleriyle işbirliği ve onların saldırılarıyla eşgüdüm halinde Yugoslav partizanlarına saldırarak Sırp milliyetçilerinin hayali olan "Büyük Sırbistan"ı gerçekleştirmek istediler. Fakat artık her cephede yenilgi üstüne yenilgi alan Nazi kuvvetleri nasıl Sovyet askerleri önünde kaçışırken, bunlara bel bağlayan işbirlikçi, milliyetçi faşist Çetniklerde partizanlar önünde aynı sona uğramaktan kurtulamadılar.

Savaş sonrasında 1945 yılında yapılan seçimlerde "Halk Cephesi"nin büyük çoğunlukla seçimi kazanması ve iktidarını pekiştirmesinin ardından, Yugoslavya lideri Tito'nun gerçek yüzü ortaya çıkmakta gecikmedi, Tito Bulgaristan ve diğer Balkan ülkeleri ile "Balkan Federasyonu" oluşturma ve bu sayede tüm Balkanlar'ı etki altına alma ve dünya gericiliği ile işbirliği halinde SSCB'ye alternatif bir blok oluşturma politikalarını uygulamaya çalıştı. Bunu başaramayınca Yugoslavya Federasyonu içerisinde yer alan Kosova'da ve Dukagyin'de bulunan Arnavutlar'a karşı şoven duyguları

kışkırtarak saldırgan bir tutum izleyerek, Arnavutluk Komünist Partisi'ne (AKP), karşı şantajı başvurmuştur o dönemde. Arnavutluklu komünistler bu şantaja boyun eğmemiş ve modern revizyonist Tito'ya karşı gereken tavrı takınarak Stalin önderliğindeki SSCB yanında yer aldılar. Romanya ve Bulgaristan'ın da bu cephede yer alması Tito'yu ırkçı politikaları ve işbirliği için can attığı emperyalistlerle (başta ABD emperyalizmi) başbaşa bıraktı.

Stalin sonrası, ABD ve Avrupa emperyalizmi ve onun "Sosyalist" maskeli versiyonu olan Rus Sosyal Emperyalizmi (RSE), tarafından da "Sosyalist" olarak kabul edilen Yugoslavya, RSE'nin ülkemizde bulunan ardıllarınca da sosyalist olarak kabul ediliyordu.

Oysa Yugoslavya gerçekten sosyalist bir ülke midir?

"Dünyadaki bütün Marksist-Leninist'ler, Yugoslavya'nın sosyalist bir ülke olmadığı görüşünü paylaşıyorlardı. Yugoslavya Komünistler Birliği'nin yönetici kliği Marksizm-Leninizm'e ve Yugoslavya halkına ihanet etmiştir; bu klik uluslararası komünist harekete ihanet edenlerden ve emperyalizmin uşaklarından oluşmaktadır. (4)

Çinli komünist yoldaşların 26 Eylül 1963 tarihinde, Yugoslavya sorununda Kruşçev'in başını çektiği modern revizyonistlere verdikleri bu yanıt, Türkiye ve T.Kürdistanı'nın sosyal kurtuluşunu hedefleyen Maoistler için de doğru olarak kabul edilmektedir.

Rus Sosyal Emperyalizmi'nin yıkılması ekseninde şekillenen yeni emperyalist politikalara paralel olarak dağılmaya yüz tutan Yugoslavya Federasyonu'ndan ilk olarak Almanya'nın desteğini alan Hırvatistan ve Slovenya bağımsızlıklarını ilan ettiler. (25 Haziran 1991.) Bu zamana kadar Yugoslavya 6 cumhuriyet, 2 özerk bölgeden oluşuyordu. Hırvatistan ve Slovenya'yı ilk tanıyan Almanya oldu. AB ülkelerinin de bu iki ülkeyi tanıyabileceğinin sinyalini alan Sırbistan; Hırvatistan ve Bosna-Hersek'te bulunan Sırplar'a özerklik istemeleri için ayaklanmaları durumunda Sırp özerk bölgelerini tanıyacağını belirtti. Böylece Hırvatistan, Sırbistan ve Bosna-Hersek'i içine alan. Avrupa ve diğer emperyalistlerin o günkü çıkarları gereği seyirci kaldıkları, ırkçı-faşist propagandanın yoğun etkisinin görüldüğü, vahşi yöntemlerin uygulandığı savaş başlamış oldu.

Bugün gündemi oluşturan Kosova sorununu ve genel olarak Balkanlar'da çıkması daha çokça mümkün olan savaşların nedenlerini anlayabilmek için, bugün ve her geçen sürede daha da ayan beyan ortaya serilen emperyalistler arası dalaşı ve dünyayı paylaşmada halkları birbirlerine nasıl kışkırtıp kırdırdıklarını bilmek gerekiyor.

İrkçılık politikası

Balkanlar'da ırkçılık politikası uzun geçmiş yıllara dayanmaktadır. En yakın tarihi örnekleri verecek olursak; Osmanlı egemenliği altından kurtulup, bağımsızlık mücadelesi vermeleri sürecinde Yunanistan, Bulgaristan, Romanya, Hırvatistan, Sırbistan, Arnavutluk arasında sıkça yaşanan sınır anlaşmazlıkları yüzünden çıkan çatışmalar ve hatta bu yüzden sık sık Osmanlılar'a karşı yapılan ayaklanmalar birbirleriyle çatışmaları sonucu yenilgiye uğruyordu. 20. yüzyıl başlarında Avrupa'nın egemenliğinin gittikçe arttığı Balkanlar'da, Avrupa devletlerinin Balkanlar'a sahip olma isteği, Balkanlar'da ırkçılığın sürekli gündemde kalmasını sağlamıştır. Yine ikinci paylaşımlı savaşında Hırvatlar'ın, Sıplara, Çingenelere, Yahudilere, Sırlar'ın da diğer halklara Nazilerle işbirliği halinde katliamcı bir yöntem uyguladıklarını daha önce belirtmiştik.

Yugoslavya, Tito'nun zamanında "Sosyalizm" adına yine şoven duyguların sürekli canlı kalmasını sağlayan "öz yönetim" revizyonist sendikalist politikaları sayesinde bugün Balkanlar'da ve Yugoslavya'da ırkçılık sürekli hareket halinde büyüyerek gelişen, kanla beslenen bir vampir halini almıştır. Tito'nun "öz yönetim" politikası nedir? Bunu yine Mao Zedung başkanlığındaki ÇKP'li yoldaşların 26 Eylül 1963 tarihinde Kruşçev revizyonizmine verilen yanıtta dile getirdikleri haliyle aktaralım:

"İşçilerin öz yönetimi" altında bulunan işletmelerdeki mülkiyet ilişkileri Tito kliği tarafından 'sosyalist mülkiyetin daha yüksek bir biçimi' olarak nitelenmektedir. İddialarına göre ancak 'işçilerin öz yönetimi' ile 'sosyalizmi gerçekten inşa etmek' mümkündür."

"Bu tamamıyla aldatmacadır."

"Teorik açıdan bakıldığında, Marksizm'den birazcık haberi olan herkes, sözümona 'işçilerin öz yönetimi', 'fabrikalar işçilere' gibi sloganların hiçbir zaman Marksist sloganlar olmadığını, bunların anarko-sindikalistler, burjuva sosyalistleri ve eski tip oportünist ve revizyonistlerce ortaya atıldığını bilir." (5)

İşçi öz yönetimi, Yugoslavya'da milliyetçiliğin körüklenip gelişmesinden öte birşey ifade etmemiştir. İşçi öz yönetimi, kâğıt üzerinde kalmıştır; yerel parti yöneticileri, bürokratlar ve teknik adamlar sayesinde işçiler işyeri üzerinde söz hakkı elde edememişlerdir. Bu uygulama giderek işyerinin azami karını yükseltme hedefine kilitlendiğinden, diğer "işçi öz yönetimi" altındaki fabrikalarla rekabet içine girdiler. İşletmeler arasında gelişen bu rekabet işyeri bencilliği temelinde gelişerek milliyetçi ideolojiyle yönlendirilmesi zor olmadı. Federal düzlemdeki özerklik; altı cumhuriyet, iki

özerk bölgeden oluşan Yugoslavya'nın dağılıp bugünkü halini almasının başlıca etkenlerinden oldu.

1950 yılında uygulanmaya konulan "işçilerin öz yönetimi" sistemi, zengin ülkelerin daha zengin, yoksul olanlarının daha da yoksullaşmasını beraberinde getirdi. Yugoslavya'nın en zenginleri olan Slovenya, Sırbistan ve Hırvatistan daha zengin olurken, en yoksulu olan Karadağ, Bosna-Hersek, Makedonya daha da yoksullaştılar. Aralarındaki sanayileşmenin farklılık göstermesi ve sanayinin belli yerlerde yoğunlaşmasından dolayı yoksullar içerisinde yer alan bölgelerin yeraltı zenginliklerinin götürülüp buralarda işlenmesi en etkili farklılaşmayı oluşturan nedendi. Bu politikalar sonucunda herkes kendi yoksulluğuna, düşman gördüğü diğer milletin sebep olduğu yönündeki, egemenlerince öne sürülen milliyetçi propagandayla birlikte, geçmişte birbirlerine karşı uyguladıkları ve çoğu kez kıyımlara sebep olan tarihi yaraların yeniden deşilmesine vesile oluyorlardı.

Aşağıdaki grafikte görüldüğü gibi Titovari politikaların sonucu olan dengesiz gelişmenin sadece kapitalizme özgü değil, modern revizyonizmin sosyalizm maskesi altında uyguladıkları politik ekonomilerin sonucu da olabiliyor.

TABLO

	Yugoslavya'nın İhracatındaki Payı %	Kişi Başına Düşen GSYİH (Gayrisafi Yurt İçi Hasıla)	Ortalama Aylık Ücret
Slovenya	29	12.250\$	533\$
Hırvatistan	21	7.110\$	512\$
Voyvadina	8	6.790\$	440\$
Sırbistan	2	14.950\$	423\$
Karadağ	2	3.970\$	371\$
Bosna-Hersek	14	3.590\$	365\$
Makedonya	4	3.330\$	300\$
Kosova	1	1.520\$	254\$

Kaynak: Time International Dergisi
15 Temmuz 1991. No:28 Sf.53

Bosna-Hersek savaşı ve Kosova sorunu

Bosna-Hersek, etnik karışım ve yeraltı zenginliklerinin yüksek düzeyde olması dolayısıyla her an mutlak bir patlamaya yol açacak olan bölge özelliğini korumaktadır. Bosna-Hersek'i oluşturan 4.4 milyon nüfusun %44'ü Slav müslüman, %31'i sırp ve %17'si Hırvatlar'dan oluşmaktadır. Bir yandan Hırvatistan bir yandan Sırbistan arasında kalan Bosna-Hersek bu iki devletin ilgi alanından Dayton anlaşmasıyla çıkmış görünse de bugün için, buna inanmak doğru bir bakış açısının olmadığını göstermekten öte geçmez.

“Yugoslav Federe Cumhuriyeti'nin toplam demir cevherinin %85'i, linyit ve kömür madeni cevherinin %40'ı, boksit madeninin %40'ı, asbest'in %60'ı, kaya tuzunun tamamı Bosna-Hersek'tedir. Ayrıca çinko, kurşun, manganit, krom, pirit ve gümüş maden rezervleri de oldukça yüksek düzeydedir. Bosna-Hersek sahip olduğu bu yeraltı zenginliklerinin yanısıra Yugoslavya federasyonunun toplam yıllık elektrik gereksinmesinin %25'ini karşılamaktaydı.” (6) Bu yeraltı zenginliklerinin varolması bölge ülkeleri ve onlar üzerinden emperyalistlerin de iştahını kabartmaktadır.

Bugün gündemde olan Kosova sorununa bakıldığında, asıl olanın emperyalist devletlerin dünyayı paylaşmaktaki çabalarının bir sonucu olduğu görülebilir açıklıktadır. Kosova, dünyayı paylaşma planı içerisinde yer alan birkaç bölgeden (Ortadoğu, Kafkasya, Orta Asya vs.) biri olan Balkanlar planının bir parçası olarak algılanmalıdır.

Kosova, emperyalistler tarafından 1913'te düzenlenen “Londra Elçiler Konferansı”nda parçalanır. Bugünkü Kosova, Arnavutluk'tan kopararak Avrupalı emperyalistler ve onların işbirlikçileri tarafından şekillendirilen Sırp-Hırvat-Sloven Krallığı topraklarına dahil edilir.

“Halk Cephesi” döneminde Kosova halkının cumhuriyet olma istemi modern-revizyonist Tito tarafından reddedildi. 1968 yılında gelişerek güçlenen halk muhalefeti karşısında bazı haklar verildi. İki dilin (Arnavutça-Sırpça) kullanılması, ulusal bayrak taşıma, üniversite kurma taleplerinin kabul edilmesine rağmen cumhuriyet istemi reddedildi. Göstermelik otonomi statüsü verildi. Yugoslav yöneticileri 1981'de cumhuriyet istemiyle eylem yapan Kosova halkını zor kullanarak bastırdı. 1989'da zaten göstermelik olan otonomi statüsü de alınarak, Kosova önceden olduğu gibi Sırbistan'ın bir parçası haline getirildi.

1995 yılında Bosna-Hersek sorununa “çözüm” getiren Dayton anlaş-

masında ele alınmayan Kosova sorunu içten içe gelişen bir muhalefeti besliyordu. Kosovalıların Sırp yönetimine karşı alternatif olarak kurdukları; eğitim, sağlık, gibi temel ihtiyaçların Sırp yönetimini boşa çıkarmak için kendi kurdukları komitelerce karşılanmasını sağlayan ve "yeraltı devleti" olarak tabir edilen sistemi meşrulaştıramadılar. Kosova'yı oluşturan nüfusun %95'ini müslüman Arnavutlar, diğer kalan %5'lik kesimin çoğunluğunu Türkler oluşturmakta.

Avrupalı emperyalistlerin, ABD'nin ve Rus emperyalizminin Kosova ile ilgilenmeleri elbetteki kanla beslenen vampirlerin bazen iyimser olabilecekleri hayaline kaptırmamalı bizleri. Bunların, Kosova'ya olan ilgisi Balkanlar'ın jeopolitik konumundan yararlanabilmek için bölgeyi elde etmenin Kosova üzerinde kendini bir kez daha göstermesinden başka birşey değil bu ilgi.

Kosova'daki olaylar gündeme geldiğinde Avrupa devletlerinin Sırbistan'a yaptırımlar uygulaması için onları ikna turuna çıkan ABD'li Dışişleri Bakanı Madeleine Albright, görüşmelerinde şimdilik üstünde durmuyorlarmış gibi gözüksede, Balkanlar haritasının yeniden çizilmesi gerektiğini kulaklara çitlatması, buna karşılık Avrupa emperyalistlerinin bugünkü çıkarlarına daha uygun olmasından dolayı Kosova'ya özerklik verilmesinden yanalar. Şimdilik, ABD'de bölgedeki dengelerin oluşturduğu bir hassasiyetle karşı karşıya bulunması nedeniyle bu görüşü desteklemek zorunda kalıyor. Rusya ise ABD ve Avrupa'nın karşısında, Çin'i arkasına alarak sorunun şimdilik Sırbistan'ın toprak bütünlüğü içerisinde çözülmesinden yana ısrar ediyor.

Kosovalıların lideri İbrahim Rugova ise Avrupa ve ABD'nin söylemde destek sunmalarını fırsat bilerek, Kosova'da halkı sokak eylemlerine çağırarak birşeyler koparmanın hesabını yapıyordu. Fakat fiili bir destek bulamaması yüzünden, Sırlar'la görüşmeme tavrıyla yetinmek zorunda kaldı. İbrahim Rugova NATO güçlerinin ülkelerine girerek Sırp saldırılarına müdahale etmesini isterken, aynı zamanda ABD ve Avrupalı emperyalistlere kendileriyle anlaşabilecek en iyi lider imajını da çizmekten geri kalmıyordu.

Sırp yöneticileri ise ırkçı-faşist politikalarını hiç de terk etmek niyetinde olmadıklarını bir kez daha ortaya serdiler. Kosova'yı eski Sırp toprağı olarak görüyor, aynı zamanda Bosna-Hersek'i kaybetmekle birlikte sahip olmadıkları yeraltı zenginliklerini de, bu sefer kaybetmek istemiyorlar. Rusya'nın desteğini tarihi olarak arkasından hiç eksik etmeyen Sırbistan, buradan aldığı güçle liderleri Slobodan Miloseviç batıya "karışmayın" (7)

mesajını iletirken, Kosova'lıları tehdit dolu, "Meseleyi uluslararası platforma taşımayın, yoksa çok kötü olur." (8) sözleriyle sorunu kendince "halletmeye" çalışıyor.

Balkanlar'da çıkan sorunları "çözmeye" yönelik ve Bosna-Hersek savaşı döneminde emperyalistler tarafından oluşturulan "Temas Grubu" (ABD, İtalya, Almanya, Fransa, İngiltere ve Rusya) Sırbistan'ın Kosova'ya uyguladığı ırkçı saldırgan politikaya son vermesi ve Kosova'ya özerklik tanınması için 9 Mart'ta aldıkları beş maddelik kararlara göre; "1- Yugoslavya'ya uluslararası silah ambargosu uygulanacak, bunun için BM'den karar çıkartılacak. 2- Sırp mallarına ticari ambargo uygulanacak. 3- Şiddetin sorumlularına ABD ve Avrupa için vize verilmeyecek. 4- Yugoslavya'ya yardımlar durdurulacak. 5- Belgrad on gün içinde önlem almazsa yurtdışındaki Sırp hesapları dondurulacak." (9)

"Temas Grubu"nun sert tutum takınması Sırbistan'ın geleneksel müttefiki Rusya tarafından engellendi. "Temas Grubu"nun sahteliği ve ciddiyetsizliği kısa sürede kendisini ortaya çıkardı. 9 Mart'ta beş maddelik kararı alan bu grup 25 Mart'ta yaptıkları bir toplantıda ambargo ve diğer yaptırım kararlarını bir ay süreyle ertelediklerini açıkladılar.

Bugün emperyalistlerin Yugoslavya'da çıkan sorunlara sert yaptırımlara ve fiili müdahalelere girişmemeleri (başta ABD emperyalizmi için) uluslararası güç dengelerinin eskiye oranla bugün farklılıklar göstermesinden dolayı ve Kosova'ya fiili desteği veya Sırbistan'ın sert yaptırımlara maruz bırakılmasının bölgede bir savaşa yol açacağı ve Makedonya'nın, Kosova sınırına yakın yerlerde yaşayan Arnavutların'da bu savaşa katılacağı ve Kosovayla birlikte Cumhuriyet kurabileceklerini ilan etmeleri ihtimali, Makedonya'nın savaşa katılması, hem Makedonya hem de Arnavutluk'un güneyinde gözü olan Yunanistan'ın işgale yönelmesi bir anda içinde Yunanistan, Sırbistan, Arnavutluk ve hatta Türkiye'nin de yer alacağı bölgesel bir savaş ihtimalinin yüksek olması bugün için emperyalist güç dengelerinin hassasiyetinden dolayı Kosova sorununun "özerklikle" sınırlı kalmasıyla yanalar.

ABD'nin içinde bulunduğu durum ve bölgenin hassasiyetinin önemini vurgulamak için 18 Mart 1998 tarihinde ABD Savunma Bakanı ve Dışişleri Bakanının Temsilciler Meclisi Ulusal Güvenlik Komitesi'ne Bosna'daki ABD askerlerinin neden göreve devam etmeleri gerektiğini anlatırken, aslında Balkanlar politikasının emperyalistçe açıklamasını yapıyorlardı.

"İki bakan Bosna'daki askeri güçlerin 1998 harcamaları için yaklaşık

490 milyon dolar, gelecek yıl içinde 1.9 milyar dolar ödenek istediler. Her iki bakan da kongreyi iknaya çalışırken 'Dünya liderliği sıfatlarını kaybetmeme mücadelesi verdikleri' yönünde uyarıda bulundular. Cohen, 'Kosova'da patlak verecek bir savaşın alevleri, Makedonya'ya sıçrar ve NATO üyesi müttefiklerimiz Türkiye ve Yunanistan için içine girerse ne olacak? Bunun maliyetini düşündünüz mü?' diye konuştu." (10) Bu iki bakanın sözleri ABD'nin bugünkü konumu ve bölgenin hassasiyetinin derecesi açısından yeteri kadar açık.

Evet, ABD emperyalizmi bugün tek başına dünya hâkimiyetine sahip değil. Karşısında Almanya liderliğinde Avrupa'nın yanısıra Japon yayılmacılığı ve bugün her ne kadar diğerleri gibi yayılmacılığı önplana çıkmış olmasa da elinde bulundurduğu askeri güçle, dünyayı paylaşmada sorulmadan geçilemeyecek bir güç olma durumundaki Rusya.

Bugün yaşananların -özellikle Balkanlar'da- özü nedir diye sorulacak bir soruya şöyle yanıt verebiliriz: Bu emperyalistler arası bir pazar kavgasıdır.

Rusya, yüzyılların düşü olan Doğu Akdeniz ticaret yolu egemenliğinin hayat bulması için Sırplarla aynı ırktan olmanın avantajını kullanmak istiyor. Ve daima "bölgesel" sorunda Sırbistan'ın yanında yer alarak yakın gelecekte diğer emperyalistlerle boy ölçüşebilmenin hesabını yapmaktadır.

Almanya; Doğu Almanya'yı kendisine kattıktan sonra Avrupa'da tek güç olma özelliğine sahip olarak bölgede en etkin rolü oynamaya çalışıyor. Hırvatistan ve Slovenyayı Yugoslavya'dan ayrılmaları yönünde telkin etmesi ve ilk tanıyan ülke olmasının altında, Hırvatistan'ın Akdeniz'e açılan bir kapı olarak stratejik öneme sahip olması yatmaktadır.

"Sanayileşmiş olup, ülkesinde petrol olmayan iki ülkeden birisi Almanya, ötekisi de Japonya'dır. Körfez krizinin çözümünden sonra petrol gereksinmesini Asya'dan karşılamaya yönelik Japonya tüm gereksinmesini hemen hemen Filipinler'den sağlamaktadır. Oysa Almanya kendisine daha yakın olan Kafkaslar ve Ortadoğu'dan karşılamak istemektedir.

Stratejik projelere göre Kafkas petrolü Karadeniz'in kuzeyinden getirilerek Tuna-Ren bağlantısıyla Orta Avrupa'dan geçirilecek ve Hamburg'a dökülecek. Böylece hem Avrupa hem de Rusya'nın yumuşak karnı olan Ukrayna denetim altına alınmış olacak, bir yandan da ucuz petrole kavuşulurken Kafkas petrolünün de egemenliği sağlanmış olacaktı. Kuzey Irak'takini ise borularla Akdeniz'e akıtıp, yine deniz yoluyla Adriyatik'deki tarihi Dubrovnik limanına çekerek, Orta Avrupa güzergahından Hamburg'a dökmek."

ABD ise öteden beri Ortadoğu'da etkin olmasının yanısıra son zaman-
da Irak'a yönelik sert politika ve hatta saldırı tehdidi ile yaptırım -BM ara-
cılığıyla- uygulatma, Suriye'ye, Libya'ya, İran'a yönelik politikaları nede-
niyle Ortadoğu'da sarsılan imajını, Türkiye-İsrail askeri işbirliği tehdidiy-
le yeniden sağlamaya çalışırken buna paralel olarak Hazar petrollerini ve
Kafkasya ve Orta Asya pazarlarını da kapma planlarına son olarak Bal-
kanlar'daki müslümanları koruma sahte planı altında esasen yürütmek istediği,
din olgusunu kullanarak Ortadoğu, Kafkaslar ve Orta Asya'da ya-
şayan müslüman halkları etkileyerek bölgelerdeki geleceğe ilişkin jeopoli-
tik konumunun sağlam oluşturulmasında, Balkanlar'daki Sırp saldırganlı-
ğına karşı müslümanların biricik koruyucusu rolünü üstlendi. Zaten bölge-
de Almanya ve Rusya'nın birbirleri arasında paylaşılmış durumdan geriye
"sahipsiz" kalan müslümanlar da ABD'nin korunmasına kalıyordu. Böyle-
ce ABD "dünya liderliği sıfatlarını kaybetmeme mücadelesi"nin "gereği-
ni" yapıyordu.

Türkiye ve Balkanlar

1389'da Kosova savaşı ile Balkanlar'a yerleşip Avrupa'ya ulaşma ça-
basıyla Viyana kapılarından dönen Osmanlılar ile bugün onların devamları
olan ümmet-millet politikaları ile Balkanlar'a yerleşmek oradan da Avru-
pa'ya ulaşmak isteyenlerin akıbeti, son AB'ye girmek isteyen ülkelerin
isim listesi içerisinde Türkiye'nin isminin AB'yi oluşturan devletler tara-
fından silinmesi, ataları Osmanlılar'ın Viyana kapılarından yenilgiyle dön-
mesi hezimetinin bugün de yaşanması, acı fakat gerçek bir olgu olarak ya-
şandı.

Son zamanlarda uygulanmaya çalışılan Türk egemen politikası özü iti-
barıyla "Balkanlı olunduğu ölçüde Avrupa kimliğinin güçleneceği" tezidir.
Son Kosova olayları sırasında egemenlerin içteki çatışmaları ve içine gir-
miş oldukları krizden kurtulamamaları, onların sözcüsü olan parlamenter-
lerin birbirlerini darbe tehdidi ile iktidardan alaşağı ederek ve "iktidarı"
alanın aynı tehditlere maruz kaldığı, bir sürecin içerisinde boğulup kalan
Türk politikacıları Kosova sorunuyla yakından ilgilenememenin zararları-
nı telafi etme yönündeki çabaları, kendisini dışişleri bakanının sıkça yaptı-
ğı dış gezilerle göstermektedir.

Türkiye'nin, Balkanlar'da müslüman ve Türkler'in haklarını koruma
adı altında Balkanlar'a yerleşme hesaplarının yanısıra, son üç Balkan ül-
kesinin (Bulgaristan, Romanya ve Türkiye) devlet başkanlarının "Üçlü
Balkan Zirvesi" adı altında biraraya gelmeleri, son Türk tezinin uygulan-

masının bir parçasıdır. Ama emperyalist efendilerinden bağımsız bir tez değildir bu tez.

Sonuç olarak; bugün Balkanlar'da ve Kosova'da yaşanan sorunları emperyalizmin pazar kavgasıyla yeniden yapılanma (küreselleşme, globalleşme) politikalarının yansımaları olarak görmek, MLM bir belirleme olacaktır.

Dostoyevski'nin 1876 yılında "Eğer kendi varlığını sürdürmesi için insanların derisinin yüzülmesi gerekiyorsa o uygarlığa da lanet olsun." Sözleri tekrar tekrar -Osmanlılar bugün olmasa da- Avrupalı ve diğer emperyalistlerin suratına çarpılacak sözlerdir.

Son olarak, Rusya, Almanya-Avrupa, ABD emperyalistleri başta olmak üzere nasıl ki yüzyıllardır stratejik politikaları değişmemişse onun mezar kazıcısı olan Proletarya Enternasyonalizminin hedefleri de değişmemiştir.

Dipnotlar:

- 1- Nikolay Todorov, Bulgaristan tarihi
- 2- Ana Britannica
- 3- Stalin, Bolşevik Parti tarihi, sf.207-208
- 4- Polemik, sf.135
- 5- Polemik sf.147
- 6- Erol Mütercimler, 21. Yüzyıl Ve Türkiye "Yüksek Strateji"
- 7-8- Yeni Yüzyıl Gazetesi, 03.03.1998
- 9- Yeni Yüzyıl Gazetesi 10.03.1998
- 10- Cumhuriyet Gazetesi 20.03.1988
- 11- Erol Mütercimler, Age

Geçmişten günümüze Orta Karadeniz'de devrimci çalışmalar

Gerillanın Karadeniz'de olması öyle kendiliğinden; ajitasyon, propaganda ya da deşifre olmuş insanların korunmasının sonucu değildir. TKP/ML politik iktidar mücadelesi veren bir partidir. Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TİKKO) ise silahlı güçüdür. Hak ordusudur. Türkiye'de devrim yolu olarak benimsediğimiz Halk Savaşı Stratejisi'ni gerçekleştirmeye ihtiyacının bir sonucu olarak örgütlenmiş ve bu perspektifle gerilla savaşı sürdürüyor.

Açıklama: Bu röportaj Aralık 1997 tarihinde Alternatif dergisi tarafından "TKP/ML Temsilcisiyle" yapılmıştır. Bu güne kadar yayınlanmadı. Röportajı; yararlı olacağı açısından devrimci-demokrat kamuoyunun ilgisine sunuyoruz.

PARTİZAN

S- Mahir Çayan ve Kızıldere'nin bölge üzerindeki etkileri nelerdir?

- Türkiye Devrimci Hareketi'nin önderlerinden Mahir Çayan'ın Kızıldere'de faşist TC güçleriyle girdiği büyük çatışma ülke genelinde büyük bir etki yaratmıştı. Bu büyük çatışmada Mahir Çayan ve yoldaşlarının şehit olması Kızıldere'ye bölgede bir gizemlilik kazandırmıştı. Faşist ve gerici güçler arasında korku, devrimci ve halk güçleri arasında ise hayranlık ve umutla bakılan bir yer konumuna kavuştu. Sonraki yıllarda Kızıldere'li olma "ayrıcılık" haline geldi.

Mahir ve arkadaşlarının devrimci çıkışı bölge halkı için bir sorgulama, bir kıpırdanış, bir uyanıştır. Nitekim sonraki yıllarda devrimci örgütler bölgede bu zemin üzerinde çalışmış, belli gelişmeler kaydetmişlerdir. Ancak yanlış ideolojik-politik hatları yönünden esasta varlıklarını sürdürmemişlerdir. Tüm bunlara rağmen Mahir ve Kızıldere önemini koruyor...

S- Bölgedeki çalışmalarınızın tarihi nereye uzuyor, hangi illerde daha kapsamlıydı?

- Partimiz TKP/ML'nin 12 Eylül öncesi bu bölgede ciddi bir örgütsel faaliyeti bulunmamaktaydı. Ancak çeşitli il ve ilçelerde, köylerde taraftarlarımız vardı.

Bizim esas faaliyetimiz, Partimizin 1987'de yaptığı 3. Konferans'ın sonrasında, bölgenin sınıf savaşımı ve Halk Savaşı açısından önemi üzerine bazı düşünceler geliştirilmiştir. Bu düşünce ışığında 1989-90'larda, fiilen kitle ilişkileri kurmak ve geliştirmek ve örgütlemek şeklinde başlayan giderek gerilla faaliyetinin hazırlıkları yapılarak 1991'de seyyar gerilla birlikleri aracılığıyla ajitasyon/propaganda biçiminde sürdürülmüştür. Esas gerilla faaliyeti ise 1992'de başlatılmış ve o günden günümüze kadar devam etmektedir.

İlk çıkışımız Ordu-Tokat, Giresun-Sivas hedefliydi. Aynı dönemde Artvin-Kars projesi de aynı bakış açısıyla uygulanmaktaydı. Yoğunlaştığımız iller ise Ordu, Tokat'tı. Ancak bugün TİKKO gerillaları daha geniş bir alanda faaliyet sürdürüyor.

S- Bölgede sınıfların konumlanması nasıldır? Çalışmalarınızda hangi sınıfa dayandınız?

-Bölgede ne kapitalist üretim ilişkileri ne de feodal üretim ilişkileri tam egemen değildir. İkisinin özgün bir biçimde içiçe geçmesinden kaynaklı; birinin yarı-feodal üretim tarzı ve ilişkileri diye ifade ettiğimiz bir ekonomik ve sosyal formasyonun egemenliği çok çarpıcıdır.

Bölgede sınıflar keskin çizgilerle birbirinden ayrılmış ve billurlaşmış değildir.

Bölgenin kırsal kesiminde yaygın ve egemen olan küçük üreticidir. Küçük üretici köylü, az topraklı ve yoksuldur. TKP/ML önderliğinde TİKKO gerillasının dayandığı esas kesim yoksul köylülüktür. Zengin köylülük azdır. Ova köylerinde ise zengin köylü dolayısıyla tarım proletaryası biçiminde bir şekillenme vardır. Bölgede genel anlamda toprak ağalığı veya büyük toprak ağalığı yok denecek kadar azdır.

Küçük üreticinin ve orta düzeydekinin başlıca sorunu topraksızlık, toprakların verimsizliği ve ürünlerinin devlet ve tefeci-tüccar tarafından yok pahasına gaspedilerek sömürülmesidir. Bu, bölge halkının muazzam derecede yoksullaşmasına, ezilmesine neden olmaktadır. Bu yoksullaşma sonucu, yoksul köylülük şehirlere göç etmek zorunda kalıyor. Şehirlerde ise en marjinal işlerde çalışarak köydeki ailesini geçindirmeye çalışıyor. Yılın yarısını köyde, yarısını şehirde geçiriyor.

Bölgedeki bazı şehirlerde çeşitli tarım ürünlerini işleyen çeşitli fabrika-

lar var. Çalışan işçiler ise toprağa bağlıdırlar. Mevsimlik işçi kapsamında çalışan epeyce köylü var. Bunların hepsini yoksul köylülük kapsamında değerlendirerek bunlar içinde çalışmayı mücadelenin bu aşamasında zorunlu görüyoruz.

İşçi sınıfı, (tarım ve sanayi) çok cılızdır. Gerilla mücadelesinin bu aşamasında bu kesimlerle ilişkiler doğası gereği zayıf olur. Ancak daha ileriki aşamalarda fabrikalar ve tarım işletmelerindeki işçiler de örgütlendirilecek ve savaştırılacaktır.

S- Köylülüğe ilişkin özgün politikalarınız var mıydı? Örnek verebilir misiniz?

- Bölgede henüz bütünlüklü olarak kurumlaşamadığımız için vurguladığımız politikaların sonucunu da çok berrak bir biçimde alabilmiş değiliz. Ancak uyguladığımız özgün politikalar var. Köylülüğün kendi talepleri ekseninde veya faşist devlet saldırıları karşısında eğitilmesini, örgütlenmesini ve savaştırılmasını hedeflemekteyiz. Gerilla ile bütünleşmesini hedeflemekteyiz. Devletin ajanlaştırma, koruculaştırma politikalarına karşı, Türk şovenizmine karşı özgün politikalarla köylülüğü örgütlemeye çalışıyoruz. Henüz işin başında olduğumuzu söylemeliyiz.

S- Bölgede değişik halklardan insanlar yaşıyor. Çalışmalarınızda bunlara ilişkin özgün yaklaşımlarınız nelerdi?

- Bölge halkının büyük çoğunluğu Türk ulusuna mensuptur. Faşist devlet Türk şovenizmini körükleyerek halkı devrimcilerden ve partimizden uzaklaştırmayı hedefliyor. Özellikle Kürt Ulusal Hareketine ve onun nezinde PKK'ye karşı düşmanca duygulara sahip hale getirilmiş. Bu durum PKK'ye karşı sürdürülen karşı-devrimci savaşta bölge halkını savaşın unsuru haline getirmiştir. Neredeyse her köyden bir "şehit" vardır.

Türk ulusunun yanında Çerkez, Arnavut, Laz, Gürcü ve Kürt ulus ve milliyetlerinden halkımız vardır bu bölgede.

Azinlıklardan Çerkezler genellikle tutucu ve gericidir. Devlet yanlısıdırlar. Çerkez köylerinde devlet karakolları vardır. Sayıları çok değildir. Çerkez köyleri oluşturulmuştur. Türk milliyetçisi durumuna getirilmiştir.

Arnavutlar, Arnavutluk devrimi döneminde kaçan kesimdir. Hala Arnavutça konuşmaktalar. Arnavutlar Türk milliyetçiliğinin bir parçası haline getirilmiştir.

Laz ve Gürcüler geniş bir nüfusa sahiptir. Doğu Karadeniz'de yoğun olmakla beraber Orta Karadeniz'de de vardılar. Bunlar da Türk milliyetçiliğinin etkisi ve baskısı altında oldukları için kendilerini yeterince ifade

edemiyorlar.

Ayrıca çeşitli Kürt isyanlarında bölgeye getirilip ova köylerine yerleştirilen Kürtler var. Çeşitli ulusal özelliklerini koruyorlar. Bazı köyler tamamen Kürtler'den oluşuyor. Ancak bunlar da baskı ve asimilasyon sonucu Türk milliyetçiliğinin bir parçası haline getirilmiş. Çoğu MHP'lidir.

Azınlıkların ortak özelliği sindirilmiş ve baskı altında oluşlarından ötürü keskin devletçi görünmektedir. Ancak bazıları açısından bunun çok sağlam olduğu söylenemez. Türk milliyetçiliği ile ciddi ama kapalı çelişkiler yaşamaktalar.

Bu azınlık milliyetlere ilişkin yaklaşımımız çok kapsamlı olarak ortaya çıkmış değil. Bunun nedeni ise bu azınlıkların çoğunun TC ile fazlaca bütünleşmiş olmalarıdır. İkinci bir neden ise, mücadeleyi ulusal değil, sınıfsal perspektifle sürdürüyor oluşumuzdur. Elbette sınıfsal perspektifli bir politikayı sürdürürken bu azınlıkların ulusal özellikleri, kültür, tarih, dil vb. özelliklerini inceleyerek, bunlara ilişkin özgün politikalar belirleyeceğiz. Ulusal çelişki alt kategorik bir sorun olarak tarafımızdan görülüyor. Bu demokratik bir sorundur. Ulusal azınlığın demokratik bir talebidir. Bu talebi dikkate alarak mücadele ediyoruz. Partimiz esas olarak ulusal özelliklere, ulusal kimliklere göre değil; sınıfsal kimliği ön planda tutmaktadır. Hangi milliyetlerden olursa olsun işçi ve emekçi kimliğinin halkımızı birleştiren ortak kimlik olduğunu düşünüyoruz.

S- Alevi-Sünni çatışmasının yoğun olduğu bir bölge. Bunun yarattığı sorunlar ve çözüm tarzınız nasıldı?

- Faşist devlet partimizi önce "PKK'nın bir kolu", "PKK'nin taşeronu" biçiminde bir karşı-devrimci politikayla "teşhir" etmeye çalıştı. Bununla şovenizmi körükleyerek, Kürt-Türk halkı arasında çelişkiyi derinleştirmeyi ve düşmanlık yaymayı amaçlıyor. Bu tutmayınca özellikle sünni halkımız içinde "bunlar Alevi örgütü Sünnileri öldürecek, köyleri bombalayacaklar" biçiminde başka bir karşı-devrimci politika geliştirdi. Bunu hala tam hızıyla devam ettiriyor. Bölgede Alevi-Sünni çelişkileri karşı-devrim tarafından geçmişten beri derinleştirilmiş. Bunun yarattığı sorun: Halkın bölünmesi, parçalanması ve birbirine düşmanca bakmasıdır. Partimiz bu sorunu hassasiyetle ele almaktadır. Aleviliğin tarihsel olarak uğradığı haksızlık var. Sünnilerin devlet tarafından kışkırtılması. Alevilerin içinde yaptığımız propaganda; devletin ve Kemalizmin bilerek Sünnileri kışkırtıp saldırttıkları, bu oyuna gelmemeleri, Alevi-Sünni kardeşliğinin önemine, faşizme karşı, sömürü ve zulme karşı mücadelenin önemine vurgu yapıla-

rak Alevi kitle eğitilmeye çalışılıyor.

Bunun yanında Alevi yaşam tarzının ve kültürünün, başkaldırı ve isyan geleneğinin tüm ilerici, devrimci yanlarını da sahiplenerek bunu geliştirmeye çalışıyoruz.

Halkımızın Sünni kesimi, daha çok Türk milliyetçiliğinin, faşizmin ve gerici dini ideolojinin etkisindedir. Bunu kırmak epeyce zor. Ancak sabırlı ve istikrarlı; halkımızın temel sorunlarını ön plana çıkaran bir politik yaklaşımla burada da faşizmin etkisinin bir süre sonra kırılabileceğini, kırıldığını gördük. Önyargıları parçalamak ve ortadan kaldırmak, psikolojik savaşın etkilerini kırmak tamamen uygulayacağımız uzun vadeli, doğru, istikrarlı, olgun, esnek politikalara bağlıdır.

Sorun kitleleri örgütleme ve kazanma sorunudur. Kitleler üzerinde otorite kurma sorunudur. Karşı-devrimci savaş aygıtıyla sürdürdüğümüz en çetin savaş bu alanda sürmektedir diyebiliriz. Zira sonuçta kitleleri kazanan savaş da esasta kazanmıştır.

Biz bu soruna da Alevi-Sünni ekseninde değil, proletarya ve emekçi halk yığınlarının çıkarları ekseninde bakıyoruz. Ancak burada yaşanan çelişkilerin özgün tarzda ele alınması ve taktik politikaların üretilmesinin gerekli olduğunu görüyor ve buna inanıyoruz.

Nitekim Sivas katliamının sanıklarına yönelik cezalandırma (bombalama) eylemi bu özgünlüğün bir ifadesi olarak değerlendirilmelidir.

S- Halkın devletle ilişki düzeyi nedir? Devrimcilere yaklaşımı nasıldır?

- Halkın devletle ilişki düzeyi sömürünün ve zulmün şiddet düzeyiyle ters orantılıdır. Halkın devletle güçlü ilişkileri olduğu söylenemez. Bazı kesimler açısından söylenebilir. Ancak yoksul ve orta köylülük açısından söylenemez. Devletin tarih boyunca halk üzerinde kurduğu faşist baskı halkın boyun eğişini sağlamıştır. "Devlet baba" anlayışı olmakla beraber, bu "baba"nın iyi ve hayırlı bir baba olmadığı düşüncesi de egemendir. Devlet hükümetlerle özdeşleştirilmiştir. Bu anlamda hükümetlerin yoksul köylülüğe yönelik politikaları her geçen gün halkın devletten uzaklaşmasının da zemini oluyor.

Halkın devletle ilişkilerinin güçlü olmaması devrimcilerle veya partimizle ilişkilerinin güçlü olduğu anlamına gelmemelidir. Zira halk henüz devrimcileri tam olarak tanımış ve ne yapmak istediklerini kavramış değildir. Devrimcilerin geçmişte ve bugün düştüğü bazı yanlışlıklar ve zaafılar halkın daha temkinli davranmasına neden oluyor.

Halkın bu temkinliliği doğru, sabırlı ve somut politikalarla ortadan kaldırılabılır düzeydedir. Bu anlamda sömürü ve zulmü anlatmak kadar kendimizi, hedeflerimizi sistemli ve etkili anlatmak çok önemlidir. Bu başarıldığı ölçüde halkın devrimcileri, gerillayı sahiplenmesi süreci hızlanıyor. Pratiğimizde bunun onlarca örneği vardır.

Bütün mesele faşizm ve onun sisteminin mevcut politikalarını teşhir etmek, onu halkın kafasından ve yüreğinden silmek ama böyle bırakmadan kendi politikalarımızı halka kabul ettirmektir. Ve bunun için onlarca, yüzlerce etkili yöntem bulmak, uygulamaktır.

Karadeniz halkı devrimcilere fazla yabancı değildir. İsyanlara, başkaldırlara yabancı değildir. Bu bizler açısından bir avantajdır.

S- Bölgede işçi sınıfı hangi illerde daha yoğun, geçmişte önemli eylemlilikler geliştirildi mi?

- İşçi sınıfı bölgede yoğun değildir. Hemen hemen bütün illerde çeşitli fabrikalar vardır. Ordu, Tokat, Samsun illerinde şeker, tuğla, un, fındık ürünleri, tütün vb. fabrikalar vardır. Fakat ciddi bir yoğunluktan bahsedemeyiz.

Tarım proletaryası diye ifade ettiğimiz kesim il ve ilçelerde mevcuttur. Ancak bunların sayısı da çok değil.

S- Bölgenin geçmişinde belirgin eylemler var mı? (Askeri-siyasal) Etkileri nelerdir?

- Geçmişte devrimci örgütlerin önderliğinde ciddi eylemler vardır. Hem askeri hem de kitlesel olarak. Sözgelimi; küçük üreticilerin mitingleri Ordu ve Giresun'da önemlidir. Fatsa'nın devrimci bir belediye başkanı tarafından yönetilmesi ve burada halk komitelerinin oluşturulması, yerel bir devrimci yönetimin oluşturulması ve Fatsa direnişi önemlidir. Özellikle de incelenmesi gereken ve öğrenilmesi gereken değerli devrimci kitle hareketleri vardır. Biz bunların hepsine henüz tamamen vakıf değiliz.

1980 öncesi Ordu-Fatsa'da Dev-Yol'un, Aybastı'da Dev-Sol'un sivil faşistlere karşı direnişleri ve eylemleri vardır.

Tokat'ta TKEP'in ve TDKP ve Dev-Yol'un ciddi faaliyetleri vardır. Tabi bunlar 12 Eylül'den sonra esasta yenilgi almış ve dağılmıştır. Dev-Yol'un bölgesel bir grubu Ordu, Tokat ve Sivas kırsalında aralıklı olarak 1985'e kadar bulunmuştur. Ancak gerilla mücadelesi amaçlı değil, barınma amaçlı olmuştur.

En belirgin askeri eylemler ise devlete yönelik olmamıştır. Sivil faşistlere yöneliktir. Devlete yönelik ilk ciddi askeri eylem 1990 yılında Baba

Erdoğan önderliğinde TKP/ML DABK gerillaları tarafından gerçekleştirilmiştir. Askeri karakol basılmıştır. 1993 yılında ise Tokat'ın Reşadiye ilçesi TKP/ML TİKKO gerillaları tarafından basılmıştır.

Bu yıllarda TKP/ML DABK (1987 yılında TKP/ML'den ayrılan bir grup) önderliğinde Baba Erdoğan, 1993 yılında Partimizin Merkez Komite Üyesi Tuncay Çarıkçioğlu başta olmak üzere onlarca şehit verilmiştir.

Eylemlerin halk üzerinde düşündürücü ve sorulayıcı etkisi olmaktadır. Ancak her türlü eylemin böyle olduğu anlamına gelmiyor. Hedeflerin doğru seçilmiş olması ve sonrasında propagandasının etkin yapılmış olması önemlidir.

Sözgelimi; TKP/ML TİKKO'nun 1997 yılı içerisinde Tokat Valiliği'ni, Tokat Emniyet Müdürlüğü'nü bombalaması, ajan ve ihbarcılarını önce teşhir edip sonra cezalandırması, Almuş ilçe jandarma ve özel tim ve polis karakollarına yönelik saldırıları kitleler üzerinde oldukça önemli ve olumlu etki yaratmıştır. Keza 1980'de Fatsa'da nokta operasyonlarının baş sorumlusu dönemin Ordu Valisi Reşat Akkaya'nın 1990'da TİKKO şehir gerillaları tarafından cezalandırılması (yaralı kurtulmuştu) Ordu halkı üzerinde olumlu etki bırakmıştır.

S- Hareket olarak bölgede gerilla çalışması yaptınız mı? Gerilla çalışması yapmadıysanız, nasıl bir çalışma tarzını esas aldınız?

- TKP/ML TİKKO'nun gerilla faaliyeti 1991'den beri sürmektedir. Dönem dönem geri düzeyde olmasının nedeni bizim açımızdan oldukça yeni bir bölge olmasındandır. Her yeni bölgede başlangıçta hayli zorluk çekilir, bedeller gerektirir. Sade yöre halkı, arazi ve düşmanı tanıma değil, yanı sıra gerilik ve devletin onlar üzerinde yarattığı etki ve önyargıları yıkmak, az-çok kitleleri hazırlamak yıllarca ağır zorluklar, fedakârlık, azim ve bedeller ödemeyi gerektirir. Ayrıca yaşadığımız çeşitli iç sorunlardan ötürü istediğimiz boyutta önem veremedik, daha aktif gelişmeyi ileri taşıyamamıştık. Ancak düşman tüm saldırılarına rağmen bizi oradan söküp atamamaktadır. Gerilla faaliyetimiz bölgede kalıcılaştırılmıştır.

Sadece gerilla çalışması yapmıyoruz. Ayrıca bölgede şehir çalışmasını gerilla faaliyetinin tamamlayıcı ve geliştirici bir unsuru olarak sürdürüyoruz. Bunu kavramamak gerilla savaşını kavramamak ve adeta tek ayakla yürümeye çalışmak olarak görüyoruz.

S- Milis, lojistik vb. sorunların boyutu neydi, nasıl çözümler üretildi?

- Milis ve lojistik sorunu tamamen kitlelerin örgütlenmesi, savaştrıl-

masıyla ilgili bir sorundur. Uzun zaman bu konuda zorluklar yaşadık. Kitlelerden kopuk, kitleleri savaşın sahibi değil de, yardımcı unsuru olarak gören ve pratikte kitlelerden geçinmeye çalışan geri bir anlayış bizi zorladı. Ancak bugün bunu önemle aşmaya çalışıyoruz. Doğru bir rotada küçümsenmeyecek adımlar attık. Düşman bu adımlarımızı boşa çıkarmak için köylüleri göçe zorluyor, ajanlaştırmaya, koruculaştırmaya zorluyor. Yayla yasakları vb. baskılarla bu politikalarımızı boşa çıkarmaya çalışıyor. Onlarca köyden yüzlerce köylüyü gözaltına aldı. Bunların önemli bir kısmını tutukladı.

Gerilla savaşında kitlelerin, milisin ve lojistik desteğin hayati önemini biz de biliyoruz, karşı-devrim de biliyor. Düşman Düşük Yoğunluklu Savaş Stratejisinin taktiklerini, biz ise proletaryanın savaş stratejisi olan Halk Savaşının taktiklerini, gerilla savaşının taktiklerini uyguluyoruz.

S- Düşmanın o zamanki propagandaları ve halk üzerindeki etkileri neydi?

- Düşmanın başlıca propaganda malzemesi Türk milliyetçiliği ve mezhep ayrımcılığıdır. Bununla birlikte “terörist”, “komünist”, “dinsiz, allah tanımaz” vb. faşist ve gerici propaganda ile kitleleri etkilemeye çalışıyor. Bunun yeterince tutmadığı alanlarda ise fiziki ve psikolojik baskıyı devreye sokuyor. Tutuklamalar, katletmeler, işkenceler, sürgün, abluka ve ambargo Karadeniz’de de adım adım uygulanmaktadır.

Emperyalizm ve onun uşağı faşist TC, karşı-devrimci savaşı sadece Kürt halkına karşı sürdürmüyor. Keza katliamları, köy yakmaları, boşaltmaları, abluka, ambargo sadece Türkiye Kürdistanı’na özgü birşey değildir. Nerede gerilla savaşı varsa, nerede silahlı bir başkaldırı varsa faşist diktatörlük karşı-devrimci şiddeti ve halkı gerilladan koparma, gerillayı marjinalleştirme politikalarını uygulayacaktır. Bunun için Kürt olması gerekmiyor. Türk, Laz, Çerkez, Gürcü, Ermeni vs. vs. kim olursa olsun başkaldırma yolunu seçen, hele gerilla savaşı veren her halka karşı karşı-devrim aynı taktikleri uygulayacaktır. Karadeniz buna en somut örnektir. Türkiye Kürdistanı’nda daha ağır olması ulusal baskı politikasıyla bütünleşmesidir; bu nedenle orada ikili baskı ile katmerleşmektedir: Gerilla savaşı ve kitle mücadelesi geliştiği oranda, bu gelişen yerlerde karşı-devrimin de o derece azgın terör estireceği açıktır.

Halk karşı-devrimin sürdürdüğü psikolojik savaştan ciddi olarak etkileniyor. Baskı ve şiddet politikalarından etkilendiği kadar psikolojik savaş yöntemlerinden de etkileniyor. Burada yine karşımıza şu çıkıyor: Askeri

alanda güçlü olmak yetmiyor; ideolojik alanda güçlü olmak, kitleleri etkilemede ve örgütlemeye güçlü olmak, kazanma ve savaştırmada güçlü olmak gerekiyor. Düşmanın psikolojik savaşına karşı, onu etkisizleştirmek için çeşitli yol ve yöntemlerle ajitasyon/propagandaya ağırlık vermenin ve psikolojik savaş sürdürmede bizim de ustalaşmamız gerektiğinin önemi kendiliğinden ortaya çıkıyor.

S- Kapsamlı bir askeri operasyon yaşandı mı, sonuçları nelerdir?

- Çok kapsamlı askeri operasyonlar yaşadık, hala da yaşıyoruz. Yeni bir alan olduğu ve gerilla savaşı daha yaygınlaştığı için düşman hiç hazmedemiyor. Çünkü hem savaş yayılmış oluyor, hem savaşanlar gelişmiş oluyor, hem haksız savaşın önemli asker gücünü temin ettikleri yerlerde zeminleri kayıyor, hem Türk şovenizminin etkisi kırılmaya çalışılıyor ve cephe gerileri şu ya da bu oranda bozguna uğruyor. Savaş oraya yayılıyor ve hem de Türkiye Kürdistanı'nda seferber ettiği ordusunun belli gücünü bu alana çekmek zorunda kalıyor, onun altyapısının kaynak ve güçleri bölünüyor, Kürt ulusal hareketi bu anlamıyla desteğe dönüşüyor diye hayli panikliyor ve bir an önce bastırmak istiyorlar. Ciddi operasyonları bu nedenlidir. 1993 yılında Reşadiye ilçe baskını vardı. Ondan sonra havadan ve karadan büyük operasyonlar yaşandı. Hatırlanırsa o zaman Ülke ya da Demokrasi gazetesi "TC kendi dağlarını Karadeniz dağlarını bombalıyor" biçiminde haber yapmıştı. Sonraki yıllarda bu operasyonlar hep devam etti. Büyük ve planlı operasyonların hemen hepsi esas olarak boşa çıkarıldı. Gerilla fazla kayıp vermedi. Gerillanın kayıp verdiği operasyonlar; ihbarlar sonucu kurulan pusulardadır. Düşman bu yöntemi çok yoğun kullanıyor.

1995 yılı kış sürecinde barınak alanının tespiti ve buraya çekilen kapsamlı operasyon var. Gerillalarımız o kışı barınsız geçirmesine rağmen kayıp vermedi.

1995 yılında Partimiz Karadeniz dağlarında 2. Olağanüstü Parti Konferansını gerçekleştirdi. Düşman bundan haberdardı. Darbe vurmak için büyük operasyonlar yaptı. Ancak sonuç alamadı.

1997 yılı boyunca da düşman çok kapsamlı operasyonlar yaptı. Bu operasyonlarda Partimizin Genel Sekreteri Mehmet Demirdağ'ı yitirdik. Elbette bu bizim yitirdiğimiz ilk genel sekreter değil. Sınıf savaşında partimizin kuruluşundan bu yana dördüncü genel sekreteri yitiriyoruz.

Mehmet Demirdağ partimiz ve Karadeniz'de gerilla savaşının ileri taşınmasında çok önemli bir misyona sahipti. Bu operasyonlar diğer devrimci örgütleri de kapsıyor. Şöyle bir anlayış doğru değildir: Karadeniz'de

sadece biz varız. Tüm operasyonlar bize yapılıyor. Bu basit bir politikadır. Grupçuluktur.

DHKP-C gerillaları, TKP(ML) gerillaları şehitler verdi. PKK'nin şehitleri var.

S- Gerillaya kadının katılım düzeyi ve halk üzerindeki etkisi neydi?

- Kadının gerillaya katılım düzeyi bölgede henüz geridir. Ancak bunun yolu önemli ölçüde açıldı. Gerilla kadının kitleler üzerinde olumlu etkileri var. Çok ciddi olarak yadırganıyor, güven duyulmuyor. Ancak kitlelerle kurulan devrimci tarzda ilişkiler kadına bakışı değiştiriyor. Yani o tutucu, gerici, kadını aşağılayan burjuva-feodal anlayış parçalanıyor. Düşüncede devrim anlamına geliyor bu. Gerilla hareketi geliştikçe halkın da yerel katılımı artıyor. Son şehitlerimizin büyük çoğunluğu bu bölgeden katılma.

Önderimiz Mehmet Demirdağ ile şehit düşen kadın savaşçılarımızdan Dilek Konuk yerelden katılan ilk kadın şehidimizdir. Bundan önce de kadın şehitlerimiz var bölgede. Ancak bunlar daha çok çevre illerden, başka alanlardan devrimcileşmiş insanlardı.

Halk dışarıdan gelen kadın gerilladan çok kendi içinden çıkıp gerilla olan kadın-erkeklerden çok daha olumlu etkileniyor. Sahiplenme düzeyinde önemli farklılıklar çıkıyor ortaya. Yöre kadını devrime ve gerillaya karşı tedirginliğini atıyor. Bundan böyle daha geniş katılımın koşulları oluşuyor.

S- Gerillaya bölge insanından katılım var mıydı? Varsa bu insanların bugünkü durumu nedir?

- Bölge insanından katılım var. Bizim gerilla gücümüzün %85-90'ı bölge insanı bugün. Ancak bölge insanı bölgede değil, başka bölgelerde örgütlenmişti. İlk zamanlar böyleydi. Şimdi ise durum değişiyor. Direk bölgeden katılma ve katılma istemleri çoğalıyor. Gerilla Karadenizlileşiyor. Sadece savaşçı düzeyinde değil, politik-askeri kadro düzeyinde Karadeniz halkı kendi önderlerini yetiştiriyor. Bu önemli bir noktadır. Gerilla bunca yıl burada yaşayabiliyor ve büyüyebiliyorsa bunu nasıl açıklayacaksınız? Gerillaya sahip çıkıyor diye faşist devlet tarafından halktan insan işkencelerden geçiriliyor, zindana konuluyor.

Bugün en çok üzerinde durduğumuz meselelerden biri halkın kazanılması, örgütlenmesi ve savaştırılması meselesidir. Önemli adımlar atıyoruz. Düşman bunu engelleyemez.

S- O günkü gerillalarınızın düzeyi neydi? (Ajitasyon, propaganda,

yaygın gerilla, kaçak yani deşifre olmaktan dolayı kırsalda zorunlu konumlanma.)

- Gerillanın Karadeniz'de olması öyle kendiliğinden; ajitasyon, propaganda ya da deşifre olmuş insanların korunmasının sonucu değildir. TKP/ML politik iktidar mücadelesi veren bir partidir. Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TİKKO) ise silahlı gücüdür. Hak ordusudur. Türkiye'de devrim yolu olarak benimsediğimiz Halk Savaşı Stratejisi'ni gerçekleştirme ihtiyacının bir sonucu olarak örgütlenmiş ve bu perspektifle gerilla savaşı sürdürüyor. Ajitasyon, propaganda vb. şeyler tüm bu perspektife tabidir. Bu anlamda partimiz Karadeniz'de gerilla savaşını sürdürürken Türkiye Kürdistanı'ndan sonra ikinci önemli cephe olma özelliğini gözönünde bulundurmuştur. Biz Karadeniz'de kalıcı, etkili ve yaygın bir gerilla savaşı hedefiyle bulunmaktayız.

Gerillamızın nitelik ve nicelik olarak Karadeniz'de yüksek bir düzey tuttuğunu söylemek objektif olmaz. Ancak rotaya girdiğini ve bu rotada yürüdüğünü söyleyebiliriz. Her geçen gün geliyoruz. Önemli olan da budur.

S- Bölgede sizin dışınızda hareketler var mıydı? Etki düzeyleri neydi?

- Bizim dışımızda hareketler var. Fakat bunların istikrara kavuşmuş bir gerilla faaliyetleri henüz yok. Zaten bazıları ajitasyon/propaganda ekseninde bir faaliyet sürdürüyorlar. Gerilla savaşının gerçek içeriğine ve biçimine uygun hareket tarzları yok. Bu ise çeşitli olumsuzluklara neden olmaktadır.

Diğer devrimci gerilla grupları öncelikle bizim dostlarımızdır. Onlar hakkında burada bir şey söylemek doğru olmaz. Ancak diğer gerilla gruplarıyla aramızda temel bir fark var. Biz gerilla savaşını halk savaşı stratejisi ve onun bilimsel teorisi olan Maoizm'in yol göstericiliğinde sürdürüyoruz. Onlar ise bundan yoksun.

Etki düzeyi düşmana karşı sürdürdükleri savaş ve kitleleri kazanma, örgütlenme ve savaştırma düzeyiyle orantılıdır. Bazılarını devlet özellikle abartırken bazılarını da özellikle yokmuş gibi göstermeye çalışıyor.

Gerilla faaliyetinin dışında geçmişten beri çeşitli düzeylerde faaliyeti olan devrimci, demokrat güçler vardır. Ancak siz de bilirsiniz ki bir yerde gerilla faaliyeti varsa gelişip, politik bir güç, bir otorite olmaya başladıkça diğerleri yavaş yavaş söner. Ya sizinle birleşir ya da düşerler. Arada reformist bir konumda kalanlar da olur. Bölgede bu süreç başlamıştır. He-

nüz çok netleşmiş değil elbet. Biz hem devrimci gerilla gruplarıyla hem de diğer devrimci, demokrat çevrelerle dostluk-dayanışma ilişkilerine özel önem veriyoruz.

S- Bu hareketlerden gerilla çalışması yapan var mıydı?

- Yukarıda değindiğimiz gibi farklı ideolojik, politik anlayışlarıyla, farklı pratiklerle gerilla çalışması yapan gruplar var.

Geçmişte Dev-Yol'un bu bölgede zorunlu olarak; barınmak amaçlı bir çalışması olmuş. Ancak 1985'te bu sona ermiş.

S- Bölgede sol içi çatışmalar yaşandı mı, yaşandıysa hangi hareketler arasında?

- Bölgede sol içi çatışmaların yaşanıp yaşanmadığı konusunda çok net bilgilere sahip değiliz. Ancak bizim bulunduğumuz süreçten beri bu tür olumsuzluklar yaşanmadı. Zaman zaman bazı grupların birbirleri hakkında anti-propagandalarından ötürü tartışmalar olmuş olabilir. Şunu belirtmeliyiz ki, devletin bugün en çok üzerinde yoğunlaştığı konulardan biri de devrimci örgütleri birbirine düşürmektir. Buna karşı oldukça uyanık olunmalı. Bu konuda sık sık komplo teorileri geliştiriyor. Özellikle PKK gerillalarının bu yıl bölgede bazı çalışmalar yapmasıyla faşist diktatörlük bunu daha da yoğunlaştırdı. Devrimci güçlerin buna özellikle ve önemle dikkat etmesi gerekir. Halkı en olumsuz etkileyecek meselelerden biri budur.

S- Bu durumun halk üzerinde yarattığı etkiler neler olur?

- Bu durumun halk üzerinde etkisi büyük olur. Bundan faşizm kârlı çıkar. Devrimci örgütlerin kendi aralarındaki meseleleri büyük bir olgunluk ve sorumluluk bilinciyle çözmeleri gerekir. Sadece bölgede değil. Bütün alanlarda böyle olmak zorunda. Devrimciler arası şiddette kazanan taraf olmaz. Kaybeden halk olur. Kazanan düşman olur. Tersine özellikle gerilla alanlarında devrimciler daha çok eylem birliği halinde olmalı ve bununla düşmanın hesaplarına yanıt vermelidirler.

S- Bölgede şovenizm ve sosyal şovenizmin etki düzeyi nedir, hangi il ve ilçelerde daha örgütlüdür?

-Bölgede şovenizmin etkileri çok güçlüdür. Sosyal şovenizm ise bazı alanlarda vardır. Sözgelimi Tokat İl Merkezi Reşadiye, Niksar şovenizmin en güçlü olduğu yerlerdir. Keza Ordu'nun bazı ilçeleri, Giresun, Şebinkarahisar, Koyulhisar, Gümüşhane ve ilçeleri, Sivas, Samsun buralarda şovenizm etkilidir. Sosyal şovenizm ise Dev-Yol, Kurtuluş vb. örgütlerin eskiden güçlü olduğu ilçelerde görülüyor. Bu kesimler resmi ideolojinin, psi-

kolojik savaş aygıtlarının büyük etkisi altındadır. Gerillaya "terörist, huzuru bozucu, demokratik haklarını sınırlayıcı unsur" olarak bakıyor. Yer yer neredeyse tüm kötülüklerin yaratıcısı gerillaymış gibi düşünülüyor. Tek tek il, ilçe isimleri vermek pek anlamlı değil.

Bugün de bölgede ÖDP, bölgedeki sendika şubeleri, çeşitli kitle örgütleri, halkevleri, İHD şubeleri bölge meslek odaları sosyal şovenizmin ciddi etkisi altındadırlar. Bunun yavaş yavaş değişeceğini düşünüyoruz.

S- 12 Eylül, bölgedeki devrimci çalışmaları nasıl etkiledi, sizin etkilene düzeyiniz ne oldu?

- 12 Eylül Askeri Faşist Diktatörlük devrimci hareketi adeta ezdi. Genel bir yenilgi yaşandı. Ancak bölgedeki yenilgi çok daha derin. 12 Eylül öncesi bizim bölgede kapsamlı faaliyetimiz olmadığı için bundan pek etkilenmedik. Ancak Dev-Yol, TDKP, TKEP, Kurtuluş, Dev-Sol çok büyük yenilgiler aldı. Bunlardan Dev-Sol'un dışındakiler reformist bir hatta kaydılar. Devrimci başkaldırıcı örgütleyemediler. Bugün hala devrimci silahlı mücadeleye büyük bir antipatileri var. Bazıları o dönem sözde silahlı mücadeleyi savunmalarına rağmen... Sanki yenilgilerinin veya teslimiyetlerinin nedeni silahlı mücadelemiş gibi öfkeyle bakıyorlar bize.

Tabi biz halk savaşının ne olduğunu biliyoruz. Bu savaşın karşısında hangi ideolojik, politik akımların ne zaman nasıl tavır takınacaklarını biliyoruz. Buna göre de tavır alıyoruz. Bizim için şaşırtıcı bir yanı yok bunun. Fakat kitleler bundan çok olumsuz etkilenmiş ve etkilenmektedir. Bu etkiyi kırmak için ayrıca bir mücadele veriyoruz.

S- FKBDÇ çalışmaları bir anlamda Kürdistan ve Türkiye kırsalında aynı anda başlatılacak bir gerilla savaşının ilk adımıydı. Buna karşı tavrınız ne oldu?

- FKBDÇ meselesi; biz bu meseleye çok farklı bakıyoruz. Parti, ordu, cephe gibi devrimin üç temel silahından biri olan cephenin eylem birlikleriyle karıştırılmaması gerektiğini düşünüyoruz. O dönem söz konusu "cephe" içinde yer alanların Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki konumları bize eylem birlikleri konusunda dahi güven vermiyordu. Bu nedenlerden ötürü biz "gözlemci" olarak katılmıştık. Nitekim sonraki süreçte de yürümedi. Bu oluşumun içinde yer alan PKK'nin gerilla hazırlıkları vardı. Ve bunu tamamladı. O dönem bizim Dersim, Bingöl, Erzincan, Elazığ hatlarında gerilla faaliyetimiz vardı. PKK ile ilişkilerimiz ise geçmişten gelen ve devam eden bir dizi olumsuzluktan ötürü pek iyi değildi. Buna rağmen eylem birliklerine kapalı değildik.

Bugün gerilla savaşı veren devrimci güçlerin daha çok dayanışma, yardımlaşma ve somut eylem birliklerine ihtiyacı var. Bu konuda devrimci harekette henüz güzel örnekler yok. Ciddi bir dar grup çıkarı, ben-merkez-cilik egemen. Bunun aşılması gerektiğine inanıyoruz. Gerek gerilla bölgelerinde, gerek işçi, öğrenci ve kitle örgütlerinde, gerek yurtdışında, gerek basın-yayın, kültür-sanat, savaş teknolojisi; bilgi ve deneyim aktarımı konularında adım adım ilişkiler geliştirilebilir. Buna şekillenmenin ihtiyaç ve gerekli olduğunu düşünüyoruz.

S- 80 sonrası bölgede devrimci çalışmaların düzeyi nedir?

- '80 sonrası bölgede ilk devrimci çalışma Dev-Sol ve TKP/ML tarafından sürdürüldü. Kitle ilişkilerini toparlama ve örgütlemeye başlayan bir çalışmaydı bu.

S- Bölgede bugün gerilla kuvvetleriniz var mı, genel anlamda ne gibi sorunlarla karşılaşmaktadır?

- Bölgede gerilla kuvvetlerimiz 1991-92'den beri var. Yaşadığımız başlıca sorun halkın şovenizm ve faşizmin etkisinde olması. Diğer taraftan da gerilla güçlerinin askeri, teknik bakımdan eğitim ve lojistik bakımdan yaşadığı sorunlar henüz aşılabilmiş değil. Bu ise savaşın düzeyini daha geride tutmamıza neden olmaktadır.

S- Son süreçte PKK gerillalarının bölgeye girişiyle beraber özel savaş da yeni bir konumlanmaya girdi. Mevcut durumda halkın konumu nedir?

- PKK'nin bölgeye gerilla çıkarması elbette bizi sevindirdi. Halkta tedirginlik oluştu. Bu faşizmin psikolojik savaşından kaynaklıydı. Bu psikolojik savaşın etkisini artırmak için devlet PKK'nin Karadeniz'deki güçlerini abartma yoluna gitti. Hatta kontrgerilla eylemleri yaparak PKK'ye maletmeye çalıştı. PKK gerillaları 1997 yazında bölgeye geldi. Esas olarak ajitasyon/propaganda temelinde bir pratik hat izledi.

Devletin Karadeniz'de savaşa göre yapılandığı doğrudur. Tüm kontrgerilla uzmanlarını buraya atadı. Baştan aşağıya kadar örgütleniyor. Ancak bunu PKK'nin bölgeye gelmesiyle birlikte değil, daha öncesinden yaptığını görmek gerekir. 1994-95-96 yıllarında devletin kurumlaşması var. Özel timden tutun da, JİTEM'e kadar, MHP örgütlenmesinden tutun da ordunun kurumlaşması buna göredir. 1997'de ise bunu tamamladı diyebiliriz. Karşı-devrimci savaş aygıtları ve uzmanları Karadeniz'de Türkiye Kürdistanı'nda yaşadıkları "gaflet"i yaşamak istemiyor. Tüm hazırlıklar ve çalışmalar buna yöneliktir.

Devlet şimdi esas olarak halkı kazanmaya yönelik politikalara ağırlık vermiş durumda. Şiddeti ikinci planda tutmaya çalışıyor. Zira "halkı kazanan savaş da kazanır" mantığının önemini Türkiye Kürdistanı'nda görmüş. Bu tecrübeden yola çıkıyor.

Halk henüz bütünlüklü olarak faşist devletin, katillerin, işkencecilerin, kelle avcılarının gerçek yüzünü tam olarak görmüş değil. Ağırlıklı olarak psikolojik savaşın, şovenizmin etkisi altında.

S- ARGK'nin Karadeniz gerilla hamlesi, çalışmalarınızı nasıl etkiledi?

- ARGK gerillalarının Karadeniz'e çıkışı halkın geri kesimlerinde tedirginlik yarattı. Bu tedirginliği gidermek ve şovenizmin etkilerini kırmak için daha yoğun çalışmaya zorladı bizi. Kürtlere ve PKK'ye karşı ön yargıyı da yıkmaya çalışıyoruz. Psikolojik savaş uzmanlarının halk üzerindeki etkisini kırmak kolay olmuyor.

Askeri hareket tarzında değişiklikler olmak durumundaydı. Zira ARGK daha çok ajitasyon-propaganda birlikleri halinde hareket ettiği için bu bazı askeri zaafılara neden oluyor. Düşman bundan yararlanabiliyor. Hareket tarzımızı buna göre yeniden belirledik. Alanları, hatları, kitle çalışmalarını buna göre yeniden belirledik. Ajitasyon/propagandayla şovenizmin etkilerini kırmaya çalışıyor ve sosyal şovenizme karşı mücadele sürdürüyoruz.

S- Bölgede derinleşen gerilla savaşının şehirlere ve sahile etkisi ne olur, işçi sınıfı ve gençlik açısından değişen ne olacaktır?

- Bölgede derinleşen gerilla savaşının şehirlerdeki etkisi henüz kendisini tam olarak gösterebilmiş değil. Bunun başlıca nedeni şehirlerde devrimci parti ve örgütlerin çalışmalarının yetersiz olmasıdır. Düşmanın ise şehirlerde daha güçlü bir ideolojik, psikolojik bombardımanının oluşudur.

İşçi sınıfının gerilla hareketinden ciddi olarak etkilenebilmesi için sınıf içindeki burjuva ajanlarının etkisizleştirilmesi gerekir. Sarı sendikacılığın etkisinin kırılması gerekir. Reformizmin ve revizyonizmin etkisi ciddi bir engel. Bu ise kendiliğinden ortadan kalkmaz. İradi ve planlı bir tarzda sınıfı örgütlenme ve kazanmayla ilgilidir. Bunu da Parti yapacaktır. Sınıf içinde çalışan Parti militanları yapacaktır.

Önümüzdeki dönemde çelişkiler daha da şiddetlenir. Eğer sınıfı sarı sendikacılara ve burjuvazinin çeşitli uzantılarına terkedersek bunu bize karşı kullanma imkânı vermiş oluruz. Her şey bize bağlıdır. Çalışma ve savaşma tarzımıza bağlıdır. Gençlik ise daha farklı. Gerilla hareketinden hem olumlu hem de olumsuz etkilenmektedir. Gerillaya sempatisi artmak-

tadır. Ancak düşman da boş durmuyor. O da gençliği MHP ve diğer faşist parti ve kurumlar aracılığıyla örgütüyor. Yüzbinlerce genci askere götürüp orada eğitiyor. Sistemin bir parçası haline getiriyor.

Güçlü bir gerilla mücadelesi ve bunu tamamlayan güçlü bir devrimci kitle örgütlenmesi ve mücadelesi süreci tersine çevirebilir.

Önemli olan proletaryanın bilimsel ideolojisi Marksizm-Leninizm-Ma-ozizm'in yol göstericiliğinde Halk Savaşı Stratejisine uygun örgütlenmek ve savaşmaktır. Bu yolda yürümek bütün engellerin aşılabileceğini gösteriyor bize. Şimdi daha somut görülebiliyor. Gerilla savaşı her şeyi değiştiriyor, her şeyi yeniden yaratıyor.

S- Bölgede gerillanın karşısına çıkacak tarihsel işbirlikçi-ihanetçi kesimler kimlerdir?

- İşbirlikçi ve ihanetçilerin esasları bugün MHP çatısı altında örgütlenmiş bazı azınlık milliyetlere mensup tefeci-tüccarlardır. İkinci planda bazı tarikatlara mensup gerici-faşist çevrelerdir. Bunlar şimdiden örgütlenmiştir. Öbür taraftan, savaşta ölen bazı asker aileleridir. Zengin köylülüğün bir kısmıdır. Keza Alevi-Sünni çelişkisinin körüklenmesinin sonucu, bazı Sünni kökenli yoksul köylülerden oluşturulacak çeteler ve koruculardır.

S- Bunlara karşı nasıl tedbirler alınabilir?

- Bunlar karşısında çok güçlü ama aynı zamanda esnek taktikler uygulamak gerekir. Düşman cephesini daraltarak, kendi cephemizi, halkın cephesini geniş tutmamız gerekir. Bu temel mantık üzerinden yürümek durumundayız. Çok bilinçli ve azılı olmayan MHP tabanını bile tarafsızlaştırmaya çalışmalıyız. Alevi-Sünni köyleri arasında sıcak dostluk ilişkileri kurmalı ve bunu süreklileştirmeliyiz. Dini çevreleri faşist tarikatlardan ayırdetmeli ve halkın dini inançlarına saygı göstermeliyiz. Tefeci-tüccarların bütününe değil öncelikle devletin vurucu gücü, ajan-işbirlikçi kesimlerini ayırdetmeliyiz. Savaşta ölen askerlerin ailelerine yönelik bilinçlendirme ve kazanma politikası izlemeliyiz. Her korucu olan köyü hemen düşman ilan etmemeli, çeşitli yöntemlerle ikna edip vazgeçirmeliyiz. Vazgeçerse bile bize direkt saldırmamasını sağlamalıyız. Zengin köylülük içinde direkt faşist devlet kuvvetlerini, çetelerini besleyenlere yönelirken, diğer kesimlere geliş-güzel şekilsiz bir yönelim olmamalıdır. Genel bir "anarşi, terör" havasını yaratacak, buna hizmet edecek yöntemlerden kaçınılmalıdır. Düşmanın bu yönlü komplo, provokasyon ve terörizme karşı uyanık olup derhal zamanında açığa çıkarıp teşhir etmeli, tavır koymalıyız. Ortak

tavırlar daha da yararlı olur.

Ancak, halka direkt zarar veren, katiller, işkenceciler, ihbarcılar, korucular, tefeci-tüccarlar hakkında geniş teşhir kampanyaları sonucu cezalandırıp bunun nedenlerini halka anlatmalıyız. İhbarcı, ajan, korucu, tefeci yani halk düşmanlarına yönelik yapılacak askeri saldırılarda masum insanların özellikle de çocuk, kadın, yaşlı insanlara zarar gelmemesi için özel çaba gösterilmelidir. Bu önemli bir noktadır. Suçlu-suçsuz ayırımını iradi olarak yapmak halka güven verecek, düşmanın çeşitli etkili kozlarını boşa çıkaracaktır.

Silahlı her eylem planlı-programlı olmak durumunda. İrademiz dışındaki silahlı çatışma bizi zayıflatır. Her eylem, ideolojimize, halkımızın çıkarlarına ve devrime hizmet etmelidir. Devrimci adalet kitlelerin güven duyacağı bir anlayış olmalı. Devrimciler şu tür eylemler yapar, düşman ise bu tür. Bunu halkta bilince çıkarmalıyız. Uzun vadeli düşünmek durumundayız. Hainlere yönelik, her korucu olana yönelik yapılacak eylemlerle sorun çözülmüş olsaydı devrim yapmak çok kolay olurdu. Gerçekçi olmak, rasyonel davranmak savaş için önemli bir özelliktir. Düşman nasıl ki, "böl-parçala-yönet" taktiğini izliyorsa, bizim bundan daha etkili yöntemler izlememiz gerek. Böl-parçala-kazan! taktiğini güçlü uygulamalıyız. Halkın çeşitli kesimleri arasında, tefeci-tüccar arasındaki çelişkiden, yerel feodal klikler arasındaki çelişkiden, yerel yöneticilerle merkezi yöneticiler arasındaki çelişkiden, devletle bu kesimler arasındaki çelişkilerden, doğru tahlil ederek ustaca yararlanma olgunluğunu ve ustalığını kazanmalıyız.

Tüm bunların yanında devrimci-demokrat ilerici güçleri mutlaka dayanışmaya zorlamalı ve bunun için somut planlar geliştirmeliyiz.

S- Düşmanın bölgedeki gerillaya ve devrimci çalışmalara genel ve yoğun bir saldırısı sözkonusu. Özellikle gerilla faaliyeti yürüten güçlerin bu saldırı karşısında konumlanması nasıl olmalı?

- Çok uzun bir yanıt gerektiren bir soru. İki şey yapılmalıdır. Birincisi, sağlam ve güçlü kitle örgütlenmesi geniş alanlarda ve hatlarda örgütlenmeler yaratma ve asgari oranda kurumlaştırmak.

İkincisi, düşmana ve uzantılarına hiç beklemedikleri anlarda güçlü ve şok darbeler vurmaya göre konumlanmalıdır.

Coğrafi avantajların tümünden ustaca yararlanabilme becerisi, halkla suda balık misali kaynaşması ve güçlü vur-kaç taktikleri. Düşmanın hiç beklemediği ve düşünmediği alanlara gerillayı çekme, hiç beklemediği yerlerde de vurma. Mantık bu olmalı. Elbette tüm bunlarla birlikte düşma-

nın taktiklerini ve konumlarını, askeri-teknik gücü, halka karşı yaklaşımı vb. vb. hepsi hepsi adım adım izlenmeli ve/boşa çıkarılmalıdır.

Bu bir otorite kurma savaşıdır. Kitleler üzerinde faşist-gerici bir otorite mi kurulacak, yoksa o yıkılıp, paramparça edilirken proleter-devrimci bir otorite mi kurulacak? sorunun en önemli yanlarından biri burasıdır.

S-PKK- DHP ve TDP'nin içinde olduğu "birleşik kuvvetler" gerilla cephesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

- "Birleşik Kuvvetler" olarak adlandırdığınız gerilla güçleri, bölgede PKK gerillaları olarak bilinmektedir. Henüz görüşme ve kapsamlı bir değerlendirme yapma imkânına sahip olmadık. Ancak bunu yapmayı hedefliyoruz. Bölge özgülünde dayanışma, yardımlaşma, eylem birlikleri, lojistik destek, eğitim vb. vb. konularda yararlı çalışmalar yürütebiliriz.

Şovenizme ve sosyal şovenizme, koruculuğa ve ihanet şebekelerine karşı mücadelede, bu eylem birliklerinin yararlı olacağına inanıyoruz.

S- PKK'nin Türkiyelileşmesi sizce ne anlama geliyor?

- "PKK'nin Türkiyelileşmesi" henüz bir düşünsel proje. Elbette bu eksenli girilecek pratikleri destekliyor ve sahipleniyoruz. Emperyalizme ve faşizme daha güçlü darbelerin vurulması demek. Bu da bizi sevindiriyor.

Aynı zamanda Türkiye'deki, reformist ve revizyonist veya silahlı mücadele karşıtı güçlere karşı silahlı mücadele hattını daha da güçlendirir. Bununla beraber çeşitli devrimci örgütlerin silahlı mücadeleye daha cesaretle bakmasına katkıda bulunur. Hatta bu yönlü pratikleri teşvik eder. Şimdiye kadar T.Kürdistanı dışında silahlı mücadele koşulları yoktur diyen bazı anlayışlar Karadeniz'de, Toroslar'da vb. yerlerde önümüzdeki süreçte daha güçlü bir gerilla mücadelesi görünce bunu gözden geçirme durumuyla daha fazla karşı karşıya gelirler.

Çeşitli milliyetlerden proletayanın ve emekçi halkımızın temsilcisi olan Partimiz TKP/ML ile Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin önderliğini yapan PKK arasında daha sıcak daha dostane ilişkilerin gelişmesine önemli olanak sunmaktadır. Bunu değerlendirmemiz gerekir.

- Röportajı kabul edip, zaman ayırdığınız için teşekkür eder, bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar dileriz.

- Biz teşekkür eder, mücadelenizde başarılar dileriz.

Umarız ki bu röportaj, devrimci dostluk ve dayanışmamızın gelişmesinde, pekişmesinde önemli bir araç işlevi görür.

Aralık '97

Emperyalizm, az sayıda ülkede para sermayenin olağanüstü büyümesine yol açar, öyle ki, daha önce gördüğümüz gibi 100-150 milyar frank tutarında kıymetli evraka ulaşmıştır. Rantiye sınıfın ya da daha doğrusu rantıye tabakanın, yani "kupon kırpmakla" yaşayan, herhangi bir işletmenin çalışmasına hiçbir biçimde katılmayan, meslekleri avarelik olan insanların olağanüstü artması bundandır. Emperyalizmin en önemli ekonomik temellerinden biri olan sermaye ihracı, rantıye tabakanın üretimden bu tamamen kopukluğunu daha da artırır ve denizaşırı bazı ülkelerin ve sömürgelerin emeğinin sömürüsüyle yaşayan ülkenin bütününe asalaklık damgasını vurur.

LENİN